

495.9184

๗๖๖๗๗

๖.๖

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ
โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

ปริญาพนธ์

ของ

ทวีศักดิ์ บุญทน

๘ ก.ย. ๒๕๖๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

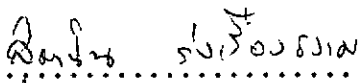
สิงหาคม ๒๕๖๔

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

180983

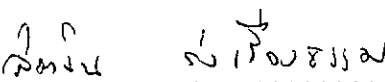
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

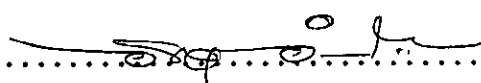
..........ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส.วาสนา ประवालพฤษ์)

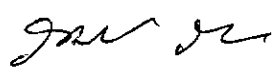
คณะกรรมการการสอบ

..........ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส.วาสนา ประवालพฤษ์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. วิเชียร อำนรักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่..12...เดือน...กันยายน.....พ.ศ. 2534...

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา
ประवालพฤกษ์ และอาจารย์ ดร. วิเชียร อัมพรัักษ์ ผู้วิจัยฯ ซึ่งและรำลึกถึง
ความกรุณานี้เสมอ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พิศศรี แจ้งไพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิมา
พรหมโชติกุล และอาจารย์จจร สุขรังสรรค์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และ
ให้คำแนะนำด้วยดีตลอดมา

ขอบพระคุณคณาจารย์ และชอบใจนักเรียนโรงเรียนร่วมเกล้า ที่ได้ให้ความ
ช่วยเหลือและอนุเคราะห์ในเรื่องการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบพระคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ ตระกูล บุญทน โดยเฉพาะ คุณ ประถม คุณ โชติ
คุณ ดวงจันทร์ และคุณ ราตรี บุญทน ที่ให้กำลังใจ กำลังทรัพย์และความเอื้ออาทร
มาโดยตลอด

ขอบคุณ คุณ อมรา มาลาทอง และ คุณ สิรวิรรณ ทองเชื้อ

ขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ชาว มศว ที่ให้กำลังใจ เป็นห่วงและ
ถามถึงเสมอ

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา และ
ครูอาจารย์ทุกท่าน

ทวีศักดิ์ บุญทน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่าน	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามแนวคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์	27
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการอ่าน	32
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	40
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การดำเนินการทดลอง	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ลักษณะที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	55
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	55
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	57
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	70
ประวัติย่อของผู้วิจัย	138

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	47
2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับ การสอนโดยใช้ โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครู	53
3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครู	54

ภูมิหลัง

ทศวรรษที่ 1990 โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคข่าวสารข้อมูล มนุษย์ที่ดำรงชีวิตอยู่จำเป็นต้องรับรู้ความเจริญก้าวหน้าของโลกที่ดำเนินไปอย่างไม่หยุดยั้ง ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ นั้นใช้ตัวอักษรและการพิมพ์เป็นหลัก การอ่านเป็นวิธีการสำคัญในการรับข่าวสารข้อมูล ดังนั้นการอ่านจึงเป็นวิธีการที่ทำให้มนุษย์ได้สั่งสมความรู้ และประสบการณ์ให้มากขึ้น เพื่อให้ทันต่อวิทยาการใหม่ ๆ ดังที่สนิท ตั้งทวี(2531 : 25)กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการอันสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ซึ่งในปัจจุบันนี้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการพิมพ์และเทคโนโลยีการสื่อสารอื่น ๆ ทำให้วิทยาการเผยแพร่ออกมาในรูปเอกสารสิ่งพิมพ์เป็นจำนวนมาก การอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิทยาการต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง อันจะทำให้ชีวิตที่ดำรงอยู่ในสังคมดำเนินไปอย่างรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ และทันต่อความเคลื่อนไหวของโลก(จันทร์จรา พลอยแก้ว. 2526 : 1)

การอ่านหนังสือ นับได้ว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญของผู้ใฝ่หาความรู้ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา นักค้นคว้า หรือบุคคลทั่วไป การอ่านนั้นนอกจากจะมีบทบาทสำคัญในการศึกษาเนื้อหาวิชาแล้วยังช่วยให้มนุษย์ฉลาด สามารถเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ อันมีผลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ดังนั้นการอ่านจึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวดี ภูประดิษฐ์. 2526 : 1) นอกจากนี้แล้ว การอ่านยังเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ช่วยสร้างบุคลิกภาพ เป็นที่นิยมนับถือจากบุคคลอื่นว่าเป็นผู้รอบรู้กว้างขวาง มีความคิดวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล เพราะมีข้อเท็จจริงในการอ่านมาสนับสนุนน่าเชื่อถือ (วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ. 2522 : 134)

มาลี ไชยกาล (2528 : 1) และชุตินา สัจจนันท์ (2529 : 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการอ่านไว้อีกประการหนึ่งว่า นอกจากผู้อ่านจะได้รับความรู้จากการอ่านแล้วผู้อ่านยังจะได้รับ ความสุขความเพลิดเพลิน อีกด้วย ความสำคัญของการอ่านจึงไม่ได้อยู่ที่การหาความรู้แต่เพียงอย่างเดียว หากผู้คนรู้จักใช้การอ่านในการแสวงหาความรู้ความเพลิดเพลิน ก็ถือได้ว่าเป็นการพักผ่อนไปในตัวด้วย

จะเห็นได้ว่า การอ่านมีความสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้ที่ไม่ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพราะนอกจากจะทำให้จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้ได้ทราบความรู้ลักษณะนิสัยของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน ได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ ได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ การอ่านอย่างถูกวิธี สามารถแปลความ ตีความ เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล หลักเกณฑ์การอ่านช่วยขยายความคิดให้มีความคิดริเริ่ม ประสบการณ์จากการอ่านสามารถนำมาแก้ไขปัญหได้อย่างทันที่(นฤนาถ ดวงมลิทธิ์. 2532 : 1-2)

การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนทางการใช้ความคิด มิใช่เป็นเพียงการท่องจำตัวอักษรเท่านั้น ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านนั้นต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านไปด้วย (ประไพ สุวัตติกุล. 2526 : 2) ผู้อ่านที่ดีต้องสามารถวินิจฉัยพิจารณาความหมายจากการอ่านได้อย่างลึกซึ้ง และแตกฉานในข้อคิดที่อ่าน เกิดความคิดสร้างสรรค์และนำความคิดที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ด้วย (สนิท ตั้งทวี. 2526 : 4) ประการสำคัญที่ทำให้คนทุกคนมีความสามารถในการอ่านไม่เท่าเทียมกัน เพราะการอ่านเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกและเพาะนิสัย โดยเฉพาะการอ่านในใจ เพื่อค้นหาความรู้และข้อคิดเห็นอย่างมีวิจารณญาณ(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2526 : 397)

— หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ได้กำหนด สำคัญเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า ให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียง ได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง แสวงหาความรู้ และความบันเทิงจากการอ่าน สามารถตัดสินใจได้ว่าหนังสือเล่มใดดีหรือไม่ดีอย่างไร ผู้เขียนส่งสารอะไรมายังผู้อ่านบ้าง ซึ่งต้องอาศัยการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แต่ผลปรากฏว่าการสอนไม่ได้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ปัญหาที่ครูพบเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาคือ

1. เข้าใจความหมายผิด ถ้าพบคำคล้ายกันมักสับสน แสดงว่านักเรียนมีประสบการณ์ทางภาษาน้อย ไม่ได้รับการฝึกการใช้คำ หรือฝึกการอ่าน
2. ไม่รอบคอบในการเก็บใจความ จับประเด็นสำคัญของเรื่องไม่ได้ ทำให้นักเรียนต้องย้อนกลับไปอ่านอีก เป็นเหตุให้เสียเวลาในการอ่าน

3. อ่านทุกคำในข้อความไม่รู้จักวิธีกวาดสายตา ทำให้ต้องใช้เวลาในการอ่านมากกว่าเกณฑ์ปกติ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. 2527 : 129)

ปัญหาในการอ่านของนักเรียน ซึ่งสรุปจากผลการสัมมนาของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาว่านักเรียนยังไม่รักการอ่าน ไม่รู้จักเลือกหนังสือที่ดีมีประโยชน์อ่านไม่เป็น จับใจความสำคัญไม่ได้ รวมทั้งขาดวิจาร์ณญาณในการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2529 : 20-21) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น น่าจะอ่านหนังสือได้ดีแต่ก็ยังประสบปัญหาในการอ่าน อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ เนื่องจากมีทักษะในการอ่านไม่เพียงพอ (บันลือ พงกษะวัน. 2529 : 7) ดังนั้นครูควรกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีอ่าน (สมลักษณ์ สุตหอม. 2521 : 109)

การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในประเทศไทย มักประสบความล้มเหลว ทั้งนี้เพราะผู้สอนไม่เชื่อว่าการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ จะทำได้อย่างเป็นระบบ หรือกระทำอย่างจริงจังได้ และยังไม่มียี่สือหรือตำราที่ใช้เป็นแบบแผนในการฝึกฝนอีกด้วย (ประเทิน มหาพันธ์. 2523 : 200) ครูส่วนมากจะสอนเพียงให้อ่านได้เท่านั้น ไม่ได้เน้นการฝึกทักษะหรือฝึกฝนการอ่านให้นักเรียนรู้จักอ่าน ครูไม่คำนึงถึงทักษะในการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณหรืออ่านอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ การอ่านมุ่งให้จดจำเนื้อเรื่องจากวรรณคดี ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเพียงเพื่อตอบคำถามของครู และไม่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้เป็นที่แน่ชัด (สนิท ตั้งทวี. 2526 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ประไพ สุวัตติกุล (2526 : 5) ว่าการสอนอ่านเน้นให้นักเรียนจดจำรายละเอียดเกี่ยวกับ ผู้แต่ง คำศัพท์ และเนื้อเรื่อง มากกว่าสอนให้นักเรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณสิ่งที่อ่านโดยให้นักเรียนอ่านพร้อมกันบ้าง อ่านทีละคนบ้าง แล้วตอบคำถามท้ายบท ส่วนข้อสอบก็มักวัดด้านความจำ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สอนไม่มีความเข้าใจถึงการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (ศิริรัตน์ นิละคุปต์. 2526 : 15) สำหรับการเรียนการสอนในปัจจุบัน ไม่อาจปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการอ่านหนังสือได้ เพราะครูไม่ได้สร้างความสนใจต่อการอ่านก่อนที่จะเริ่มการสอนอ่าน ขาดกิจกรรมชี้แนวทางในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนไม่ได้รับการกระตุ้นให้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ นักเรียนไม่มีความภูมิใจในประสบการณ์ที่เป็น

ความสำเร็จ (สุเทพ อ่อนไหว. 2520 : 40) นอกจากนี้ครูยังไม่ได้จัดสภาพการเรียนรู้ การสอนให้มีความหมายต่อความสนใจของเด็ก ทำให้นักเรียนไม่สนใจ (มหาวิทยาลัยสุโขทัย- ธรรมาธิราช. 2527 : 130) ดังนั้นการที่จะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านได้ ก็คือ ต้องให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ และทำความเข้าใจเนื้อหาด้วยขั้นตอน ที่ไม่สลับซับซ้อนแต่ส่งเสริมความเข้าใจ

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 87) กล่าวว่า การนำกลวิธีการสอนมาใช้ ในการสอนอ่าน จะช่วยให้กิจกรรมการสอนง่ายขึ้น และสามารถติดตามการพัฒนากทักษะ ภาษาของนักเรียนได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน กลวิธีที่จะนำมาสอนเพื่อพัฒนากทักษะการอ่าน คือการให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง ในการตีความหมายของเรื่องที่อ่านโดยใช้ความคิด ของตนเอง นอกจากนี้เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ยังได้แนะนำวิธีการสอนอ่านวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ คือวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

วิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) มี หลักการและทฤษฎี มาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครง การเขียนของผู้เขียนก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี และรวดเร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะสามารถ จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น เพราะทราบว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อะไร การใช้ประสบการณ์เดิม ในการอ่านจะช่วยให้จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ได้เร็วขึ้น การใช้สายตากวาดข้อความสำคัญย่อมาได้ดีขึ้น (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 89)

การใช้โครงสร้างระดับยอดช่วยให้ระลึก และเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในห้องได้ดี และมีความสัมพันธ์กับกระบวนการจำ 2 อย่างคือ ผู้อ่านจำเรื่องราวที่อ่านได้ดี และจะจำ สิ่งที่สำคัญที่สุดของเรื่องได้มาก ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอด สามารถนำไปแก้ปัญหาใน การอ่านเนื้อเรื่องที่เรียบเรียงไม่ดีได้ (Bartlett. 1980 : 1-2)

โครงสร้างระดับยอด คือการเรียบเรียงใจความสำคัญที่สุดของเรื่องเข้าเป็น รูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ โครงสร้างระดับยอด ที่ใช้กันมากที่สุดในนิตยสาร โฆษณาและหนังสือแบบเรียนต่าง ๆ มี 4 ชนิด (Bartlett. 1980 : 1) ดังนี้

1. การเปรียบเทียบ
2. ปัญหาและการแก้ไข
3. เหตุและผล
4. การพรรณนาหรือการให้รายละเอียด

การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด เป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องได้รวดเร็วและเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี ทั้งยังมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ อันจะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเอาการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มาใช้ในการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนอ่าน วิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่มเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 165 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่วมเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งจับสลากจากประชากร จำนวน 5 ห้องเรียน แล้วจับสลากอีกครั้งเพื่อแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน และกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน

3. ระยะเวลาในการทดลอง

ใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 4 คาบ ๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 3 สัปดาห์ รวม 12 คาบเรียน

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

ใช้เนื้อหาจากบทเรียนในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 เรื่อง แม่ศรีเรือน และเรื่องจากหนังสือพิมพ์ วารสารที่นักเรียนไม่เคยอ่านมาก่อน

5. ตัวแปรที่จะศึกษา มีดังนี้

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน 2 แบบคือ

5.1.1 การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด

5.1.2 การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน

5.2.2 เจตคติต่อการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) หมายถึง แผนการเขียนหรือโครงการเขียน (Writing Plan หรือ Top-Level Organization) ของผู้เขียนที่จะจัดลำดับโครงสร้างของเนื้อเรื่องเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านได้ดียิ่งขึ้น ผู้อ่านจะอ่านเรื่องได้ดีขึ้นถ้าสามารถเข้าใจแผนการเขียนของผู้เขียนในแต่ละเรื่อง เพราะจะทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าผู้เขียนกำลังบอกอะไรแก่ผู้อ่าน และความสำคัญคืออะไร ผู้อ่านจะ

สามารถใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม เข้าช่วยได้บ้าง นอกจากนี้ ยังช่วยให้จำเรื่องที่อ่านได้นาน สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ ย่อเนื้อเรื่องที่อ่านได้เร็ว และช่วยให้เขียนเรื่องได้ดีขึ้นด้วย โครงสร้างของโครงสร้างระดับยอด ที่จะนำมาใช้นี้มี 4 รูปแบบ คือ

1.1 การเปรียบเทียบ เป็นการกล่าวถึงของสองสิ่ง โดยยกเอาข้อแตกต่างของทั้งสองอย่างนั้นมาเปรียบเทียบกัน

1.2 เหตุและผล เป็นการกล่าวถึงความเกี่ยวข้องกันของสองเหตุการณ์หรือสถานการณ์โดยมีความเป็นเหตุเป็นผลกัน

1.3 ปัญหา-การแก้ไข เป็นการกล่าวถึงสภาวะการที่เป็นปัญหอันทำให้ผู้คนรายรอบได้รับความเดือดร้อนและเสนอแนะแนวทางแก้ไข

1.4 การพรรณนาหรือการให้รายละเอียด คือการกล่าวโดยละเอียดถึงสถานการณ์หรือเหตุการณ์โดยแสดงความรู้สึกของผู้เขียนออกมาด้วย

2. การสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด คือการสอนที่ยึดหลักการใช้ โครงสร้างระดับยอด ของ บาร์ทเลตต์ (Bartlett. 1978 : 6641-A) และงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (1987) โดยนำเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 เรื่อง แม่ศรีเรือน และเรื่องจากหนังสือพิมพ์ วารสารที่นักเรียนไม่เคยอ่านมาก่อน มีขั้นตอนการสอนดังนี้

2.1 ขั้นให้รูปแบบ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

2.1.1 สอนให้นักเรียนรู้จักรูปแบบของ โครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 รูปแบบ และให้รู้จักคำไข (Key words) ของโครงสร้างระดับยอดชนิดต่าง ๆ ซึ่งคำไขนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ให้รู้ว่าข้อความนั้นมีโครงการเขียนแบบใด เช่น แบบปัญหา-การแก้ไข มีคำว่า ปัญหา คำถาม สถานการณ์ ฯลฯ แบบให้รายละเอียด มีคำว่า ต่อไปนี้ อันดับที่ 1 อันดับที่ต่อไป และ ฯลฯ แบบ เหตุและผล มีคำว่า สาเหตุ ผลของ ฯลฯ แบบเปรียบเทียบ มีคำว่า ข้อแตกต่าง ข้อเหมือน เทียบเท่า ฯลฯ

2.1.2 สอนโครงสร้างที่มีลักษณะเป็นข้อเขียนเชิงบรรยายและข้อเขียนให้รายละเอียดก่อนโดยใช้แผนผังเนื้อหา (Graphic Organizer) เขียนเฉพาะเนื้อหาที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดที่สำคัญแล้วโยงเส้นเชื่อมความคิดเหล่านั้น

2.1.3 ให้นักเรียนฝึกทำโครงสร้างแต่ละแบบ โดยครูนำตัวอย่างที่ชัดเจนมาให้นักเรียนช่วยกันแยกรายละเอียด โดยมีการอภิปรายร่วมกัน ในชั้นเรียน

2.2 ขั้นการสอน มีลำดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

2.2.1 ให้นักเรียนอ่านบทเรียน จากแบบเรียน แล้วค้นหาชนิดของโครงสร้างระดับยอด ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องตอนนั้น ๆ แล้วให้นักเรียนเขียนรูปแบบที่นักเรียนเขียนออกมาได้ ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่เตรียมไว้ แยกเป็นตอน ๆ ตามชนิดของ โครงสร้างระดับยอด ที่ทำได้

2.2.2 ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมดจากเรื่องในบทเรียน โดยในระยะแรกให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความร่วมกัน แล้วจึงให้แยกกันวิเคราะห์หลังจากที่นักเรียนมีความชำนาญแล้ว แล้วให้เขียนแจกแจงรูปแบบของ โครงสร้างระดับยอด ที่พบในเรื่องนั้น ๆ

2.2.3 ฝึกการเขียนบันทึกจากสิ่งที่ระลึกได้ จากการอ่านข้อความ โดยเขียนเป็นข้อความสั้น ๆ

2.2.4 ครูตรวจแบบฝึกหัด แก้ไข อภิปรายร่วมกันและสรุปย่ออีกครั้ง

3. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง กิจกรรมการสอนที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาได้จัดพิมพ์เผยแพร่ เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการสอนวิชาภาษาไทย

3.1 ขั้นให้รูปแบบ ให้นักเรียนได้ฝึกการจับใจความสำคัญจากการอ่านโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ตามที่คู่มือครูกำหนดไว้ โดยใช้เรื่องที่สอนเรื่องเดียวกันกับที่ใช้สอนในกลุ่มทดลอง

3.2 ขั้นสอน จัดกิจกรรมการสอน โดยมีลำดับขั้นตอนการสอนดังนี้

3.2.1 สร้างความสนใจ คือ การทำให้นักเรียนเกิดความสนใจจดจ่อในบทเรียน ในขั้นนี้อาจจะพูดเร้า สนทนา ชักถาม หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

3.2.2 แจ้งจุดประสงค์ เป็นการให้นักเรียนรับรู้จุดหมายปลายทางหรือเป้าหมายของการเรียนการสอนในบทเรียน ว่านักเรียนจะได้รับความรู้อะไรเพิ่มขึ้น หรือได้ทราบว่าครูจะให้อะไรแก่นักเรียนในบทเรียนนี้

3.2.3 การเร้าให้นักเรียนระลึกถึงพื้นฐานที่จำเป็นมาใช้ โดยกระตุ้นให้นักเรียนแสดงออก ให้เห็นว่าความสามารถหรือประสบการณ์พื้นฐาน ของนักเรียนจะนำไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้นั้น นักเรียนพร้อมมากน้อยเพียงใด ครูอาจใช้วิธีซักถาม สันทนา หรือให้นักเรียนปฏิบัติ

3.2.4 เสนอสิ่งกระตุ้น เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการพูด อธิบาย ซักถาม หรือการจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม โดยครูยึดจุดประสงค์นำทางเป็นหลัก

3.2.5 ให้นำการเรียนรู้ เป็นการแนะแนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูอาจจะแนะนำวิธีกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.6 ลงมือปฏิบัติ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวเอง โดยให้นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์

3.2.7 การให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการแสดงให้นักเรียนเห็นว่าผล การปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกมานั้น ได้รับผลสำเร็จ มีปัญหาอย่างไรหรือไม่ ครูแสดงออกด้วยการให้คำชมเชย คำแนะนำ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นในผลงาน หรือการกระทำของนักเรียน

3.2.8 การประเมินพฤติกรรม เป็นการวัดและประเมินค่าพฤติกรรม หรือผลงานที่นักเรียนทำนั้นว่าได้ผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนนั้นเพียงใด โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนในบทเรียนนี้

3.2.9 ส่งเสริมความมั่นใจและถ่ายโอนความรู้ เป็นการสรุป ย้ำ ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น อาจทำได้โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือการให้ทำกิจกรรมเพิ่มรวมทั้งการบ้าน

4. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนสามารถแสดงออกได้ หลังจากศึกษาบทเรียนแล้ว พฤติกรรมที่บ่งถึงความเข้าใจ มีดังนี้

4.1 การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการให้ความหมายข้อความต่าง ๆ ได้โดยให้ความหมาย ตามลักษณะ ตามนัยของเรื่องราว หรือ แปลจากระดับภาษาที่ยากเป็น ภาษาที่ง่ายแก่การเข้าใจ ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องราวนั้น ๆ

4.2 การตีความ หมายถึง ความสามารถในการจับความสัมพันธ์ระหว่างส่วน ย่อย ๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถบอกได้ว่าส่วนต่าง ๆ ของเรื่องมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

4.3 การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการโยงเรื่องใหม่ที่ได้อ่าน ให้มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่เคยอ่านมาแล้ว และสามารถขยายความออกไปโดยใช้สำนวนภาษา ของตนเอง

4.4 การจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการรับสารที่ผู้เขียนส่งมา กับ เนื้อเรื่องได้ พร้อมทั้งบอกได้ว่าข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นใจความรอง

4.5 การเรียงลำดับ หมายถึง ความสามารถในการจัดลำดับเนื้อเรื่องว่า ตอนใดมาก่อน มาหลัง หรือเหตุการณ์ใดเป็นเหตุ เหตุการณ์ใดเป็นผล

ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไป ทดลองหาคคุณภาพมาแล้ว

5. คำไข (Key words) หมายถึง คำหรือข้อความที่ปรากฏในบทความ เมื่อพบ ข้อความเหล่านี้จะสามารถบอกได้ว่า บทความนั้นมีโครงสร้างระดับยอดชนิดใดใน 4 ชนิดที่ นำมาใช้สอน คำไขที่ปรากฏในบทความแบบต่าง ๆ มีดังนี้ แบบปัญหา-การแก้ไข มีคำว่า ปัญหา คำถาม สถานการณ์ ฯลฯ แบบให้รายละเอียด มีคำว่า ต่อไปนี้ อันดับที่ 1 อันดับต่อไป และ ฯลฯแบบเหตุและผล มีคำว่า สาเหตุ ผลของ ฯลฯ แบบเปรียบเทียบ มีคำว่า ข้อแตกต่าง ข้อเหมือน เทียบเท่า ฯลฯ

6. เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นทั้งในทางบวกและ ทางลบของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่นักเรียนตอบแบบสอบถามวัดเจตคติ ต่อการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปทดลองหาคคุณภาพมาแล้ว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

ผู้รู้ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้มากมาย ในที่นี้จะรวบรวมเอาเฉพาะความหมายของการอ่านที่เกี่ยวกับความเข้าใจ ซึ่งมีผู้รู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2527 : 1) กล่าวว่า การอ่านคือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความที่อ่านมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน และความสามารถทางภาษา เป็นต้น

สมิท (Smith. 1971 : 1) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการบูรณาการทักษะหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน เช่น การมองเห็น การจำแนกความแตกต่าง การวิเคราะห์คำ การตีความเพื่อทำความเข้าใจ และการวิเคราะห์สิ่งที่อ่าน

ฉวีลักษณ์ บุษยะภาณุจน (2524 : 2-3) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และเป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริงอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในความนั้น

จุฑามาศ สุวรรณโครธ (2519 : 27-36) กล่าวว่า การอ่าน คือการรับรู้ข้อความในสิ่งพิมพ์หรือข้อเขียน หรือการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารซึ่งมีความหมายและสามารถสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้อ่านโดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาของผู้อ่านประกอบด้วย

ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 17) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเมื่อเด็กแปลงเสียงตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดถ้าหากไม่เข้าใจคำพูดนั้นจัดว่าไม่ใช่การอ่านที่สมบูรณ์ เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของการอ่านเท่านั้น ลักษณะของการอ่านที่แท้จริง ได้แก่ การทำความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ความหมายของ

เรื่องที่เราอ่านดังกล่าวนั้นมิได้เกิดจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เท่านั้น หากขึ้นอยู่กับกระบวนการกระตุ้นให้เกิดความคิดรวบยอดหรือจินตนาการของผู้อ่านเป็นสำคัญ การเข้าใจความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่เราอ่านขึ้นอยู่กับความหมายที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน การอ่านจึงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยการแปลความ การตอบสนอง การกำหนดความมุ่งหมาย และการลำดับภาพของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ผู้อ่านเห็นมากระตุ้นการทำงานของสมองซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพและปริมาณของประสบการณ์ที่ผู้อ่านมีอยู่ก่อนแล้ว

คุชกู ลีห์ละเมียร์ (2521 : 67-76) กล่าวว่า การอ่านหนังสือได้กับการอ่านหนังสือเป็นแตกต่างกัน ผู้อ่านหนังสือเป็นย่อมสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วสามารถจับในความได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ทั้งยังแยกได้ว่าใจความใดเป็นใจความสำคัญและใจความใดเป็นใจความรอง นอกจากนี้ควรจะเข้าใจและเข้าใจถึงความตั้งใจ อารมณ์ และทัศนคติของผู้เขียนซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือ ได้อย่างลึกซึ้ง และในขั้นสุดท้ายก็อาจจะชี้ให้เห็นกลวิธีการเขียน และประเมินคุณค่าของงานเขียนหรือหนังสือเล่มหนึ่ง ๆ ได้อย่างน่าสนใจ

สรุปได้ว่า การอ่านนั้นเป็นกระบวนการในการรับข่าวสาร ที่ผู้ส่งข่าวสารส่งมาในรูปตัวอักษร ผู้อ่านต้องแปลความตามตัวอักษรเพื่อให้เกิดความเข้าใจในข่าวสารที่ผู้เขียนส่งมา การอ่านจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการรับข่าวสาร ซึ่งจะทำให้ผู้รับข่าวสารนั้นมีความเข้าใจในเหตุการณ์ และเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง

2. ความสำคัญของการอ่าน

คนเราอ่านหนังสือเพื่อแสวงหาความรู้และความบันเทิง การอ่านหนังสือช่วยพัฒนาทางด้านความคิดจิตใจให้กว้างขึ้น รู้จักพิจารณาพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นธรรมไม่ใช้อารมณ์ เราจะได้ความรู้ ความคิดและประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านนำมาตัดสินใจเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างรอบคอบและสมเหตุสมผล การอ่านจึงมีความสำคัญเป็นอันมาก(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

2527 : 5)

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (2522 : 134) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า

2.1 การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ ในการเรียนทุกระดับโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา จำเป็นจะต้องใช้ความสามารถในการอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษา จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่าง ๆ มีห้องสมุดเป็นหัวใจของการเรียน แม้แต่ในชั้นประถมศึกษา การอ่านก็มีความจำเป็นสำหรับนักเรียนมาก เพราะวันหนึ่ง ๆ งานของนักเรียนต้องอาศัยการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็น วิชาเลข วิทยาศาสตร์ หรือแม้แต่หัตถศึกษา

2.2 เป็นสิ่งส่งเสริมความคิดอ่านและความฉลาดรอบรู้ ปัจจุบันนี้ข่าวเหตุการณ์ เรื่องราว ความเคลื่อนไหว และความรู้ต่าง ๆ เรารู้ได้จากการอ่านมากกว่าจากวิธีอื่น มีหนังสือพิมพ์รายวัน รายคาบ นิตยสาร วารสาร หนังสือต่าง ๆ มากมายที่ให้ทั้งความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็นที่ทำให้ผู้อ่านเกิดสติปัญญาถ้าคนใดชอบอ่านและมีนิสัยที่ดีในการอ่านแล้ว การอ่านก็จะเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่ช่วยสร้างบุคลิกภาพเป็นที่นิยมนับถือจากบุคคลอื่นว่าเป็นผู้รอบรู้กว้างขวาง มีความคิดวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล เพราะมีข้อเท็จจริงที่ได้จากการอ่านมาสนับสนุน เป็นที่น่าเชื่อถือ

2.3 เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน การพักผ่อนหย่อนใจ การแสวงหาความเพลิดเพลินเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ถ้าใช้เวลาว่าง หรือใช้เวลาที่รู้สึกเหงาอ่านหนังสือนวนิยาย สารคดี เป็นการหาความเพลิดเพลินในทางที่ถูกที่ควรถ้าโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักหาเวลาว่าง อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินได้ผล ปัญหาพฤติกรรมเกรงของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นจะลดน้อยลง

การอ่านไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะต่อการเรียนในโรงเรียนเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิต เพราะจะช่วยให้ผู้ที่รักการอ่านได้รับข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์และนำไปใช้ในการตัดสินใจได้และสนับสนุนความคิดเห็นได้ ตลอดทั้งยังเป็นการพักผ่อนหย่อนใจได้ด้วย

3. ความเข้าใจในการอ่าน

3.1 ชวาล แพร์ตกุล (2520 : 134) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถในการผสมผสานแล้วขยายความรู้ความจำ ให้กว้างไกลออกไปอย่างสมเหตุสมผล โดยประกอบด้วยลักษณะ 4 ประการ คือ

- 3.1.1 หมายความว่าและรายละเอียดย่อ ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อน
- 3.1.2 รู้ความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชั้นความรู้ย่อ ๆ เหล่านั้น
- 3.1.3 สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง (ภาษาพูด)
- 3.1.4 เมื่อพบสิ่งอื่นใดในทำนองเดียวกันกับที่เคยเรียนรู้มาแล้วสามารถ

อธิบายความได้

3.2 ความเข้าใจ สามารถแสดงออกได้ดังนี้

- 3.2.1 การแปลความ คือสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่องราว ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีสำหรับเรื่องราว นั้น ๆ โดยเฉพาะ
- 3.2.2 การตีความ คือความสามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถจะนำมากล่าวแบบนัยหนึ่งได้
- 3.2.3 การขยายความ คือความสามารถขยายความหมายและนัยของเรื่อง นั้นให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงได้

3.3 สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2523 : 24) กล่าวว่าความเข้าใจเป็นความสามารถทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในด้านการแปลความ ตีความ และขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต

3.4 เบอร์ตัน (Burton. 1956 : 321) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องความเข้าใจในการอ่านว่าต้องอาศัยความสามารถหลายด้านประกอบกัน คือ

- 3.4.1 การเข้าใจความหมายของศัพท์
- 3.4.2 การเรียงลำดับความได้
- 3.4.3 การจับใจความสำคัญได้
- 3.4.4 การสังเกตความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่าน
- 3.4.5 แยกประเภทได้

3.5 บอนด์และทินเกอร์ (Bond and Tinker. 1957 : 235) กล่าวว่าความสามารถในการอ่าน ขึ้นกับพื้นฐานดังนี้ คือ

3.5.1 การเข้าใจความหมายของคำถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่าน ถ้าผู้เรียนรู้ความหมายของคำไม่เพียงพอ จะไม่สามารถเข้าใจประโยค อนุเจต และไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้

3.5.2 การเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ ผู้เรียนจะเข้าใจความหมายของกลุ่มคำได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนรู้จักอ่านเป็นกลุ่มคำ การอ่านทีละคำไม่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้

3.5.3 การเข้าใจประโยค นอกจากผู้เรียนจะเข้าใจความหมายของคำ และกลุ่มคำแล้วผู้เรียนต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำ ระหว่างกลุ่มคำและกลุ่มคำในประโยค ด้วย สำหรับผู้เรียนที่ไม่เข้าใจความสัมพันธ์ดังกล่าวจะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

3.5.4 ความเข้าใจอนุเจตเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในอนุเจต การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคนั้นค่อนข้างยาก แต่ถ้านักเรียนขาดความสามารถด้านนี้แล้ว จะไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้

3.5.5 ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเจต นักเรียนจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่ยาวขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักเรียนสามารถจัดลำดับความคิดของเรื่องที่อ่านได้ และจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอนุเจตด้วย

ทักษะพื้นฐานตามที่กล่าวมานี้จะมีความสัมพันธ์กัน ผู้อ่านจะเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ก็ต่อเมื่อ เข้าใจความหมายของคำ รู้จักอ่านเป็นกลุ่มคำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเข้าใจประโยค เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคจะทำให้เข้าใจอนุเจต เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเจตทั้งหมดและเข้าใจเรื่องที่อ่าน

3.6 ระดับความเข้าใจในการอ่าน บุญเสริม ฤทธาภิรมย์ (2518 : 32-34) จำแนกไว้ดังนี้

3.6.1 การอ่านเอาเรื่อง เป็นระดับการอ่านหนังสือออกอ่านแล้วรู้ว่าเป็นเรื่องอะไร เกี่ยวกับใคร ผู้อ่านระดับนี้ใช้ความจำเป็นส่วนใหญ่

3.6.2 การอ่านระดับแปลความ ตีความและขยายความ ในระดับนี้ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถนอกเหนือไปจากการอ่านเอาเรื่อง คือต้องจำเรื่องและสามารถแปลความและขยายความได้

3.6.3 การอ่านชั้นวิจารณ์ การอ่านระดับนี้ต้องใช้สติปัญญาโดยอาศัย การอ่านระดับอ่านเอาเรื่อง แปลความ ตีความ และขยายความเป็นพื้นฐาน ต่อจากนั้นอาศัย ประสบการณ์ความสามารถในการวิเคราะห์ ประเมินมาช่วยในการตัดสินใจวิจัยเรื่องราวที่ อ่านได้อีกต่อหนึ่ง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ปริยดา จันทโรจน์ (2522) ศึกษาวิธีการสอนอ่าน โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ กับไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ก่อนเรียนกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หลัง จากเรียนแล้วผลสัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เชมชาติ อุ่นโรสง (2523) ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนอ่าน หนังสืออ่าน นอกเวลาวิชาภาษาไทย สรุปผลการวิจัยว่า ลักษณะวิธีสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้วิธี แนะนำหลักการอ่านหนังสือที่ให้ประโยชน์ และคุณค่าสิ่งที่เน้นมากที่สุดคือ คติธรรม คำสอนและ แนวทางในการดำเนินชีวิต อุปสรรคในการเรียนการสอนหนังสืออ่านนอกเวลาคือนักเรียนขาด ความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์ และขาดทักษะในการอ่าน ทำให้ไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้ ส่วนการวัดผลจะเน้นในด้านความเข้าใจและการนำไปใช้

เชาวนีย์ เกิดเพทางค์ (2524) ได้ศึกษาวิธีสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกการอ่านระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีผล สัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้แบบฝึก

จันทร์จรรยา พลอยแก้ว (2526) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน อ่าน และการพิจารณาบรรณกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูประสบปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิธีการที่จะทำให้นักเรียนสนใจ และเห็นประโยชน์ของการอ่าน ครูได้เสนอแนะให้มีการสาธิตวิธีการสอนอ่าน ปัญหาในการสอน คือ นักเรียนขาดความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์และพื้นฐานการอ่านของนักเรียนไม่ดีพอ

ประไพ สุวัตติกุล (2526) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ กับการใช้แบบฝึกหัดตามหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรุณศรี แสงแก้ว (2530) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้แบบฝึกอ่านที่ใช้คำถามระดับต่าง ๆ กับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นฤนาถ ดวงมุลี (2532) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธีการ อาร์ เอส เอ็ม กับการเรียนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เกรย์ (Gray. 1960 : 1125-1126) ได้รวบรวมผลการค้นคว้าเกี่ยวกับการอ่านไว้ดังนี้

ไวท์แมน (Gray. 1960 : 1125-1126 ; citing Wightman. n.d.) ศึกษาอิทธิพลความชอบของครูซึ่งมีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 5-8 โดยสอบถามครูจำนวน 73 คน ให้บอกชื่อหนังสือ 5 เล่ม ซึ่งครูเห็นควรจัดให้นักเรียนเกรด 5-8 อ่าน หลังจากนั้นก็สอบถามนักเรียนว่าชอบหนังสือเล่มใดบ้าง ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนใกล้เคียงกับความคิดเห็นของครู

ลาแบรนท์ กับ เฮลเลอร์ (Gray. 1960 : 1125-1126 ; citing La Brant and Heller. n.d.) ศึกษาคุณค่าของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านโดยเสรีกับนักเรียนเกรด 7-12 ผู้วิจัยพบว่าโปรแกรมการอ่านเสรีส่งเสริมการอ่านหนังสือได้มากขึ้น และยังช่วยสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างกว้างขวางอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นยังช่วยให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคุ้นเคยกับวรรณกรรมต่าง ๆ และสนใจวรรณกรรมรูปอื่น ๆ มากขึ้น

เวการ์เพน (Gray. 1960 : 1125-1126 ; citing Weingarten n.d.) พบว่าการอ่านโดยเสรีช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองดีขึ้น วิธีนี้ประพัตินสามารถแก้ปัญหาส่วนตัวและรู้จักเลือกอาชีพ

เดวิดสัน (Davidson. 1971 : 6273-A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคำถามของครูกับคำตอบของนักเรียน ในขณะที่มีกิจกรรมการอ่านแบบธรรมดา กับการอ่านแบบให้ความคิดในขณะอ่าน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 จำนวน 90 คน ที่มีระดับการเรียนอยู่ในขั้นสูง ปานกลาง ต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่อ่านโดยได้รับการฝึกให้คิดอยู่เสมออันมีแนวโน้มที่จะตอบคำถามไปในรูปเชิงวิจารณ์และพอใจที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมา ส่วนนักเรียนที่อ่านแบบธรรมดาโดยไม่ให้ใช้ความคิดที่ลึกซึ้งก็จะตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้ แต่มีแนวโน้มที่ขาดความคิดสร้างสรรค์และไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมา ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พฤติกรรมของครูและนักเรียนสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่าน พบว่า นักเรียนยังขาดความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์และขาดทักษะในการอ่าน การฝึกให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านฝึกได้หลายวิธี แต่ละวิธีการก็จะให้ผลที่เกิดขึ้นต่างกัน ครูควรฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านโดยใช้ แบบฝึกเสริมทักษะ แบบฝึกที่มีคำถาม หรือใช้วิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยโครงสร้างระดับยอด

(Top - Level Structure)

1. ความหมายของ โครงสร้างระดับยอด

ไมเยอร์ (Meyer. 1975) แบ่งเนื้อหาในเรื่องตามความสำคัญออกเป็นระดับยอด (Top - Level) ระดับกลาง (Middle Level) และระดับล่าง (Bottom Level) ระดับเหล่านี้กำหนดโดยการลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาในแต่ละตอน ระดับความสำคัญนี้ถูกกำหนดโดยวิธีการที่ผู้เขียนเลือกมาเพื่อสื่อความหมายของเนื้อหาไปยังผู้อ่าน

ระดับของข้อความในเนื้อเรื่อง เป็นตัวกำหนดการบรรยายสถานการณ์หรือปัญหา ลำดับเหตุการณ์ หรือการกระทำของตัวละครในเนื้อเรื่อง และการสรุปหรือการแก้ไขปัญหา ข้อความระดับกลาง ให้รายละเอียดสนับสนุนข้อความระดับยอด หรืออธิบายว่าทำไมเหตุการณ์ ในเนื้อเรื่องที่บรรยายจึงเกิดขึ้น ส่วนข้อความระดับล่าง เป็นส่วนที่ไม่จำเป็นหรือสนับสนุน ข้อความระดับกลาง

บาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1986) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างระดับยอด ว่าเป็นลักษณะของการจัดเนื้อเรื่องเข้าด้วยกันโดยกล่าวว่า

“ลักษณะเฉพาะของข้อความต่อเนื่อง ทำให้เนื้อความถูกวิเคราะห์ความคิดออกเป็น ส่วน ๆ จัดเรียบเรียงตามระดับความสำคัญ และวางโครงร่างของโครงสร้างของสิ่งที่ สัมพันธ์กันภายในเนื้อหาส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดในเนื้อเรื่อง โดยใช้โครงสร้างระดับยอด”

อัสเซอร์ (Saowalak Rattanaovich. 1987 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Usher. 1987) ให้ข้อยืนยันว่าโครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีการเพื่อการค้นหารายละเอียด ซึ่งสำคัญที่สุดในเนื้อเรื่องเป็นวิธีเรียบเรียงรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละตอนโดยเริ่มจาก ความคิดหลัก แล้วจัดให้สัมพันธ์กับโครงสร้างระดับกลาง (รายละเอียดสนับสนุน) และ โครงสร้างระดับต่ำ (รายละเอียดพิเศษ)

2. โครงสร้างระดับยอดและกระบวนการโครงสร้างระดับยอด

(Top-Level Structure and Top-Level Structuring)

กระบวนการโครงสร้างระดับยอด คือการจัดกระทำโดยเจตนาและแน่วแน่เพื่อให้ รายละเอียดของเนื้อเรื่อง เหมะกับโครงร่างของเรื่อง เพื่อที่จะจัดไว้ให้ผู้อ่าน (Bartlett. 1986) เมื่อผู้อ่านนำเอาความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของเรื่องมาช่วยใน กระบวนการอ่าน นั่นคือกระบวนการโครงสร้างระดับยอด หรือการแสดงออกของความรู้ ผู้อ่านต้องผลิตผลผลิตจากกระบวนการสร้างโครงสร้างระดับยอด เช่น เกิดภาพในสมอง ถึงสิ่งที่อ่านไปแล้ว ระลึกเรื่องย่อ ๆ ได้ หรือจำเนื้อหาจากเนื้อเรื่องได้ ผลผลิตนี้ทำให้เกิดความทรงจำที่เป็นรากฐานติดแน่น เพราะกระบวนการโครงสร้างระดับยอด ยิ่งผลผลิต ของโครงสร้างระดับยอดและรากฐานใกล้เคียงความเป็นจริง การเรียกคืนมาก็ยิ่งเชื่อถือ ได้มาก

นอกจากนี้อัชเชอร์ (Usher. 1987) ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ผู้อ่านพบหรือตระหนักถึงโครงสร้างระดับยอดในเนื้อหาแต่ละตอนว่า กระบวนการโครงสร้างระดับยอดต้องการการจัดกระทำ มันเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการอ่าน และยังเป็นแนวทางให้เกิดภาพความคิด ทำให้สิ่งที่เราอ่านมีความรู้สึกและจำได้ และเขายังสรุปได้ว่าเนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับข้อความต่อเนื่องมีความพยายามละเอียดของเนื้อความเหมือนขนมเค้ก เนื้อเรื่องดีก็เปรียบเสมือนเนื้อเค้กดี มีการตรวจสอบความพยายามละเอียดของข้อความจากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน ความพยายามละเอียดของเนื้อความคือโครงสร้าง วิธีการที่จะประทับตราความพยายามละเอียดของเนื้อความเป็นพิเศษ คือการตั้งชื่อโครงสร้างระดับยอดของเนื้อหาพิเศษนั้น

3. การสอนอ่านโดยสอนให้เรียนรู้โครงสร้างระดับยอด

การสอนอ่านโดยสอนให้เรียนรู้โครงสร้างระดับยอดนี้เป็นวิธีที่ให้อ่านใช้ประสบการณ์ด้านโครงสร้างของข้อเขียนที่มีอยู่แล้ว มาช่วยในการหาความหมายจากสิ่งที่อ่าน โครงสร้างข้อเขียนแบบต่าง ๆ นี้คือ major schemata ที่ผู้เขียนใช้ในการเรียบเรียงความคิดของเขา เมื่อผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างของข้อเขียนเหล่านี้ก็จะจับใจความสำคัญ และรู้รายละเอียดของข้อเขียนที่อ่านได้ง่ายขึ้น

ก่อนสอนโครงสร้างของข้อเขียนครูควรจะสอนสิ่งกับทั่วไปของโครงสร้าง และบอกความแตกต่างของโครงสร้างข้อเขียนและเมื่อนักเรียนเข้าใจสิ่งกับนี้แล้ววิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้นักเรียนจำโครงสร้างที่ผู้เขียนเขียนได้ ก็โดยการให้นักเรียนเป็นผู้เขียนเอง ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าเนื้อหาต่าง ๆ ในข้อความที่อ่านประกอบด้วยความคิดเห็น ข้อเท็จจริง เนื้อหาสาระต่าง ๆ และโครงสร้างข้อเขียนคือ schema ซึ่งผู้เขียนใช้เรียบเรียงเนื้อหาเหล่านั้น การสอนอ่านโดยสอนให้เรียนรู้โครงสร้างข้อเขียนมี 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกข้อความให้นักเรียนอ่าน เป็นข้อความที่มีโครงสร้างข้อเขียนต่าง ๆ กันเช่น ข้อความเชิงปัญหาและการแก้ไข ข้อความเชิงเปรียบเทียบ ข้อความแสดงเหตุและผล และเป็นข้อความที่มีคำชี้แจงที่จะช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่าง ๆ ในข้อความนั้น

ขั้นที่ 2 เตรียมแผนผังแสดงโครงสร้างข้อเขียน ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะของข้อเขียนแบบต่าง ๆ โดยจับใจความสำคัญแล้วเชื่อมโยงความคิดที่ผู้เขียนเรียบเรียงไว้โดยใช้เส้นโยงความคิดเหล่านั้น

ขั้นที่ 3 เสนอแผนผังแล้วเลือกสอนโครงสร้างข้อเขียนแบบใดแบบหนึ่ง ก่อนเสนอเนื้อหาของข้อความนั้นโดยใช้โครงสร้างข้อเขียนให้นักเรียนร่วมกันอธิบายใจความหลักจากเนื้อหาที่ปรากฏเฉพาะในแผนผังก่อน

ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาจากแผนผังเป็นเรื่องราวให้ต่อเนื่องกัน ซึ่งในตอนนั้นนักเรียนยังไม่ได้อ่านข้อความทั้งหมดเพียงแต่เห็นใจความหลักที่แสดงไว้ในแผนผัง

ขั้นที่ 5 ให้นักเรียนอ่านข้อความจากย่อหน้าทั้งหมด แล้วเปรียบเทียบกับเนื้อหาที่ช่วยกันเรียบเรียงจากแผนผังที่แสดงไว้ตามลักษณะโครงสร้างของข้อเขียน

ต่อจากนั้นเป็นขั้นที่นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของข้อเขียนที่ได้ฝึกมาแล้วไปใช้ในการอ่านข้อความอื่น ๆ ที่ยาวกว่าเดิมด้วยตนเอง โดยครูช่วยบอกคำไฮของโครงสร้างข้อเขียนแต่ละแบบและการใช้แผนผังช่วยในการอ่าน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนกับโครงสร้างระดับย่อ

4.1 ความสัมพันธ์นี้ใช้ชี้เฉพาะโครงสร้างระดับย่อด ไมเยอร์ (Meyer. 1975)ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างสำนวนถึง 18 ชนิดแต่ได้จัดเรียบเรียงใหม่เป็น 5 กลุ่มการอธิบายเนื้อเรื่องออกมาในรูปโครงสร้างหรือแผนการเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับโครงสร้างระดับย่อ ความชัดเจน ของแต่ละโครงสร้างจะแสดงโดยคำไฮหรือคำสัญญาณที่ผู้เขียนกำหนดไว้

4.2 บาร์ทเลทท์(Bartlett. 1985 : 88-91)กล่าวถึงโครงสร้างระดับย่อ 5 กลุ่มที่พบได้ทั่ว ๆ ไปในเนื้อเรื่องชนิดต่าง ๆ กันนี้คือ

4.2.1 การรวมกลุ่ม เป็นการรวมกลุ่มหรือเรียงลำดับความคิดหลักของเนื้อหาในตอนหนึ่ง ๆ เข้าด้วยกันเป็นกลุ่ม หมู่ พวก หรือลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่อง

4.2.2 การพรรณนา เป็นการรวบรวมความคิดหลักของรายการสิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่สืบเนื่องมาจากหัวเรื่อง เป็นตัวเชื่อมระหว่างหัวเรื่องและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง

4.2.3 การเปรียบเทียบ บ่งชี้ถึงความคิดหลักในเนื้อหาแต่ละตอน เป็นลักษณะในรูปแบบการเปรียบเทียบหรือตรงกันข้ามกัน ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักที่คล้ายคลึงกัน หรือตรงกันข้ามเท่าหรือไม่เท่ากัน

4.2.4 ปัญหา-การแก้ไข ชี้ให้เห็นความคิดหลักของเนื้อหาถูกรวบรวมขึ้นเป็นรายละเอียด 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นตัวตอบสนองเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา อีกกลุ่มเป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มาก่อนหลัง สถานการณ์ที่เป็นปัญหา

4.2.5 ความเป็นเหตุเป็นผล ชี้ถึงความคิดหลักของเนื้อหาที่ถูกจัดรายละเอียดเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกเป็นสถานการณ์ที่เป็นเหตุ กลุ่มหลังเป็นสถานการณ์ที่เป็นผล หรือทั้งเหตุผล

โครงสร้างระดับยอด เป็นยุทธวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักวิธีการจัดแนวทาง ผู้อ่านจะเรียนรู้วิธีการค้นพบแผนการเขียน หรือโครงสร้างระดับยอดเพื่อเรียกรายละเอียดของเนื้อหาขึ้นมา และยังสามารถใช้วิธีนี้ช่วยค้นหาความตั้งใจของผู้เขียน เกี่ยวกับเนื้อหา และรวบรวมความคิดที่เกี่ยวข้องกันหลาย ๆ ความคิด โครงสร้างระดับยอดที่พบโดยทั่วไปในชีวิตประจำวันได้แก่ การพรรณนา การเปรียบเทียบ ปัญหา-การแก้ไขและความเป็นเหตุเป็นผล ถ้านักเรียนมีโครงสร้างระดับยอดเหล่านี้เป็นพื้นความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมแล้ว นักเรียนก็จะสามารถเข้าใจเนื้อหาเรื่องราวที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน และยังมีผลต่อการระลึกเรื่องราวได้อีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ แกรซเซอร์(สงวนศรี เณรฐานันท์. 2532 : 51 ; อ้างอิงมาจาก Graesser. 1981 : 29-32) ที่ว่ารูปแบบของการเรียบเรียงใจความสำคัญ หรือโครงสร้างระดับยอดช่วยให้ผู้อ่านแปลความหมาย วินิจฉัยความคาดหวังล่วงหน้า และมีความสนใจในเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านซึ่งเป็นเนื้อหาพิเศษที่ยากแก่การเข้าใจและการจดจำ ดังนั้น การบอกชื่อโครงสร้างระดับยอดที่ใช้ในการเรียบเรียงใจความสำคัญได้ จึงมีความสำคัญในการอ่านและการสื่อสารภาษาทุก ๆ ทักษะ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.1.1 นิตยา เจริญสิทธิ์ (2531) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด และ การสอนตามคู่มือครูสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1.1 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้โครงสร้างระดับยอด กับ นักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.1.2 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้โครงสร้างระดับยอด กับ นักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.2 วไลพร ฉายา (2530) ได้ศึกษาผลของการสอน Top-Level Structure ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.2.1 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมระหว่างคะแนน ที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบ Nelson Reading test Form A และ ทดสอบหลังเรียนด้วย Nelson Reading test Form B ของนักเรียนกลุ่มควบคุม และ กลุ่มทดลอง ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยการใช้ Top-Level Structure มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2.2 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่าง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 โดยใช้ t-test ปรากฏว่าคะแนนการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอน Top-Level Structure และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีแปล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5.1.3 สวงศรี เพรฐานันท์(2532) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีใช้โครงสร้างระดับยอด กับวิธีสอนตามคู่มือครูสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.3.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.3.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.4 สุภาพ บุตสีทัต(2529) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการสอนโดยใช้ TLS SQ3R กับการสอนตามคู่มือครู สรุปผลการวิจัยได้ว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่เรียนด้วยการใช้ TLS มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่ม SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.5 เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช(1987) ทำการศึกษาผลการใช้บทเรียนโมดูลประกอบโครงสร้างระดับยอด ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในประเทศไทยเปรียบเทียบกับการสอนอ่านแบบเดิม โดยวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและผลสัมฤทธิ์ของวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในประเทศไทยที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage) จากภาคทางภูมิศาสตร์ 4 ภาคคือภาคกลาง โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ โรงเรียนเดชะปัตตานยานกุล จังหวัดปัตตานี ภาคตะวันออก เชียงเหนือ โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ภาคเหนือ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ แล้วสุ่มนักเรียนมาโรงเรียนละ 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 50 คน ใช้เวลาทดลองสอน 15 คาบ ผลปรากฏว่า

5.1.5.1 นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 4 โรงเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.5.2 นักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 4 โรงเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.5.3 นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 4 โรงเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ,

5.2.1 ปี 1978 บาร์ทเลตต์ (Bartlett. 1979 : 6641-A) สอนโครงสร้างระดับยอดของข้อเขียนเชิงสารกโวทานแก่นักเรียนเกรด 9 จำนวน 325 คน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยให้นักเรียนแบ่งชั้นและใช้โครงสร้างระดับยอดของข้อเขียน แบบเหตุผล ข้อเขียนเปรียบเทียบความต่าง ข้อเขียนบรรยายคุณลักษณะ และข้อเขียนปัญหา-การแก้ไข ผลปรากฏว่านักเรียนใช้ยุทธวิธีการอ่านโดยแบ่งชั้นโครงสร้างระดับยอด สามารถจำเรื่องราวที่อ่านได้มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก

5.2.2 ไมเยอร์ และ ฟรีดิล (Meyer and Freedle. 1979 : 200) ศึกษาผลของการสอนโครงสร้างระดับยอดแบบต่าง ๆ ที่มีต่อการจำเนื้อหาการอ่านโดยให้นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย 4 กลุ่ม อ่านบทความที่มีโครงสร้างระดับยอด 4 แบบ คือ ข้อเขียนแบบเปรียบเทียบ ข้อเขียนแบบเหตุผล ข้อเขียนแบบปัญหา-การแก้ไข และข้อเขียนแบบบรรยายคุณลักษณะ โดยที่แต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดต่างกัน หลังจากนั้นทำการทดสอบพบว่า กลุ่มที่อ่านข้อความที่มีข้อความแบบเปรียบเทียบและข้อเขียนแบบเหตุผล จำเนื้อหาที่อ่านได้ดีกว่าเนื้อหาที่มีข้อความแบบบรรยายคุณลักษณะ และข้อเขียนแบบปัญหา-การแก้ไข ผู้วิจัยสรุปว่า ความแตกต่างของโครงสร้างระดับยอดของข้อเขียนมีผลต่อการเรียนรู้และการจดจำเรื่อง

5.2.3 ไมเยอร์และคนอื่น ๆ (Meyer and others. 1980) ได้ศึกษาผลของการสอนการใช้โครงสร้างระดับยอดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเรื่อง โดยมีสมมุติฐานว่านักเรียนเก่งจะใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่าน เพื่อให้ได้ความหมายจากข้อเขียน

ขณะที่นักเรียนอ่านไม่เก่งไม่ใช้ยุทธวิธีนี้ และการใช้โครงสร้างระดับยอด ช่วยให้จำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ใช้ยุทธวิธีนี้ ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนเกรด 9 ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ เก่ง กลาง อ่อน และกลุ่มที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ให้อ่านข้อความที่มีการเรียบเรียงอย่างดี 2 ข้อความเป็นแบบสาธกโวหารมีโครงสร้างระดับยอดของการเรียน 2 แบบคือ ข้อเขียนแบบปัญหา-การแก้ไข และข้อเขียนแบบเปรียบเทียบ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้ที่อ่านเก่งมีวิธีการเรียบเรียงสิ่งที่อ่านได้สอดคล้องกับโครงสร้างระดับยอดของข้อความที่อ่านแม้ว่าข้อความที่อ่านไม่มีคำชี้แจงก็ตาม

5.2.4 บาร์ทเลตต์และคนอื่น ๆ (Bartlett and others. 1984 : 176-184) ได้ทดลองใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่าน และระลึกเรื่องแก่นักเรียนระดับ 5 จำนวน 54 คน ปรากฏผลคือนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม และการใช้โครงสร้างระดับยอดทำให้ระลึกเรื่องได้สูงสุดในขณะที่คนไม่ใช้โครงสร้างระดับยอดได้คะแนนต่ำสุด และพบว่าการใช้ยุทธวิธีนี้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความจำและความเข้าใจได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังใช้ยุทธวิธีนี้ในการอ่านเรื่องที่ยากหรือเรียบเรียงไว้ไม่ดี ให้จำได้ง่ายขึ้นและทำให้การเขียนเรียงความได้ดีขึ้น

5.2.5 อัสเชอร์ (Usher. 1985) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นยุทธวิธีในการอ่าน กับระดับความสามารถของนักเรียนระดับมัธยม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 และระดับ 12 โดยแบ่งกลุ่มสูง 15% กลาง 15% และต่ำ 15% ผลปรากฏว่านักเรียนระดับ 12 กลุ่มสูง ใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอดในวิชาภาษาอังกฤษและระลึกเรื่องราวได้ดีกว่ากลุ่มกลางและกลุ่มต่ำในระดับเดียวกัน และสูงกว่านักเรียนระดับ 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนระดับ 9 ที่ใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอดในการสอนอ่าน จำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ใช้

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีการที่จะทำให้ นักเรียนสามารถที่จะพัฒนาการอ่านได้เป็นอย่างดี ทั้งยังสามารถจดจำเนื้อเรื่องที่อ่านได้มากและเร็วกว่านักเรียนที่เรียนปกติ ทั้งนี้เพราะนักเรียนเข้าใจโครงสร้างของเนื้อเรื่อง และสามารถจับความคิดหลักของผู้เขียนและรู้ว่าข้อความที่อ่านเป็นข้อความประเภทใด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามแนวคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้จัดการประชุมสัมมนาเพื่อหาวิธีการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียน มีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวเป็นไปตามจุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายปลายทางของหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 หน่วยศึกษานิเทศก์จึงจัดทำคู่มือการสอนให้โรงเรียนได้ยึดเป็น แนวทางการสอนที่เรียกว่า คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ซึ่งยึดรูปแบบการเรียนรู้ของ โรเบิร์ต เอ็ม กาเย่ (Robert M. Gagne) และ ลิสเชิลส์ เจ บริกส์ (Lisles J. Briggs) เป็นหลัก(หน่วยศึกษานิเทศก์. 2527 : บทนำ)

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวของกาเย่

1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่(Gagne. 1965 : 62-170) ได้แบ่ง การเรียนรู้แบบพื้นฐานง่าย ๆ ไปจนถึงการเรียนรู้แบบยาก และซับซ้อน ดังนี้

1.1.1 การเรียนรู้เครื่องหมายและสัญญาณ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองที่จะไม่ให้แสดงออกมาได้ การเรียนรู้ประเภทนี้ได้แก่ การเรียนรู้โดยการวางเงื่อนไขตามแบบของพาฟลอฟ (Ivan Pavlov) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึก

1.1.2 การเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง เป็นการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ผู้เรียนสามารถควบคุม พฤติกรรมของตนเองได้ ผู้เรียนมีความตั้งใจและรู้ตัวในการที่จะเชื่อมโยงการตอบสนองที่ เหมาะสมกับสิ่งเร้าต่าง ๆ กัน เมื่อทำได้ถูกต้องและเหมาะสมจะได้รับรางวัลหรือการ เสริมแรง

1.1.3 การเรียนรู้แบบลูกโซ่ เป็นการเรียนรู้การประกอบกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ตามระดับซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป เป็น พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำและทักษะต่าง ๆ ในการเคลื่อนไหว

1.1.4 การเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงด้วยถ้อยคำภาษา เป็นเรื่องของ การใช้ภาษาเน้นความสำคัญของภาวะภายในมากกว่าแบบแรก

1.1.5 การเรียนรู้แบบจำแนกความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นและแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งเร้า เพื่อที่จะตอบสนองสิ่งเร้านั้นให้ถูกต้อง

1.1.6 การเรียนรู้โมติ เป็นการเรียนการตอบสนองร่วมกันต่อกลุ่มของสิ่งเร้าที่มีความแตกต่างกัน ผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งที่คล้ายกัน สามารถสรุปความเหมือนและแยกความแตกต่างของสิ่งเร้าได้

1.1.7 การเรียนรู้กฎหรือหลักการเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือหรือเชื่อมโยงมโนคติตั้งแต่ 2 มโนคติขึ้นไปเข้าด้วยกัน และจากการที่สามารถตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้นได้แล้วจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่คล้ายคลึงกัน

1.1.8 การเรียนรู้การแก้ปัญหา เป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการคิดโดยการรวมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของการเรียนรู้ประเภทที่ 7 เข้าด้วยกัน และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้

การจัดรูปแบบการเรียนของ กาเย่(Gagne)เป็นรูปแบบที่จัดวางไว้อย่างมีระบบ โดยเริ่มจากวางรูปแบบของจุดประสงค์ วิธีการและการวัดผลซึ่งสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูจะเป็นผู้ออกแบบจัดการและวัดผลการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนในทางเชาวน์ปัญญา ข้อเท็จจริง เจตคติ และการเคลื่อนไหว รวมทั้งการคิดในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี (สารภี รัตนบุรี. 2523 : 153-154)

1.2 จากทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวของกาเย่ สามารถจัดรูปแบบการสอนซึ่งอาศัยสมมุติฐาน 5 ประการดังนี้(อาคม จันทรสุนทร. 2527 : 2-3)

1.2.1 การจัดรูปแบบการเรียนการสอน มุ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละบุคคล การจัดรูปแบบการเรียนการสอนนี้จึงไม่ได้มุ่งที่คนกลุ่มใหญ่ คือมิใช่ระบบกระจายเสียงที่มุ่งให้ความรู้และทัศนคติแก่คนในสังคม รวม ๆ แต่จะมุ่งให้กับแต่ละคนที่รวมกันอยู่ในสังคม

1.2.2 การจัดรูปแบบการเรียนการสอน ทำได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวคือเป็นทั้งการจัดรูปแบบหรือวางแผนการสอนในแต่ละชั่วโมง และการวางแผนจัดการเรียนการสอน

โดยตลอดในบทเรียนหรือในรายวิชานั้นทั้งหมด ซึ่งอาจทำโดยครูแต่ละคน หรือครูช่วยกันทำเป็นหมู่คณะก็ได้

1.2.3 การจัดรูปแบบการเรียนการสอนถือว่า การจัดรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมีระบบจะมีผลอย่างใหญ่หลวงต่อการพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน กล่าวคือถ้ามีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ดีแล้ว ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีกว่าปล่อยให้เรียนเองตามธรรมชาติ

1.2.4 การจัดรูปแบบการเรียนการสอนควรจัดทำเชิงระบบ กล่าวคือ มีขั้นตอนตั้งแต่การพิจารณาความต้องการความจำเป็น เป้าหมาย และการดำเนินการเป็นขั้น ๆ ต่อเนื่องกันไปจนถึงขั้นที่นักเรียนทราบผลการปฏิบัติ หรือประเมินวิธีการดำเนินงานว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือไม่

1.2.5 การจัดรูปแบบการเรียนการสอนต้องอยู่บนรากฐานความรู้ที่ว่ามนุษย์เรามีการเรียนรู้อย่างไร คือ ต้องการรู้กระบวนการเรียนรู้และสภาพการเรียนรู้ต่าง ๆ

เพราะฉะนั้นการจัดรูปแบบการเรียนการสอนก็คือ การวางแผนการเรียนการสอนให้ออกมาในรูปของระบบกล่าวคือ เป็นการกำหนดภาพรวมของการเรียนการสอน ที่จะจัดดำเนินการให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันซึ่งอาจจะเป็นระบบใหญ่ เช่น ในระดับการสอนแต่ละชั่วโมง

2. หลักการและเหตุผลในการจัดรูปแบบการเรียนการสอน

อาคม จันทสุนทร(2527 : 6-7)กล่าวถึง หลักการและเหตุผลในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวของ กาเย่ ไว้ดังนี้

2.1 เริ่มต้นด้วยการหาความต้องการที่จำเป็นของการเรียนการสอนนั้น โดยกลุ่มผู้รับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมายใหญ่ ๆ ของการเรียนการสอน พร้อมกับศึกษาความมีทรัพยากรสนับสนุนที่จะใช้ในการเรียนการสอนอะไรบ้าง มากน้อยเพียงใด มีข้อจำกัดอย่างไร

2.2 นำเป้าหมายใหญ่ ๆ ในการเรียนการสอนมากำหนดโครงสร้างของหลักสูตร โดยยึดเป้าหมายใหญ่ในข้อ 1 มาจัดทำเป็นเป้าหมายของแต่ละรายวิชา

2.3 จุดประสงค์แต่ละรายวิชาจะระบุสมรรถภาพในการเรียนรู้ กล่าวคือ จะสามารถบอกผลของการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ออกมาในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตได้

2.4 ระบุถึงสมรรถภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ให้ชัดเจน ทั้งสภาพภายนอก และสภาพภายในได้อย่างถูกต้องโดยใช้หลักการเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป การรู้และใช้หลักการเรียนรู้ เฉพาะแต่ละสมรรถภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.5 เมื่อรู้สภาพหรือเงื่อนไขของการเรียนรู้แต่ละสมรรถภาพ จะช่วยให้มีการวางแผนการกำหนดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนได้ดีขึ้น กล่าวคือจะทำให้สามารถจัด ลำดับขั้นการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องไว้ว่า ถ้าจะเรียนรู้เรื่องใดต้องมีความสามารถพื้นฐานที่ ต้องการอะไรมาก่อน และสามารถที่จะทำเป็นภาพของขั้นตอนหรือการจัดลำดับสิ่งที่จะเรียน ของเรื่องนั้น ๆ ให้เห็นอย่างชัดเจน

2.6 ขั้นตอนต่อมาของการวางแผนการเรียนการสอนก็คือ ต้องทำเป็น หน่วยย่อย ๆ ที่มีขอบเขตแคบลง แต่มีรายละเอียดมากขึ้นแล้วจัดทำรายละเอียดของจุดประสงค์ จากจุดประสงค์รายวิชาที่เป็นเป้าหมายที่เห็นได้ในเชิงการกระทำ หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.7 เมื่อแต่ละรายวิชาทำเป็นหน่วยย่อยหรือทำเป็นบทเรียนซึ่งมีจุดประสงค์ การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมที่ชัดเจนแล้ว เราก็ต้องจัดสภาพภายนอกคือ จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์นั้น ๆ ทั้งนี้รวมทั้งการปฏิบัติของครูและการจัดสื่อการเรียนการสอน ต่าง ๆ ซึ่งจะต้องหาทางเลือกที่ดีที่จะให้ได้ผลตามจุดประสงค์นั้น

2.8 ขั้นตอนสำหรับที่จะทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ก็คือ การประเมินผล ซึ่งจะต้องประเมินตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ การประเมินผลในแต่ละบทเรียนตามจุดประสงค์ การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม ควรจะใช้การทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือการทดสอบโดยยึดจุดประสงค์ เป็นหลัก

2.9 เพื่อให้เห็นภาพการวางแผนการเรียนการสอนได้ทั้งระบบ ก็จะต้อง พิจารณาถึงระบบการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะจัดระบบการเรียน การสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนนี้ สำหรับการถ่ายทอดน่าจะพัฒนานักเรียนแต่ละคน ได้ดีก็คือการเรียนการสอนที่เน้นความสามารถของแต่ละคน โดยผู้เรียนเรียนเป็นรายบุคคล

และเพื่อให้ระบบการเรียนการสอนสมบูรณ์ก็จะต้องพิจารณาถึงการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดงานเพื่อ
ดูประสิทธิภาพการจัดรูปแบบการเรียนการสอนด้วย

3. การจัดเหตุการณ์การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์

การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งใน
การสอนจะต้องยึดตามจุดประสงค์และคำนึงถึงสมรรถภาพของผู้เรียน ซึ่งจัดเหตุการณ์การสอน
ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 เราความสนใจ เป็นวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน ครูอาจใช้การพูดคุย
ซักถามหรือใช้วัสดุอุปกรณ์ เชื่อมประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิด
ความสนใจ และพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่

3.2 แจ้งจุดประสงค์คือ การบอกให้ผู้เรียนทราบว่าเรื่องที่จะเรียนต่อไปนี้
เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางใด และเป็นไปตาม
จุดประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ผู้เรียนจะต้องมีพฤติกรรมเป็นไปตามหลักสูตร

3.3 ทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ครูจะตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน
ก่อนที่จะเรียนเรื่องต่อไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์
ใหม่ได้เป็นอย่างดี วิธีการทบทวนและซักซ้อมให้ครูเกิดความมั่นใจอาจทำได้โดยการซักถาม
บอกเล่าหรือทดสอบก่อนสอน

3.4 เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้อุปกรณ์มาช่วย เพื่อให้บทเรียนใหม่น่าสนใจ
และน่าติดตามเป็นขั้นที่ครูจัดประสบการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนซึ่งจะเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญต่อ
ตัวผู้เรียน

3.5 ครูให้แนวความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานที่ผู้เรียนจะฝึกปฏิบัติต่อไป ครูจะหา
แนวทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยวิธีการที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสมรรถภาพของมนุษย์
ที่เป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์ปลายทาง

3.6 ผู้เรียนปฏิบัติขั้นตอนนี้ครูจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้
แสดงความคิดเห็น แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียน
สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้

3.7 ผู้เรียนทราบผลการปฏิบัติ การที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมใด ๆ ไปแล้ว และสามารถทราบผลทันที ย่อมเป็นผลดีต่อตัวผู้เรียนเอง ถ้าหากพบข้อบกพร่องจะได้แก้ไขได้ทันที ในขั้นตอนนี้ครูอาจจะติชมด้วยตนเองหรือให้กลุ่ม หรือตัวผู้เรียนเอง เป็นผู้ประเมินผลก็ได้

3.8 ประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ ขั้นตอนนี้จะสามารถ ทราบได้ทันทีว่าผู้เรียนสามารถบรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการในแต่ละคาบหรือไม่ ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากการสอนของครูก็ได้ หรือเกิดจากตัวผู้เรียนเอง วิธีการปฏิบัติก็คือ ครูอาจจะ ประเมินดูจากการทดสอบย่อยหรือสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ของผู้เรียน

3.9 เน้นให้เกิดความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ คือ การที่ครูสรุปเน้น และย้ำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจสิ่งที่ตนเรียนในคาบนั้นอย่างแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น วิธีการที่กระทำได้ก็คือ การให้ทำการบ้าน ให้ทำรายงาน หรือศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือไป จากความรู้ที่ได้เรียนในชั้นเรียน

จากลำดับขั้นของเหตุการณ์การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์เมื่อนำมาจัดทำ แผนการสอน สามารถจัดขั้นตอนได้ดังนี้ (สารภี รัตนบุรี. 2523 : 208-209)

- ขั้นที่ 1 ขั้นเร้าความสนใจ
- ขั้นที่ 2 บอกให้นักเรียนทราบจุดประสงค์
- ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิมก่อนที่จะสอนเรื่องใหม่ต่อไป
- ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้วัสดุอุปกรณ์เข้าช่วย
- ขั้นที่ 5 การให้แนวทางในการเรียนรู้
- ขั้นที่ 6 ขั้นปฏิบัติ
- ขั้นที่ 7 การทราบผลการปฏิบัติ
- ขั้นที่ 8 ขั้นประเมินผลการสอนตามจุดประสงค์
- ขั้นที่ 9 ช่วยให้นักเรียนจำและถ่ายทอดการเรียนรู้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการอ่าน

1. ความหมายของเจตคติ

มีผู้ให้ความหมายของเจตคติไว้พอสังเขปดังนี้

เชิดศักดิ์ โขวาสินธุ์ (2520 : 38) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุน หรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดเจนในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

สุวัฒน์ จันทร์ลอย (2527 : 45) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า คือการแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดเห็น และท่าทางของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวก คือเห็นด้วย ชอบ พอใจ หรือในทางลบคือไม่ชอบ หรือไม่พอใจ และเจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถสร้างสมหรือเปลี่ยนแปลงได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ บุญยั้ง เจริญยิ่ง (2518 : 3) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี ชัดแย้งหรือเป็นกลางก็ได้ อันเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดี หรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ

เตโช สวานานนท์ (2512 : 28) กล่าวว่า เจตคติเป็นคุณลักษณะของบุคลิภาพที่สร้างขึ้นได้ และเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้นเจตคติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าเจตคติหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่อาศัยประสบการณ์และความรู้อันได้สะสมมาตั้งแต่อดีต ในการแสดงออกต่อบุคคลหรือสถานการณ์ ซึ่งอาจมีความเห็นคล้อยตาม ชัดแย้ง หรือไม่แสดงออกเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง

2. องค์ประกอบของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 3-4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

2.1 องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา ได้แก่ความคิดซึ่งอาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

2.2 องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึกซึ่งจะเป็นตัวเรา "ความคิด" อีกต่อหนึ่ง ขณะที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความรู้สึกดีหรือไม่ดี แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวก และลบตามลำดับ

2.3 องค์ประกอบทางด้านปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดปฏิบัติ หรือมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบทั้ง 3 นี้ มีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งจะแยกกันไม่ออก เช่น ถ้าบุคคลใดเคยประสบอุบัติเหตุรถยนต์คว่ำมา เขาอาจจะมีความรู้สึกในด้านลบต่อรถยนต์ แต่ในขณะที่เดียวกันเขาอาจยอมรับว่าเขาจำเป็นต้องใช้รถยนต์ในการเดินทางไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่า เขามีองค์ประกอบทางด้านปฏิบัติเป็นไปในด้านบวก และมีแนวโน้มที่จะใช้รถยนต์

3. ประโยชน์ของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 4) กล่าวว่า เจตคติให้ประโยชน์กับบุคคลดังนี้

3.1 ช่วยให้เราเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวโดยการจัดรูปหรือระบบสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา

3.2 ช่วยให้เรามีความนิยมในตัวเอง โดยชี้ให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งไม่ดี หรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่เรา

3.3 ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิกิริยาตอบโต้หรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งที่นำความพอใจมาให้

3.4 ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

4. การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2522 : 7) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้คือ

- 4.1 เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
- 4.2 เมื่อได้รับประสบการณ์ตรงหรือความสะเทือนใจ
- 4.3 เมื่อถูกบังคับให้ต้องปฏิบัติไปนาน ๆ
- 4.4 การรักษาทางจิต เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้อง
- 4.5 เปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่

จะเห็นได้ว่าเจตคติของบุคคล สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ในสถานการณ์หลาย ๆ อย่างดังที่กล่าวมาแล้ว ในทำนองเดียวกัน เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยโครงสร้างระดับยอด ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างของงานเขียน ย่อมทำให้นักเรียนเปลี่ยนเจตคติต่อการอ่านได้

5. ลักษณะและประเภทของเจตคติ

5.1 เจตคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ มิใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด(กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. 2524 : 240) ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เคลแมน(ซูซีฟ อ่อนโคสูง. 2522 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Calman.) ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่าเป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม ภายใต้กระบวนการดังนี้

5.1.1 การยินยอม คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่นเพื่อให้เขาปฏิบัติตัวในทางที่ตนต้องการ หรือพอใจ

5.1.2 การเลียนแบบ คือ การแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม หรือเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อการมีสัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น

5.1.3 รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวเอง นอกจากนี้ เจตคดียังมีลักษณะเป็นดังนี้ที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม นั่นคือ ถ้าบุคคลใดมีเจตคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้น และในทางตรงกันข้าม ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยการถอยหนีหรือต่อต้าน(กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. 2524 : 240)

5.2 เจตคติของแต่ละบุคคลนั้นย่อมมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภท

5.2.1 เจตคติเชิงนิมาน เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วยชอบ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

5.2.2 เจตคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่พึงพอใจไม่เห็นด้วย ไม่ยินดี ไม่ร่วมมือ ไม่ทำ

5.2.3 เจตคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งเจตคติเชิงนิมานและเจตคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบหรือเกลียด

6. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเจตคติ

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2521 : 98) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเจตคติ มีดังนี้คือ

6.1 บิดา มารดา เป็นผู้ที่เด็กได้คลุกคลีอยู่มากกว่าคนอื่น เด็กย่อมมีความเอนเอียงไปทางบิดา มารดาไม่มากนัก

6.2 วัฒนธรรมภายในสังคม คนที่มีอาชีพต่างกัน อยู่ในชั้นชั้นของสังคมต่างกัน หรือ นับถือศาสนาต่างกัน

6.3 การศึกษา การเรียนในโรงเรียนย่อมมีส่วนในการสร้างเจตคติของเด็ก เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันที่จัดให้มีการฝึกอบรมเด็กอย่างมีระเบียบแบบแผน โรงเรียนจึงมักมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าสถาบันอื่นในสังคม

6.4 สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ย่อมมีอิทธิพล ปลุกฝังการเปลี่ยนแปลงเจตคติของเด็กได้เช่นเดียวกัน

7. หลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่เด็ก

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ นั้นนอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนแล้ว ก็ยังจะต้องปลุกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชานั้นด้วย เพราะเจตคติในวิชาที่เรียนมีความสำคัญเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน สนใจเรียนหมกมุ่นในการเรียนและแสวงหาความรู้ได้อย่างดี ถ้าหากว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน ต่อกิจกรรมการเรียนการสอน ต่อวิชาที่เรียนก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงด้วย(สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2524 : 7)

ทวี ท่อแก้ว และ อบรม ลิขิตบาล(2517 : 57) ได้กล่าวถึงหลักการสร้าง
เจตคติที่ดีแก่เด็กดังนี้

- 7.1 ให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในเรื่องที่เรียน
- 7.2 ให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของวิชานั้นโดยแท้จริง
- 7.3 ให้นักเรียนได้มีโอกาสหรือมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- 7.4 ให้นักเรียนได้เรียนสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดเพื่อจะได้

เกิดผลสำเร็จในการเรียน อันเป็นผลให้มีเจตคติที่ดีต่อไป

7.5 การสอนของครูจะต้องมีการเตรียมตัวอย่างดี ใช้วิธีสอนที่เด็กเข้าใจ
อย่างแจ่มแจ้ง

- 7.6 ครูจะต้องสร้างความอบอุ่นใจและความเป็นกันเองกับนักเรียน
- 7.7 ครูจะต้องสร้างเสริมบุคลิกภาพให้เป็นที่น่าเลื่อมใสแก่เด็ก
- 7.8 จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน ห้องเรียน ให้มีบรรยากาศ

ที่น่าอยู่และน่าสนใจ

8. การวัดเจตคติ

8.1 วิวัฒน์ชัย อยู่ยืนยง (2521 : 21) ได้กล่าวถึงการวัดเจตคติว่าอาจทำได้
หลายวิธี เช่น

8.1.1 การออกแบบสัมภาษณ์ โดยอาจจะเป็นคำถามประเภทให้เลือกตอบ
โดยกำหนดคำตอบไว้แล้ว เช่น ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ หรืออาจใช้คำถามประเภทเปิดโอกาส
ให้ผู้ตอบตอบได้อย่างอิสระเต็มที่

8.1.2 การแบ่งช่วงสเกล หรือการใช้ช่วงแบ่งการวัดออกตามความคิดเห็น
ออกเป็น 5 ช่วง มี เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

8.1.3 วิธีพิเศษ ในการวัดเจตคติผู้ตอบอาจจะตอบไม่ตรงกับความเป็นจริง
ทั้งนี้เพราะค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นเช่นนั้น ดังนั้นเราควรจะใช้วิธีทางอ้อม
เพื่อใช้วัดโดยไม่ให้ผู้ตอบทราบที่กำลังถูกทดสอบอะไรอยู่ โดยอาจใช้วิธี การให้บรรยายความรู้
และประสบการณ์ จากรูปภาพที่นำมาให้ดู

8.2 การสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติตามขั้นตอนของลิเคอร์ท(Likert) มีดังนี้

8.2.1 ขั้นที่ 1 พิจารณาว่าจะวัดเจตคติของใคร ที่มีต่ออะไร และให้ความหมายของเจตคติและสิ่งที่จะวัดนั้น ให้แน่นอน

8.2.2 ขั้นที่ 2 เมื่อตีความหมายของสิ่งที่จะวัดแน่นอนแล้วก็สร้างข้อความในแต่ละหัวข้อนั้น ๆ โดยให้คลุมเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น และข้อความที่จะถามจะต้องเป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือความเชื่อของผู้ตอบ ซึ่งลิเคอร์ท(Likert) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบสอบถามไว้ดังนี้

8.2.2.1 ข้อความจะเขียนในแง่ความรู้สึก ความเชื่อ หรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไม่ใช่เป็นข้อเท็จจริง

8.2.2.2 ข้อความที่บรรจุลงในสเกลจะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็นไปในทางบวกและข้อความที่เป็นไปในทางลบคละกัน

8.2.2.3 ข้อความแต่ละข้อจะต้องสั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน

จำนวนข้อที่สร้างครั้งแรกมีประมาณ 20 - 25 ข้อความ ในแต่ละหัวข้อของสิ่งที่จะวัดเมื่อได้ข้อความเพียงพอแล้ว ก็บรรจุลงในสเกลโดยให้มีข้อเลือก 5 ข้อเลือก ดังกล่าวแล้ว

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ทำ ความคิดเห็น และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภายหลังจากการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น และพร้อมที่จะเอนเอียงไปในสภาพเดิมเมื่อประสบกับสิ่งนั้นอีก สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติของคน การสอนอ่านในโรงเรียนก็เช่นกัน ถ้าสามารถหาวิธีการสอนอ่านเหมาะสมกับนักเรียนย่อมจะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันเพื่อปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อนได้อย่างเหมาะสมและส่งผลให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

เจตคติเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดของคนดังนั้นจึงเป็นเรื่องน่าศึกษาอย่างยิ่ง

และมีผู้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับเจตคติไว้มากมาย ซึ่งพอจะประมวลได้ดังนี้

อรุณศรี แสงแก้ว (2530) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนซึ่งใช้แบบฝึกอ่านที่ใช้คำถามระดับต่าง ๆ กับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันและความสามารถในการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผาณิต เพชรจำรัส (2529) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเจตคติต่อวิชาภาษาไทยกิจกรรม และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการสอนแบบซินติเคท กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยเพื่อกิจกรรมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิการ์ ทองทา (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนด้วยวิธีการอาร์ เอส เอ็ม และวิธีการโคลซ ได้สรุปผลว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษภายหลังการเรียน สูงกว่าก่อนการเรียน และพบว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านสูงที่เรียนด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านสูงที่เรียนด้วยวิธีโคลซ และทั้ง 2 กลุ่มมีเจตคติต่อการอ่านไม่แตกต่างกัน

อัทธยา สายศิลป์ (2526) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็ว กับการสอนที่ฝึกตามกิจกรรมคู่มือการสอนของกรมวิชาการ ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วาสนี ชูสงค์ (2525) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาหลักภาษาเพื่อการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ผลการศึกษานพบว่ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชา
 หลักภาษาเพื่อการสื่อสารแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนกลุ่มทดลอง
 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาหลักภาษาเพื่อการสื่อสารหลังการเรียนสูงกว่า
 ก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า เจตคติต่อการอ่านเป็นสิ่งที่สามารถสร้างให้เกิดขึ้น
 กับนักเรียนได้ การให้นักเรียนได้รับการฝึกทักษะการอ่านอย่างมีความเข้าใจ โดยใช้
 แบบฝึกการอ่านและกลวิธีการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ จะช่วยให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อ
 การอ่านได้

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอด กับนักเรียน
 ที่เรียนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอด กับนักเรียน
 ที่เรียนตามคู่มือครู มีเจตคติต่อการอ่านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่วมเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 165 คน

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่วมเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 โดยจับสลากจากห้องเรียนทั้งหมด 5 ห้องเรียน มา 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แล้วจับสลากอีกครั้งเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง จำนวน 1 ห้องเรียน สอนด้วยการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

กลุ่มควบคุม จำนวน 1 ห้องเรียน สอนด้วยการสอนตามคู่มือครู

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
2. แผนการสอนตามคู่มือครู

3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

4. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. แผนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

1.1 ศึกษาหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการสอน

1.2 เลือกเนื้อหาที่นำมาทดลองได้แก่ เนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากหนังสือแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 เรื่อง แม่ศรีเรือนและเรื่องจากหนังสือพิมพ์วารสารที่นักเรียนไม่เคยอ่านมาก่อน

1.3 เขียนแผนการสอนตามหลักการที่ศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับการสอนโดยมีลำดับชั้นการสอนดังนี้

1.3.1 ให้นักเรียนอ่านบทเรียนแล้วค้นหาชนิดของโครงสร้างระดับยอดที่ปรากฏอยู่ในเรื่องตอนนั้น ๆ แล้วให้นักเรียนเขียนรูปแบบที่นักเรียนเขียนออกมาได้ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่เตรียมไว้แยกเป็นตอน ๆ ตามชนิดของโครงสร้างระดับยอด ที่ทำได้

1.3.2 ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมดจากเรื่องในบทเรียน แล้วเขียนแจกแจงรูปแบบของโครงสร้างระดับยอดที่พบในเรื่องนั้น ๆ ทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล

1.3.3 ผูกการเขียนบันทึกสิ่งที่ระลึกได้จากการอ่านข้อความโดยเขียนเป็นข้อความสั้น ๆ

1.3.4 ครูตรวจแบบฝึกหัด แก้ไข อภิปรายร่วมกัน และสรุปย่ออีกครั้ง

1.4 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขความถูกต้องของความคิดรวบยอด เนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ของแผนการสอน

1.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่วมเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อหาข้อบกพร่องด้าน

การใช้ภาษาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอนกับเวลาที่กำหนด แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแผนการสอนให้ดีขึ้น

1.6 นำแผนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปสอนกลุ่มทดลองในการวิจัยต่อไป

2. แผนการสอนตามคู่มือครู

2.1 ศึกษาหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการสอน

2.2 จากคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์รายวิชา วิเคราะห์เป็นความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วสร้างเป็นแผนการสอนตามคู่มือครูซึ่งประกอบด้วย

2.2.1 ความคิดรวบยอด

2.2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.3 เนื้อหา

2.2.4 กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 9 ขั้นตอนดังนี้

1. เร้าความสนใจ
2. แจ้งจุดประสงค์
3. ทบทวนความรู้เดิม
4. เสนอบทเรียนใหม่
5. ใ้แนวการเรียนรู้
6. ลงมือปฏิบัติ
7. แจ้งผลการปฏิบัติ
8. ประเมินผล
9. ส่งเสริมความแม่นยำและถ่ายโอนการเรียนรู้

2.2.5 สื่อการเรียนรู้

2.2.6 การวัดผลและการประเมินผล

2.3 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของความคิดรวบยอด เนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ของแผนการสอน

2.4 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่มเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อหาข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกับเวลาที่กำหนด แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแผนการสอนให้ดีขึ้น

2.5 นำแผนการสอนตามคู่มือครูที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปสอนกลุ่มควบคุมในการวิจัยต่อไป

3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบ ของ ชวาล แพรัตกุล (2520) หนังสือวิธีสร้างและเขียนข้อสอบ ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2518) และหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529)

3.2 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้ได้ระดับพฤติกรรมความเข้าใจ

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ โดยยึดตามนิยามศัพท์เฉพาะเป็นสำคัญ

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับระดับพฤติกรรมตามนิยามศัพท์เฉพาะ

3.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่มเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ถูก ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิด ข้อที่ไม่ได้ทำ และข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ไม่ให้คะแนน

3.7 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบมาหาค่าความยากง่าย (P) และ

ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27 % แบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หาค่า P_H และ P_L โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 6-32) แล้วเลือกเอาข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

3.8 นำข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์และครอบคลุมเนื้อหาที่นำมาทดลองสอนและพฤติกรรมที่ต้องการวัดจำนวน 30 ข้อ ไปทดลองอีกครั้งกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 100 คน เพื่อนำผลมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 168-169) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77

4. สร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่านมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีลำดับการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) จากหนังสือการวัดทัศนคติและบุคลิกภาพของ เชิดศักดิ์ โขวาสินธุ์ (2520) หนังสือหลักการวิจัยทางการศึกษา ของล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2531) หนังสือการวัดผล ของ ไพศาล หวังพานิช (2526)

4.2 สร้างข้อความที่ได้แสดงลักษณะของเจตคติต่อการอ่าน จำนวน 30 ข้อ ความ โดยระบุคำตอบ 4 ช่วง คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

กรณีที่ 1 ในข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 4 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

กรณีที่ 2 ในข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน
-------------------	-------------

เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 4 คะแนน

4.3 นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย 3 ท่าน
ตรวจแก้ไข ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าข้อความที่เขียนสอดคล้องและเหมาะสมกับการตอบ

4.4 นำแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนร่มเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2533 จำนวน 100 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 %
แล้วเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงคือมีค่า t (t -test) 1.75 ขึ้นไปไว้ 20 ข้อ

4.5 นำแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่านที่คัดไว้ 20 ข้อ ไปทดลองอีกครั้งกับ
นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก อำเภอละหานทราย จังหวัด
บุรีรัมย์ จำนวน 100 คน เพื่อนำผลมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์อัลฟา
ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99

ตัวอย่าง แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน

ข้อที่	ระดับความรู้สึก ข้อความ	เห็นด้วย		ไม่	ไม่
		อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	นักเรียนอ่านหนังสือทุกเล่มที่ครูกำหนด ให้อ่าน				
2	การอ่านหนังสือไม่ได้ช่วยพัฒนาทักษะ ด้านอื่น ๆ ของนักเรียนเลย				

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ลิวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 216)

1. แบบแผนการทดลอง

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

เมื่อ E แทน กลุ่มทดลอง
 C แทน กลุ่มควบคุม
 - แทน ไม่มีการจัดกระทำ
 X แทน มีการจัดกระทำ
 T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
 T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง
 R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

2. วิธีดำเนินการทดลอง

หลังจากที่ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน

2.2 ทำการสอน กลุ่มทดลองด้วยการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด และกลุ่มควบคุมสอนตามคู่มือครู

2.3 หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบทั้งสองกลุ่มอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดิมอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test ในรูปผลต่างของคะแนน (Difference Score)
2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test ในรูปผลต่างของคะแนน (Difference Score)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 - 1.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรการหาค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. -2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

1.2 การคำนวณหาค่าความแปรปรวนของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2531 : 63)

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบทดสอบ

2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย
และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน คำนวณจากสูตร KR - 20 (Kuder - Richardson 20)
(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2531 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง $q = \frac{\text{จำนวนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง q หรือ คือ $1 - p$

s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน โดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2531 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	s_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนรายข้อ
	s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
		แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนรายข้อ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน โดยการแจกแจง
แบบที (t-distribution) แล้วแทนค่าในสูตร (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 :
185 ; อ้างอิงมาจาก Edward. 1957 : 152 - 154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	$\bar{X}_H, \bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนในข้อคำถามนั้นของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำตามลำดับ

s_H^2 , s_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามใน
กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ
 n_H , n_L แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ในกลุ่มสูงและ
กลุ่มต่ำ ตามลำดับ

2.4 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ

ในการอ่านโดยใช้เทคนิค 27 % แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของจุง เทห์ ฟาน (Chung Teh Fan)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย และเจตคติ
ต่อการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คำนวณโดยใช้ t -test ในรูปผลต่าง
ของคะแนน (Difference Score) คำนวณจากสูตร (Scott and Werthimer. 1966 :
264)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{s_{(MD_1 - MD_2)}}$$

$$s_{(MD_1 - MD_2)} = \sqrt{\frac{s_{D1}^2}{n_1} + \frac{s_{D2}^2}{n_2}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
 MD แทน ค่าคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อน
การเรียนรู้ กับหลังการเรียนรู้
 MD_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดลอง
หลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
 MD_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดลอง
หลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม

$s_{D_1}^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่าง การทดสอบหลังการเรียนรู้กับก่อนการเรียนรู้ของกลุ่ม ทดลอง
$s_{D_2}^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่าง การทดสอบหลังการเรียนรู้กับก่อนการเรียนรู้ของกลุ่ม ควบคุม
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X_1	"	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
X_2	"	คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
$s^2(MD_1 - MD_2)$	"	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของทั้งสองกลุ่ม
t	"	ค่าอัตราส่วนวิกฤตของการแจกแจงแบบ t
MD	"	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู
2. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	X_1	X_2	MD	$s^2(MD_1 - MD_2)$	t
กลุ่มทดลอง	30	14.20	16.03	1.83	6.5454	0.6429
กลุ่มควบคุม	30	14.73	16.26	1.53		

จากตาราง 2 จะเห็นว่า ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

ตาราง 3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	X_1	X_2	MD	$S^2(MD_1 - MD_2)$	t
กลุ่มทดลอง	30	61.36	64.96	3.6	12.7845	1.9914
กลุ่มควบคุม	30	61.23	63.53	2.3		

จากตาราง 3 จะเห็นว่า เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อการอ่านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด และการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด และการสอนตามคู่มือครู

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด กับนักเรียนที่เรียนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด กับนักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู มีเจตคติต่อการอ่านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่วมเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 165 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่วมเกล้า ตำบลโนนดินแดง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งจับสลากจากประชากร จำนวน 5 ห้องเรียน แล้วจับสลากอีกครั้งเพื่อแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน และกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 แผนการสอนกลุ่มทดลอง ซึ่งจัดทำขึ้นในการสอนตามกระบวนการของการใช้โครงสร้างระดับยอด จำนวน 12 คาบ ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขมาแล้ว

3.2 แผนการสอนกลุ่มควบคุม ซึ่งดำเนินการสอนด้วยการสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จำนวน 12 คาบ

3.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีความครอบคลุมในด้าน การแปลความ การตีความ การจับใจความ การขยายความและการเรียงลำดับ โดยแบบทดสอบดังกล่าวเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมีค่าความยากง่าย(p) ระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปและมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .77

3.4 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน ผู้วิจัยสร้างเอง จำนวน 20 ข้อ เป็นการสอบถามถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ทั้งในทางบวกและทางลบของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน จัดลำดับความรู้สึกออกเป็น 4 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 % แล้วใช้ t-distribution แต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99

4. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองเองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมเวลาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คาบ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

4.1 ทดสอบความเข้าใจในการอ่าน และตอบแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน ก่อนการทดลอง

4.2 ดำเนินการสอนตามแผนการสอน กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 12 คาบ เท่ากัน

4.3 ทดสอบความเข้าใจในการอ่าน และให้ตอบแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน หลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Difference Score
3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Difference Score

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการทดลองครั้งนี้พบว่าโครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีการที่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ขณะทำการทดลองพบว่ากลุ่มทดลอง สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้รวดเร็วขึ้นเรื่อย ๆ เพราะนักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจ เมื่อนักเรียนพบคำไข ก็สามารถจะคาดได้ว่าเรื่องจะดำเนินไปอย่างไร เรื่องมีโครงสร้างแบบใด และใจความสำคัญจะอยู่ส่วนใดและสังเกตได้นักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอดมีความสนใจต่อบทเรียนมากเป็นพิเศษ

สิ่งที่พบจากการทดลองและมีความสำคัญอีกประการหนึ่งคือ หลังจากการจับใจความสำคัญของเรื่องแล้ว นักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอดสามารถเรียบเรียงเนื้อเรื่องโดยใช้สำนวนของตนเองได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้โครงสร้างระดับยอด เพราะนักเรียนมีหลักในการเรียบเรียง โดยใช้คำไขและโครงสร้างของเนื้อเรื่องเป็นแนวในการเรียบเรียง

แต่ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เพราะ

1.1 โครงสร้างระดับยอดที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้มี 4 รูปแบบคือ การให้รายละเอียด การเปรียบเทียบ เหตุและผล ปัญหาและการแก้ไข แต่ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองเพียง 12 คาบ ไม่มากพอที่จะให้นักเรียนได้ฝึก รูปแบบทั้งหมดจนคล่องและแม่นยำพอที่จะนำไปใช้ได้

1.2 โครงสร้างที่เป็นแบบปัญหาและการแก้ไข กับแบบเหตุและผล เป็นแบบที่มีโครงสร้างซับซ้อน นักเรียนจึงไม่สามารถจำแนกจากกันได้ ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของ สรวงศรี เณรฐานันท์ (2532 : 96) ว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังไม่มีประสบการณ์พอที่จะเข้าใจและแยกเรื่องที่มีโครงสร้างทั้ง 2 แบบนี้ได้ อีกประการหนึ่งคือคำไขของ 2 แบบนี้มีบางคำที่ร่วมกันอยู่ เช่น คำว่า สาเหตุ เหตุผล จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถแยกเรื่องทั้ง 2 แบบออกจากกันได้ ซึ่งเป็นการยากที่จะนำไปสู่ความเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือ จับใจความสำคัญของเรื่องได้

1.3 ผู้วิจัยยังไม่เข้าใจกระบวนการของโครงสร้างระดับยอดดีพอ จึงไม่สามารถฝึกให้นักเรียนใช้โครงสร้างระดับยอดได้อย่างถูกต้อง นักเรียนจึงไม่สามารถใช้โครงสร้างระดับยอดได้คล่อง

1.4 เนื้อเรื่องที่นำมาใช้ฝึกหาโครงสร้างระดับยอดยังเป็นเนื้อเรื่องง่าย ๆ ซึ่งนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสามารถจับใจความสำคัญได้โดยไม่ต้องอาศัยวิธีการใด ๆ มาช่วย นักเรียนทั้งสองกลุ่มจึงมีความเข้าใจเนื้อเรื่องได้เท่า ๆ กัน

1.5 แบบทดสอบวัดความเข้าใจ ยังสร้างไม่ดีพอ เพราะวัดเพียงพฤติกรรมด้านความเข้าใจ ซึ่งยังไม่ลึกพอที่จะวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนได้อย่างครอบคลุม

2. เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ การที่ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นดังนี้ มีสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

ระยะเวลาในการทดลองครั้งนี้ 12 คาบยังไม่นานพอที่จะทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ ต้องใช้เวลาให้มากไปอีกทั้งนี้เพราะ เจตคติเปลี่ยนแปลงยาก (เชิดศักดิ์ โฆวาลินธุ์. 2520 : 41) ต้องอาศัยการปฏิบัติและระยะเวลา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าสังเกตจากคะแนนเฉลี่ย จะเห็นว่าคะแนนเพิ่มขึ้นซึ่งแสดงให้เห็นว่าในระหว่างการทดลองนักเรียนทั้งสองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ชอบการอ่านมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 โครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีการสอนใหม่ที่น่าสนใจในการสอนวิชาภาษาไทย ผู้เขียนจำนวนมากยังไม่ได้ใช้โครงสร้างระดับยอดในการเขียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องเลือกเรื่องที่จะนำมาสอนให้ตรงตามรูปแบบ ทั้งต้องเลือกเรื่องที่มีการใช้คำไข้อย่างถูกต้องด้วยเพื่อให้ นักเรียนได้รูปแบบที่ถูกต้องที่สุด

1.2 การสอนผู้สอนต้องเริ่มสอนด้วยการให้นักเรียนได้ฝึกกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันมากที่สุด จากนั้นจึงฝึกให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนมีความคล่องตัวในการคิดมากขึ้น การฝึกระยะแรก ๆ ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจโครงสร้างระดับยอดแต่ละแบบอย่างถูกต้อง

1.3 การให้นักเรียนฝึกเขียนหลังจากทำแผนภูมิแล้ว มีความจำเป็นอย่างมาก ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยให้นักเรียนฝึกนำคำไข้มาใช้ในการเขียนด้วยเพื่อให้นักเรียนเขียนได้ตรงตามแบบของ โครงสร้างระดับยอด

1.4 จากการศึกษาพบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยัง ไม่มีประสบการณ์ในการอ่านมากพอที่จะเรียนรู้รูปแบบของ โครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 รูปแบบคือ การให้รายละเอียด การเปรียบเทียบ เหตุและผล และปัญหาและการแก้ไข จึงควรจะให้เรียนรูปแบบที่ง่าย คือ การให้รายละเอียด และการเปรียบเทียบ จนมั่นใจว่านักเรียนสามารถที่จะแยกรูปแบบของ โครงสร้างระดับยอดได้ดีแล้วจึงให้นักเรียนเรียนรูปแบบที่ยากขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ผู้ที่จะนำโครงสร้างระดับยอดไปใช้ต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพราะโครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีการที่ยากและซับซ้อนพอควร หากไม่เข้าใจดีแล้วย่อมเกิดความเข้าใจที่ผิดพลาด และไม่สามารถใช้ได้ถูกต้อง

2.2 การนำโครงสร้างระดับยอดมาใช้ในการสอนอ่านผู้วิจัยควรให้นักเรียนได้ฝึกรูปแบบของ โครงสร้างระดับยอดให้เข้าใจจนสามารถแยกรูปแบบต่าง ๆ ออกจากกันได้จนคล่องก่อนจึงทำการทดลอง ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ใช้วิธีการตามคู่มือครู ใช้วิธีการนั้นอยู่จนคล่องแล้ว นักเรียนที่จะใช้โครงสร้างระดับยอดก็ต้องฝึกจนคล่องและสามารถนำไปใช้ได้เช่นเดียวกัน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถ้านักเรียนไม่สามารถแยกรูปแบบของ

โครงสร้างระดับยอctrูปแบบที่ยากได้ก็ให้นักเรียนเรียนเฉพาะรูปแบบที่สามารถทำความเข้าใจได้เป็นอย่างดีเท่านั้น

2.3 ควรจะมีการนำวิธีการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอctrนี้ไปทดลองสอนในวิชาอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าวิธีการนี้เหมาะกับเนื้อหาวิชาใดบ้าง

2.4 ควรใช้เวลาในการทดลองให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษารูปแบบของโครงสร้างระดับยอctrรูปแบบต่าง ๆ จนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในการอ่านเนื้อหาบทเรียนได้

2.5 ควรมีการศึกษาลผลจากการใช้โครงสร้างระดับยอctrให้กว้างออกไปมากกว่าการศึกษาเจตคติ เพื่อให้ได้ทราบว่า การใช้โครงสร้างระดับยอctrในการเรียนส่งผลต่อทักษะทางภาษาของนักเรียนอย่างไรบ้าง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย. 2524.

กรรณิการ์ ทองทา. การเปรียบเทียบความเข้าใจและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม และวิธีโคลซ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2529. อัดสำเนา.

เกษชาติ อุ่นโธสง. การศึกษาการเรียนการสอนหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2523. อัดสำเนา.

จรรยา เอี่ยมสะอาด. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและโดยวิธีสอนแบบบรรยาย. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : 2527. อัดสำเนา.

จันทร์จรรยา พลอยแก้ว. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาการอ่านและนิทานวรรณกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2526. อัดสำเนา.

จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. 2529.

เจียมจิต ท้าวหาญ. การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในความจำโดยวิธีการจำเรื่อง สามแบบ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2522. อัดสำเนา.

จวิไลลักษณ์ บุญยะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2524.

ชวาล แพร่ตฤณ. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. 2520.

ชุดิมา สัจจามันท์. หนังสือเพื่อลูก. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์. 2529.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2522.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2531.

เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2520.

จุระปะนีย์ นาคทรพร และประภาศรี สีหอำไพ. ภาษาไทยสำหรับครู. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2520

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง. อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น
รายงานการวิจัยฉบับที่ 18 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการศึกษารุ่นเด็ก.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. 2518.

เดโช สวณานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 2512

ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สนิทบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โน้ตสามต้น
การพิมพ์. 2517.

นฤนาท ดวงมุลลิต. ผลการสอนอ่านภาษาไทยด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม และวิธีสอน
แบบปกติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2532. อัดสำเนา.

นิตยา เจริญลิต. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษและ
แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดย
ใช้โครงสร้างระดับยอดและการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2531. อัดสำเนา.

นิยม สารรัตน์. การเปรียบเทียบเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษระหว่าง
ผู้เรียนในโปรแกรมวิทยาศาสตร์กับผู้เรียนในโปรแกรมศิลปภาษา ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. 2524. อัดสำเนา.

บันลือ พฤษะวัน. "ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการสอน" ประชาศึกษา. 36(8).
พฤษภาคม 2529.

ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน. 2523.

ประไพ สุวัตติกุล. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบกับการใช้แบบฝึกหัดตามหนังสือ
แบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ท 305. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2526. อัดสำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การจัดการและการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2520.

ประภาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. 2524.

- ผานิต เพชรจำรัส. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาไทยเพื่อ
กิจกรรมและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนแบบ
ซินติเคทกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานินธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2529. อัดสำเนา.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2526.
- มานิต บุญประเสริฐ. "พัฒนาการอ่าน" วารสารการอ่าน. (5) : 1-3 มิถุนายน 2527.
- มาลี ไชยกาล. การสำรวจความสนใจในการอ่านวรรณกรรมปัจจุบันของนักเรียนระดับชั้น
ป.1 - ม.6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2528.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
พิมพ์ครั้งที่ 2, 2531.
- วไลพร ฉายา. ผลการสอน Top-Level Structure ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2530. อัดสำเนา.
- วิวัฒน์ชัย อยู่ยั้ง. ทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาสังเสริมการเกษตร ของ
นิสิตปริญญาโทสาขาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปีการศึกษา 18-19
ถึง 20-21. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
2521. อัดสำเนา.
- วาสนี ชูสงค์. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาหลักภาษาเพื่อการสื่อสารชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญานินธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2525. อัดสำเนา.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 2522.
- วิเชียร เกตสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์.
2518.
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. "สารบบจำแนกการอ่านเพื่อความเข้าใจ" จันทร์เกษม. 174 :
15-20 กันยายน-ตุลาคม 2526.
- ศิริอร รัตนอุดม. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเข้าร่วม
กิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้
การตูนประกอบการอ่าน. ปรินญานินธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร. 2527. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา. 2521.

_____. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพและ
อรรถกถาคำภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. 2529.

สงวนศรี เณรฐานันท์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทาง
การเขียนและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีใช้โครงสร้างระดับยอต่กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2532.
อัสส้านา.

สนธิ ตั้งทวี. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช้และไม่ใช่บทเสริมทักษะ
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2526. อัสส้านา.

_____. ศิลปะการสอนภาษาไทย : ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 2531.

สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรนิติ. 2525.

สมบูรณ์ ชิตพงศ์. เทคนิคการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
2523.

สมลักษณ์ สุดหอม. โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
2521. อัสส้านา.

สารภี รัตนบุรี. เอกสารประกอบการฝึกอบรมศึกษานิเทศก์ รุ่น 20,21. หน่วยงานนิเทศก์
กรมสามัญศึกษา. 2523.

สำเริง บุญเรืองรัตน์. "การวัดทัศนคติและความสนใจ" วารสารวัดผลการศึกษา (2) :
7-13 ; กันยายน - ธันวาคม 2524.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบชุดวิชาการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527.

_____. เอกสารประกอบชุดวิชาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2526.

_____. เอกสารประกอบชุดวิชาภาษาไทย 5. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527.

- สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทร์พรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2523.
- สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา. 2521.
- สุเทพ อ่อนไหว. การทดลองเปรียบเทียบผลการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้และแบบครูเป็นศูนย์กลางในวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2520. อัดสำเนา.
- สุภาพ บุตรสีห์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการสอนโดยใช้ TLS SQ3R กับ การสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2529. อัดสำเนา.
- สุวดี ภูประดิษฐ์. การศึกษาความสามารถในการอ่านและวิเคราะห์ปัญหาการอ่านบทร้อยกรอง-ไทยโดยใช้แบบทดสอบแนวโคลง. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2526. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ จันทร์ลอย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่าน สมรรถภาพการอ่านเร็วและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการอ่านที่มีคำถามก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2527. อัดสำเนา.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชช. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2531.
- อัจฉรา ชีวพันธ์. ศาสตร์ของการสอนภาษาไทย. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531. อัดสำเนา.
- อัทธยา สายศิลป์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วกับการสอนที่ฝึกตามกิจกรรมคู่มือครูการสอนของกรมวิชาการ. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2526. อัดสำเนา.
- อาคม จันทรสุนทร. การสอนเพื่อการพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2523.

Bartlett, Brendan J. "Reading for memory : Where top-level structure help" Paper Presented at the Annual Conference of the Australian Reading Assosiation. Perth, July, 1986.

_____. So This is the Mian Idia : When Use of an Author's Top-Level Structure Helps a Reader. Paper presented at the Lighth World Congress in Reading , Manila, Phillippines, August, 1980.

_____. "Text Organization : A Base for Strategic Reading," in Christie, F.et at (eds) Reading Curriculum-Reader E C T 412. Deakin University Press : Gaelong. 1985.

_____. "Top-Level Structure as an Organizational Strategy for Recall of classroom Text," Dissertation AbstractsInternational. 39(11) : 6641- A ; May ,1979.

_____. "Using Top-Level Structure in text Promote Reading Comprehension" EEIC Reports 9 Microfilm No. ED 200941. 1981.

Bartlett, Brenden J., Ann Turner and Peter Mathams. "Orgarnizational Structure : The Key to Improved Comprehension and Recall," in Reading : and Austraria Perspective. p. 83-102 Globs Press, 1985.

Bartlett, Frederic G. and others. Remembering : A Study in Experimental and Social. Phychology, Camlsridge University Press, 1984.

Bond, Guy. and Tinker, Miles A. Reading Difficulties : Their Diagnosis and Correction. New York : Appletion Century-Crofts, Inc., 1957.

Burton, William H. Reading in child Development. New York : the Bobb Merrill co., cl. 1956.

Carrel, Patricia L. "The Effect of Rhetorical Organization one ESL Reader," TESOL Quarliterly. 18(3) : 441-469 ; September, 1984.

- _____. "Evidence of Formal Schema in Second Language Comprehension," Language Learning. 34(2) : 87-112 ; June, 1984.
- Fan, Chung-Teh. Item Analysis table. Educationnal Testing Service, Princeton, New Jersey, United states of America, 1952.
- Ferguson, Nicolas. "Some Aspects of the Reading Process," English Language Teaching. 28 : 29-34 ; November, 1973.
- Gagne', Robert M. The Condition of Learning. New York : Holt Rinehart and Winston Inc., 1965.
- Gray, William S. "The Teaching of Reading," in Encyclopedia of Educational Research. the Mcmillan Company. New York 3rd. Ed. 1960.
- Goodman, K.S. "Celebrate Literacy," Reading Today. 11 : 31-2, 1982.
- Meyer, B.J.F. The Organization of Prose and Its Effects on Memory. North-Holland Publish Company. 1975.
- Meyer, B.J.F. and Roy O Freedle. "Effect of Discourse Type on Recall," American Educational Research Journal. 21(1) : 121-143, Spring, 1984.
- Meyer, and other. "Use of Top-Level Structure in Text : Key for Reading Comprehension of Ninth-Grade Students". Reading Research Quarterly. 16/1 (Spring 1980) : 72 - 100.
- Saowalak Rattanaovich. The Effectes of Using Top-Level Structure Instructional Teaching English to Thai Students. Project Report Seameo : REIC Fellowship Grant-November. 1987.
- Scott, William A. and Michael Werthimer. Introduction to Psychological Research. New York : John wily and Sons, Inc., 1966.

Taylor, Barbara M. "Children's Memory for Expository Text after Reading" Reading Research Quarterly. 15 : 399-411.

Usher, M.J. Using Top-Level Structure in high school. GDR Report, Brisbane CAE. 1981.

_____. "top-level structure Theory," Graduate Report . Brisbane. CAE, April, 1987.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- ผลการหาค่าอำนาจนำนัยแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน
โดยใช้สูตร t - distribution

ผลการวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ข้อ	P_H	P_L	p	r	
1	.67	.30	.48	.37	13.2
2	.41	.22	.31	.22	15.0
3	.52	.30	.40	.21	14.0
4	.81	.52	.67	.32	11.2
5	.67	.37	.52	.30	12.8
6	.59	.19	.38	.42	14.2
7	.89	.70	.80	.28	9.6
8	.67	.33	.50	.34	13.0
9	.44	.22	.33	.25	14.8
10	.56	.19	.37	.40	14.4
11	.37	.11	.23	.35	16.0
12	.74	.48	.61	.28	11.9
13	.52	.15	.32	.41	14.8
14	.78	.48	.64	.32	11.6
15	.56	.26	.41	.31	13.9
16	.63	.22	.42	.42	13.8
17	.81	.63	.72	.22	10.6
18	.74	.41	.58	.34	12.2
19	.44	.11	.26	.41	15.6
20	.67	.48	.58	.20	12.2
21	.56	.26	.41	.31	13.9
22	.85	.56	.71	.34	10.7
23	.63	.37	.50	.26	13.0
24	.78	.56	.67	.25	11.2
25	.63	.30	.46	.34	13.4
26	.44	.26	.35	.20	14.6
27	.56	.11	.32	.51	14.9
28	.81	.44	.63	.40	11.6
29	.56	.15	.34	.45	14.6
30	.67	.37	.52	.30	12.8

ผลการหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน

โดยใช้สูตร t - distribution

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.13
2.	2.10
3.	2.95
4.	3.62
5.	2.00
6.	14.00
7.	2.35
8.	3.29
9.	3.42
10.	2.31
11.	3.56
12.	3.14
13.	2.75
14.	2.93
15.	5.55
16.	4.21
17.	2.88
18.	5.26
19.	3.61
20.	3.81

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

คำชี้แจง

1. ข้อสอบทั้งหมดมี 30 ข้อ ให้เวลาในการทำ 45 นาที
2. ห้ามขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงในคำถาม
3. เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ
เช่น ถ้าต้องการเลือกตอบข้อ ค (0) ก ข ~~ค~~ ง
4. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดฆ่าจนเห็นชัดเจน
เช่น ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบเป็นข้อ ก (0) ~~ก~~ ข ~~ค~~ ง
5. ตรวจดูข้อสอบให้เรียบร้อยก่อนลงมือทำ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

"วารสารเศรษฐกิจและสังคมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานผลการพัฒนาสังคมตามแผนพัฒนาคน สังคม และวัฒนธรรม ในช่วงที่ผ่านมาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 สรุปได้ว่า การให้บริการทางด้านสังคมหลายอย่างได้ผล น่าพอใจ

ด้านการพัฒนาคุณภาพแรงงาน สามารถทำให้อัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40.56 ในปี 2529 เป็นร้อยละ 41.32 ในปี 2530 และในปี 2531 เป็นร้อยละ 43.37 ขณะเดียวกันปัญหาภาวะทุโภชนาการก็ลดลง โดยมีอัตราของเด็กที่เป็นโรคขาดอาหารในระดับปานกลางและรุนแรงรวมกันเพียงร้อยละ 2.01 เท่านั้น"

1. ข้อใดไม่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพแรงงาน
 - ก. การศึกษา
 - ข. การอบรม
 - ค. การออกกำลังกาย
 - ง. การพักผ่อนหย่อนใจ
2. "การให้บริการทางด้านสังคมหลายอย่างได้ผลน่าพอใจ" คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายใน
 หมายความว่าอย่างไร
 - ก. การดูแล
 - ข. การรับใช้
 - ค. การร่วมมือ
 - ง. การให้ความช่วยเหลือ
3. "อัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้น" ข้อใดมีความหมายตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้
 - ก. ระดับ
 - ข. เกณฑ์
 - ค. ขนาด
 - ง. ปริมาณ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-7

"ผมเป็นคนแก่ชราที่ชอบดำทะเล ในโลยีสสมัยใหม่มักว่ายอย่างนั้นอย่างนั้น

ยิ่งกว่านั้นผมชอบให้อายุใกล้ดิน ไม่ชอบให้อยู่สูงจากดินมากนัก

แต่ผมก็อดชมเทคโนโลยีการคมนาคมสมัยใหม่ ที่ทำให้เราสามารถกินมือเข้าที่กรุงเทพ

แล้วไปกินที่เที่ยงที่โคลัมโบไม่ได้ แม้จะเสียค่าใช้จ่ายเล็กน้อย ๑ ตอนขึ้นกับตอนลง"

4. "ผมเป็นคนเก๋ขี้บ่น" ข้อใดมีความหมายต่างจากความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้
- จู้จี้
 - จุกจิก
 - พูดมาก
 - ละเอียด
5. ผู้เขียนเป็นคนอย่างไร
- คนทึบ
 - คนเขื่อ
 - คนไม่ทันสมัย
 - คนไม่เอาไหน
6. ผู้เขียนตกอยู่ในสภาพเช่นใด
- ด้านได้อายอด
 - ปากว่าตาขยิบ
 - ถ่มน้ำลายรดฟ้า
 - เกลียดตัวกินไข่
7. ผู้เขียนเดินทางไปโคลัมโบด้วยพาหนะในข้อใด
- เรือ
 - รถไฟ
 - รถยนต์
 - เครื่องบิน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-11

"ผมไม่ค่อยชอบอ่านข่าวเกี่ยวกับการฆาตกรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ อ่านแล้วใจสอคอยจะหดหูเศร้าสลด แต่ความที่ไม่อยากตกข่าวก็เลยทำให้ต้องอ่านอยู่บ้าง

ประการหนึ่งที่ไม่ค่อยนึกอยากอ่านข่าวทำนองนี้เพราะคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวคนที่ตาย ๆ ไปในรายงานข่าวนั้นเป็นใคร คนที่ผมไม่รู้จัก ไม่ใช่เพื่อนพี่น้องหรือคนคุ้นเคย

อันนี้เป็นความคิดที่ผิด เพราะฆาตกรรมที่เกิดขึ้นตามรายงานข่าวนั้น โดยแท้จริงแล้วก็เกี่ยวข้องกับคนไทยทุกคนในสังคมที่รู้สึกว่าการไกลตัวนั้นอาจจะใกล้ตัวและถึงตัวเข้าเมื่อไรก็ไม่รู้ได้"

8. "แต่ความที่ไม่อยากตกข่าวก็เลยต้องอ่านอยู่บ้าง" คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายอย่างไร
- ไม่สนใจข่าว
 - ไม่เข้าใจข่าว
 - ไม่ได้รับรู้ข่าว
 - ไม่เกี่ยวข้องกับข่าว

9. ข้อใดไม่ใช่ข่าวฆาตกรรม
- ก. ทูบหัววัยรุ่นสลบเหมือด
 - ข. แค้นเพื่อนขับลิบล้อทับร่างเฉ
 - ค. วางระเบิดเสียใหญ่ตายสยของหน้าศาล
 - ง. มอมเหล้าสาวทั้งให้รถไฟทับร่างกระจาย
10. จากย่อหน้าสุดท้ายของข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเป็นอย่างไร
- ก. ไม่อยากผูกพันกับคนใกล้ชิด
 - ข. อ่านข่าวฆาตกรรมอย่างเสียไม่ได้
 - ค. เห็นความสำคัญของข่าวฆาตกรรม
 - ง. เกรงว่าเรื่องฆาตกรรมจะเกิดกับตน
11. ข้อความนี้กล่าวในทำนองใด
- ก. แนะนำ
 - ข. บรรยาย
 - ค. สั่งสอน
 - ง. ตักเตือน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12-14

"ภาษาไทยเป็นมรดกโบราณที่บรรพบุรุษให้เรามา ดังนั้นเราต้องรักษาเอาไว้แต่เวลานี้ภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนมาก และเราเองก็เอาภาษาอังกฤษมาพูดทับศัพท์กันมากโดยไม่คิดใช้คำภาษาไทยแทน เช่น คอนโดมิเนียม บัสซาวน์ ไฮเทค ฯลฯ อะไรพวกนี้ ความจริงคำไหนสามารถใช้ภาษาไทยแทนได้เราต้องใช้ เพื่อไม่ให้ภาษาต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพล

ขณะนี้ภาษาได้เปลี่ยนแปลงไปมาก มีทั้งเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นและวิบัติ เช่น การใช้คำสแลง นะใช้ได้แต่ต้องมีความหมายมีที่มา ที่ไป เช่น สมัยก่อนก็มี ซิงดำ มันยกร่อง อะไรทำนองนี้ ไม่ใช่ใครนึกอยากจะทำอะไรขึ้นมาก็ได้ เช่นในปัจจุบันฟังแล้วงง พูดหัวไม่รู้ว่าแปลว่าอะไร คำสแลงจะพูดไปแล้วก็นิยมกันเป็นพัก ๆ ไม่นานก็ลืมกันไป"

12. ข้อความนี้ควรตั้งชื่อว่าอย่างไร
- ก. คำที่ไม่ควรพูด
 - ข. ภาษาไทยของเรา
 - ค. การเปลี่ยนแปลงของภาษา
 - ง. การเข้ามาของภาษาอังกฤษ

13. ผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร
- ไม่ต้องทำให้ผู้คนใช้ศัพท์แสง
 - ไม่ต้องทำให้ภาษาเปลี่ยนไปมาก
 - ยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษา
 - นิยมชมชอบที่มีภาษาต่างประเทศเข้ามา
14. บุคคลในข้อใดที่เรียกได้ว่าใช้ภาษาวิบัติ
- นายเชียวพูดพล่อย ๆ
 - นายคำออกเสียงไม่ชัด
 - นายเชียวพูดศัพท์แปลก ๆ ที่คนไม่รู้จัก
 - นายชาวพม่าพูดไปวนมาไม่จับใจความไม่ได้

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-18

"ในโลกวัตถุของเรานี้ ข้าพเจ้ารู้สึกราวกับว่าผู้คนมีวแต่ตื่นรนแสวงหาความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ราวกับผู้คนกำลังต่อสู้กันเอง เพียงเพื่อจะแย่งชิงเอาผลประโยชน์กัน ความจริงแล้วผลประโยชน์นั้นควรจะต้องเกี่ยวข้องกับความสุขของมนุษย์ และเป็นแหล่งกำเนิดของความสุขแท้ ๆ"

15. ผู้เขียนมีความต้องการอย่างไร
- ต้องการให้คนเศรษฐกิจดี
 - ต้องการให้คนได้รับผลประโยชน์
 - ต้องการให้คนแสวงหาความมั่งคั่ง
 - ต้องการให้คนแสวงหาความสุขที่แท้
16. ข้อความนี้มีความสำคัญอย่างไร
- การต่อสู้ของผู้คน
 - หลงทางกันไปมากแล้ว
 - อย่าเข้าใจผิดกันอีกเลย
 - ความมั่งคั่งไม่ใช่แหล่งกำเนิดความสุข
17. ผู้มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจต้องการสิ่งใดตามมา
- ความสุข
 - ความสบาย
 - การต่อสู้กัน
 - การแย่งชิงผลประโยชน์

18. ข้อความนี้ใกล้เคียงกับสำนวนใดมากที่สุด
- ก. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ข. ลืมตาอ้าปาก
 - ค. ทำบุญเอาหน้า
 - ง. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-22

"ความคิดต่อการเคารพในวัฒนธรรม คุณค่าและวิถีชีวิต ของแต่ละชนเผ่าชนนั้นมีใช้ความคิดของการแบ่งแยก แต่เป็นความคิดแห่งการเสมอภาค ความเป็นมิตรและความเท่าเทียม เอกภาพของชนชาติมิได้เกิดจากการครอบงำทางความคิด คุณค่าหรือวิถีชีวิต หากแต่เอกภาพนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทุกเผ่าชน ทุกเชื้อชาติได้รับความเคารพอย่างเท่าเทียมกัน และคบหากันอย่างฉันมิตร จากจุดยืนทางวัฒนธรรมของตนเหนือสิ่งอื่นใด เอกภาพของชนในชาตินั้นจะเกิดขึ้นได้ก็จากการแสวงหาจุดร่วมที่เป็นสากลของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมและแบบแผนประเพณี"

19. ข้อความนี้ ไม่เกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. จุดยืนของวัฒนธรรมในชนชาติต่าง ๆ
- ข. เอกภาพของวัฒนธรรมในชนชาติต่าง ๆ
- ค. ความเคารพต่อวัฒนธรรมในชนชาติต่าง ๆ
- ง. ความเท่าเทียมกันของวัฒนธรรมในชนชาติต่าง ๆ

20. ผู้เขียนมีความต้องการอย่างไร

- ก. ให้ทุกคนหาจุดร่วมที่เป็นสากล
- ข. ให้ทุกคนเคารพในทุกวัฒนธรรม
- ค. ให้คนมีวัฒนธรรมสูงอยู่เหนือผู้อื่น
- ง. แยกวัฒนธรรมออกเป็นหลายระดับ

21. จากข้อความนี้ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

- ก. ชาติมีหลายเผ่าชน
- ข. ชาติมีหลายเชื้อชาติ
- ค. ชาติมีหลายวัฒนธรรม
- ง. ชาติมีเอกภาพหลายอย่าง

22. ความแตกต่างทางวัฒนธรรมก่อให้เกิดอะไร

ก. การเคารพซึ่งกันและกัน	ข. การเป็นมิตรซึ่งกันและกัน
ค. การแสวงหาจุดร่วมที่เป็นสากล	ง. การแสวงหาจุดยืนทางวัฒนธรรม

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-25

ย่ามสีแดงใบรักที่รับใช้อย่างซื่อสัตย์เป็นเวลานาน สิ่งใดที่อยู่กับเรานาน ๆ ก็ยากยิ่งที่จะไม่รู้ลึกผูกพัน ย่อมแดงของฉันทันทั้งผูกพันทั้งทนต์นอม

แล้วมาวันหนึ่งเจ้าหนูวายร้ายก็มาทะย่ำมจนขาดเป็นรูไป เมื่อได้พบเห็นทั้งเสียตาย ทั้งเจ็บใจ แค้นเคืองอยากจะสาปแช่ง อยากจะทำร้ายเจ้าหนูสกปรกตัวนั้น ความเสียใจประดังเข้ามาสู่เรา

ในช่วงขณะที่ความอาลัย และความโกรธเคืองได้พัฒนาขึ้นมาจนถึงจุดสุด ชั่วขณะนั้นเองที่เหลือนลงไปดูรูขาดอีกครั้ง รูขาดนั้นถูกทะแห่งไปไม่สม่ำเสมอ ดูไร้เดียงสาน่ารักเหมือนฟันซี่หลอของเด็ก ๆ ที่กำลังงอแง ยิ้มเพียงชั่วเวลาสั้น ๆ นั้นเองที่ความโกรธเคืองและความรู้สึกหดหู่หมดหวังได้แปรเปลี่ยนเป็นความรู้สึกอย่างใหม่ทั้งดงาม

23. ผู้เขียนหายโกรธเพราะเหตุใด

- ก. ความโกรธพัฒนาขึ้น
- ข. นึกถึงรอยยิ้มของเด็ก
- ค. เกิดความรู้สึกทั้งดงาม
- ง. เห็นความงดงามของสิ่งธรรมดา

24. "แล้วมาวันหนึ่งเจ้าหนูวายร้ายก็มาทะย่ำมจนขาดเป็นรูไป" ข้อใดมีความหมายตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้

- ก. ชั่วช้า
- ข. ชุกช่น
- ค. สกปรก
- ง. เหลือขอ

25. ความรู้สึกใดที่ไม่เกิดกับผู้เขียน

- ก. เจ็บใจ
- ข. แค้นใจ
- ค. น้อยใจ
- ง. เศร้าใจ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26 - 27

"รอบรู้เรื่องจักรราศี ช้างเผือกทั้งสามสีขาว
ขีดเข็ม วัดแดดบังดูดาว เพียงเพื่อจกก้าวขึ้นกุมการณ"

26. "เพียงเพื่อจกก้าวขึ้นกุมการณ" หมายถึงอะไร

- ก. การเข้าใจผู้อื่น
- ข. การเข้าใจตนเอง
- ค. การมีอำนาจเหนือผู้อื่น
- ง. การศึกษาเรื่องของดวงดาว

27. "ข้างเผือก"ในที่นี้หมายถึงอะไร

- ก. สิ่งที่มีค่า
- ข. ข้างสีขาว
- ค. ข้างสำคัญ
- ง. กลุ่มดวงดาว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28 - 30

"น้ำเน่าข้างท่อข้าง ถนน

มักย่อมเป็นเมฆฝน แห้งฟ้า

ถึงต่ำแต่หมายผล เลอเลิศ

เพียรปรือองปราชญ์มีข้า ช่วยขึ้นมิตีสรวง

28. ผู้เขียนบทร้อยกรองนี้กล่าวไว้อย่างใด

- ก. ชี้แจง
- ข. แนะนำ
- ค. สั่งสอน
- ง. ให้ข้อคิด

29. บทร้อยกรองนี้ชี้ให้เห็นอะไร

- ก. การเกิดของเมฆฝน
- ข. ผลที่ผู้มีความเพียรจะได้รับ
- ค. การเปลี่ยนแปลงของน้ำเน่า
- ง. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ

30. ผลที่คนเพียรได้รับเป็นอย่างไร

- ก. ได้ขึ้นสวรรค์
- ข. ได้รับความสำเร็จ
- ค. ได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศ
- ง. ได้รับยกย่องว่าเป็นปราชญ์

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน

คำชี้แจง

1. ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความเป็นจริงตามความรู้สึกของนักเรียนให้มากที่สุด แต่ละข้อของแบบสอบถามไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิดเพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกซึ่งอาจจะมีบ้าง น้อยบ้างแตกต่างกันไป คำตอบของนักเรียนจะรักษาไว้เป็นความลับแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลต่อผลการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด

2. วิธีทำแบบสอบถามให้นักเรียนทำเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน และในแต่ละข้อให้นักเรียนกาเพียงช่องเดียว

<u>เห็นด้วยอย่างยิ่ง</u>	หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
<u>เห็นด้วย</u>	หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียน
<u>ไม่เห็นด้วย</u>	หมายความว่า ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน
<u>ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง</u>	หมายความว่า ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้ลึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	ขณะอ่านหนังสือข้าพเจ้ารู้สึกเพลิดเพลิน ...					
2	การอ่านหนังสือทำให้คิดเป็น					
3	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจเมื่อครูสั่งให้อ่านหนังสือ เป็นการบ้าน					
4	การอ่านหนังสือทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดี					
5	การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลาโดย เปล่าประโยชน์					
6	ถ้ามีวิธีอื่นที่หาความรู้ได้นอกจากวิธีอ่าน ข้าพเจ้าจะใช้วิธีนั้น					
7	ความคิดใหม่ ๆ ได้จากการอ่าน					
8	การอ่านทำให้ได้รับความรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ					
9	การอ่านหนังสือทำให้เป็นคนทันโลก					
10	คนที่อ่านหนังสือมากไม่ยอมรับความคิด ของผู้อื่น					
11	คนอ่านหนังสือมากคือคนที่ไม่ยอมทำอะไร ..					
12	การอ่านทำให้เสียสายตา					
13	อ่านหนังสือบ่อย ๆ ทำให้ไม่ได้ทำอย่างอื่น .					
14	การอ่านหนังสือมาก ๆ ทำให้อ่านคล่อง ...					
15	การอ่านหนังสือไม่ได้ช่วยพัฒนาทักษะด้านอื่น ของข้าพเจ้าเลย					
16	การอ่านไม่มีประโยชน์ต่อการทำงานอย่างอื่น ..					
17	ข้าพเจ้าไม่ชอบคนที่อ่านหนังสือมาก ๆ					
18	คนที่อ่านหนังสือมาก ๆ ชอบเอาเปรียบ ผู้อื่น					
19	ข้าพเจ้าไม่ชอบอ่านหนังสือเล่มหนา ๆ					
20	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องอ่านหนังสือประกอบ บทเรียน					

ภาคผนวก ก

- แผนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
- แผนการสอนตามคู่มือครู

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 1

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 2 คาบเรียน (คาบที่ 1-2)

เรื่อง

การอ่านและโครงสร้างระดับยอด

ความคิดรวบยอด

การอ่าน คือ กระบวนการรับสารที่ผู้ส่งสารใช้ตัวอักษรเป็นสื่อ

โครงสร้างระดับยอด คือ รูปแบบการเรียบเรียงเนื้อเรื่องของผู้เขียนซึ่งมีอยู่หลายแบบ แต่ที่จะนำมาใช้นี้มีเพียง 4 แบบคือ แบบให้รายละเอียด แบบเปรียบเทียบ แบบปัญหาและการแก้ไข แบบเหตุและผล

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนบอกความหมายของการอ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ลักษณะและแยกประเภทของ โครงสร้างระดับยอดได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องตามประเภทของ โครงสร้างระดับยอดได้

กิจกรรม

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการหาความรู้ว่าหาได้ด้วยวิธีการใดบ้าง
2. ครูอธิบายความหมายของการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน
3. ครูอธิบายความหมายของ โครงสร้างระดับยอดและวิธีการใช้โครงสร้างระดับยอด

ในการจับใจความสำคัญเรื่องที่อ่าน

4. ครูแจกเอกสารชุดที่ 1 เรื่องที่มีโครงสร้างระดับยอดตามรูปแบบที่สอนไปแล้ว
5. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าเรื่องที่ให้อ่านแต่ละเรื่องมีโครงสร้างแบบใด

โดยครูใช้คำถามตามลักษณะของเรื่องดังนี้

— การเปรียบเทียบ ใช้คำถามว่า เรื่องนี้เป็นการเปรียบเทียบอะไรกับอะไร มีลักษณะแตกต่างและเหมือนกันอย่างไร

— เหตุและผล ใช้คำถามว่า เรื่องประกอบด้วยเนื้อความสำคัญกี่ส่วน แต่ละส่วนเกี่ยวข้องกับอย่างไร ส่วนใดเป็นเหตุ ส่วนใดเป็นผล

— ปัญหา-การแก้ไข ใช้คำถามว่า เรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาอย่างไรบ้าง แก้ไขได้อย่างไรบ้าง

— การให้รายละเอียด ใช้คำถามว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของอะไร มีรายละเอียดอย่างไรบ้าง

6. ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อช่วยกันหาคำไข (key word) จากเรื่องที่อ่านและสังเกตว่าเรื่องใดมีคำไขอะไรบ้าง

7. ครูใช้ผ่านโปร่งใสที่ 1 2 3 และ 4 เพื่อประกอบการอธิบายและการสร้างแผนภูมิของเรื่องทั้ง 4 เรื่องเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น
8. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันถึงลักษณะของโครงสร้างเนื้อเรื่องแต่ละแบบ
9. ให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่จากแผนภูมิที่นักเรียนสรุปร่วมกันแล้ว
10. ครูซักถามนักเรียนจนเกิดความเข้าใจอีกครั้ง

สื่อการสอน

- ผ่านโปร่งใสแผนภูมิโครงสร้างเนื้อเรื่องแผ่นที่ 1 2 3 และ 4
- เอกสารชุดที่ 1

การประเมินผล

- ตรวจสอบแผนที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจสอบเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 2

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 3)

เรื่อง

นกยูง

ความคิดรวบยอด

นกยูงเป็นสัตว์ในตระกูลไก่ฟ้า ตัวผู้มีขนหางสวยงาม อาศัยอยู่ตามธรรมชาติ กินแมลงเล็ก ๆ และพืชเป็นอาหาร ปัจจุบันถูกล่าเอาขน จนมีจำนวนน้อยลง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างระดับยอด เรื่องที่มีโครงสร้างแบบการให้รายละเอียด
2. แจกเอกสารชุดที่ 2 เรื่อง นกยูงให้นักเรียนอ่านโดยให้นักเรียนแบ่ง เป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. แจกกระดาษแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิโดยทำตามขั้นตอนของโครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้ง เพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 5 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเองอีกครั้ง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 2
- แผ่นโป่งใสแผ่นที่ 5

การประเมินผล

- ตรวจสอบแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจสอบเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 3

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 4)

เรื่อง

ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์

ความคิดรวบยอด

ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์มีลักษณะแตกต่างกันหลายประการ ดังนี้ ดาวฤกษ์จะมีแสงในตัวเอง มีแก๊สและมีความร้อน ส่วนดาวเคราะห์จะไม่มีแสงในตัวเอง สะท้อนแสงจากดาวอื่น และไม่มีความร้อน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่อง ได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่อง ได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างระดับยอด เรื่องที่มีโครงสร้างแบบการเปรียบเทียบ
2. แจกเอกสารชุดที่ 3 เรื่อง ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์ให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. แจกกระดาษแผนภูมิให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิโดยทำตามขั้นตอนของ โครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้ง เพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 6 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเองอีกครั้ง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 3
- แผ่นโปสเตอร์แผ่นที่ 6

การประเมินผล

- ตรวจแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 4

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 5)

เรื่อง

ข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรี

ความคิดรวบยอด

ข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรี ทำให้หุนตกว่า 30 จุด ต่างประเทศวิจารณ์ว่าการเมืองไทยไม่มั่นคง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดเรื่องที่มีโครงสร้างแบบเหตุและผล
2. แจกเอกสารชุดที่ 4 เรื่อง ข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรีให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. แจกกระดาษแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิโดยทำตามขั้นตอนของโครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 6 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้ส่วนของนักเรียนเองอีกครั้ง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 4
- แผ่นโป่งใสแผ่นที่ 7

การประเมินผล

- ตรวจแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 5

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 6)

เรื่อง

อัมบุณบบักรมประชาสัมพันธ์

ความคิดรวบยอด

กรมประชาสัมพันธ์ ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ เพราะไม่สามารถบรรจุบุคลากรได้ด้วยตนเอง ต้องพึ่งการสอบจาก ก.พ. ถ้าจะให้มีความรู้ที่มีคุณภาพต้องให้จัดสอบคัดเลือกบุคลากรเอง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดเรื่องที่มีโครงสร้างแบบปัญหา-การแก้ไข
2. แจกเอกสารชุดที่ 5 เรื่อง อัมบุณบบักรมประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนอ่านโดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. แจกกระดาษแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิโดยทำตามขั้นตอนของโครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 8 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเองอีกครั้ง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 5
- แผ่นโป่งใสแผ่นที่ 8

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 6

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 7)

เรื่อง

เรื่องการอบสมุนไพรม

ความคิดรวบยอด

การอบสมุนไพรมเป็นวิธีการหนึ่งในการรักษาโรคแบบโบราณซึ่งใช้ไอร่ะเหยจากการต้มน้สมุนไพรมาอบตัวเพื่อให้อวัยวะต่าง ๆ ทำงานได้ดีขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดเรื่องที่มีโครงสร้างแบบการให้รายละเอียด
2. แจกเอกสารชุดที่ 6 เรื่อง การอบสมุนไพรมให้นักเรียนอ่านโดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. แจกกระดาษแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิโดยทำตามขั้นตอนของโครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 9 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเองอีกครั้ง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 6
- แผ่นโปรงใสแผ่นที่ 9

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 7

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 8)

เรื่อง

การพัฒนาของเกาหลีใต้

ความคิดรวบยอด

การพัฒนาของเกาหลีใต้รวดเร็วกว่าประเทศไทยมาก เพราะผู้นำประเทศไม่คดโกง และเลือกคนทำงานได้ตรงความสามารถส่วนไทยพัฒนาช้ากว่าเกาหลีใต้เพราะ ผู้นำประเทศไม่ซื่อสัตย์และเลือกคนได้ไม่เหมาะกับงาน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด เรื่องที่มีโครงสร้างแบบการเปรียบเทียบ
2. แจกเอกสารชุดที่ 7 เรื่อง การพัฒนาของเกาหลีใต้ให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. แจกกระดาษแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิ โดยทำตามขั้นตอนของโครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 10 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเองอีกครั้ง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 7
- แผ่นโป่งใสแผ่นที่ 10

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 8

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 9)

เรื่อง

น้ำใสกับหัวใจผู้คน

ความคิดรวบยอด

น้ำที่ใสบริสุทธิ์ มีลักษณะคล้ายกับหัวใจผู้คน คือเริ่มจากการก่อเกิด แล้วผ่านสภาวะอันทำให้หม่นหมอง และกลับคืนสู่ความใสบริสุทธิ์อีกครั้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดเรื่องที่มีโครงสร้างแบบ

การเปรียบเทียบ

2. แจกเอกสารชุดที่ 8 เรื่อง น้ำใสกับหัวใจผู้คนให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. แจกกระดาษแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิ โดยทำตามขั้นตอนของโครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้ง เพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 11 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเอง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 8
- แผ่นโป่งใสแผ่นที่ 11

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 9

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 10)

เรื่อง

ปัญหาการปลอมลายเซ็น

ความคิดรวบยอด

การปลอมลายเซ็นเป็นปัญหาสำคัญทางกฎหมายแต่ก็ไม่มากนักเพราะลายเซ็นที่ถูกปลอมมักจะมีข้อแตกต่างจากลายเซ็นจริง ดังนั้นผู้ที่ถูกปลอมลายเซ็นจึงไม่ต้องเดือดร้อน เพราะสามารถพิสูจน์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดเรื่องที่มีโครงสร้างแบบปัญหา-การแก้ไข
2. แจกเอกสารชุดที่ 9 เรื่อง ปัญหาการปลอมลายเซ็นให้นักเรียนอ่าน โดยให้

นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน

3. แจกกระดาษแผนภูมิเพื่อให้นักเรียนเติมรายละเอียดลงในแผนภูมิโดยทำตามขั้นตอนของโครงสร้างระดับยอดที่เคยฝึกมาแล้ว

4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป
5. ครูใช้แผ่นใสที่ 12 สรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเองอีกครั้ง

6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์

7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 9
- แผ่นโป่งใสแผ่นที่ 12

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจแผนภูมิที่นักเรียนทำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้โครงสร้างระดับยอด แผนที่ 10

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 2 คาบเรียน (คาบที่ 11-12)

เรื่อง

แม่ศรีเรือน

ความคิดรวบยอด

ผู้หญิงสมัยก่อนต้องดูแลเอาใจใส่ต่อบ้านเรือน ดูแลลูกจึงมีความสำคัญมาก เรียกได้ว่าเป็นแม่ศรีเรือน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูสนทนาเรื่องการเป็นแม่บ้านที่ดี
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องแม่ศรีเรือน จากหนังสือแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 1

หน้า 151 - 153 จัดทำเป็นเอกสารชุดที่ 10

3. ให้นักเรียนเขียนแผนภูมิจากเรื่องที่อ่านไปแล้ว
4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าเนื้อเรื่องเป็นโครงสร้างแบบใด โดยมีครูเป็นผู้

สรุปและเสนอแนะ

5. ครูใช้แผ่นโปรงใสที่ 12 สรุปอีกครั้ง
6. ให้นักเรียนเรียบเรียงเรื่องใหม่จากแผนภูมิที่เขียนแล้ว
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
8. สรุปย่อและบททวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 10
- แผ่นโปรงใสที่ 12

การประเมินผล

- สังเกตการร่วมกิจกรรม
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากแผนภูมิ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 1

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 2 คาบเรียน (คาบที่ 1-2)

เรื่อง

การอ่านและการจับใจความสำคัญของเรื่อง

ความคิดรวบยอด

การอ่าน คือ กระบวนการรับสารที่ผู้ส่งสารใช้ตัวอักษรเป็นสื่อ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนบอกความหมายของการอ่านได้
2. นักเรียนอธิบายวิธีการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนบอกความสำคัญของการอ่านได้

กิจกรรม

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการหาความรู้ว่าหาได้ด้วยวิธีการใดบ้าง
2. ครูอธิบายความหมายของการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน
3. ครูอธิบายวิธีการหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าจะมีวิธีหาได้อย่างไรบ้าง
4. ครูแจกเอกสารชุดที่ 1 ให้นักเรียนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องทั้ง 4 เรื่อง โดยครูและนักเรียนช่วยกันค้นหาประโยคหลักและประโยครองเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่อง
5. ครูให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้ส่วนของตนเองจากใจความสำคัญที่จับออกมาจากเรื่องแล้ว
6. ครูตรวจผลงานของนักเรียนแล้วให้นักเรียนที่เขียนเรื่องได้ดีอ่านเรื่องที่เขียนให้เพื่อนฟัง
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการจับใจความสำคัญของเรื่องและให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 1

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากใจความสำคัญ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 2

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 3)

เรื่อง

นกยูง

ความคิดรวบยอด

นกยูงเป็นสัตว์ในตระกูลไก่ฟ้าตัวผู้มีขนหางสวยงามอาศัยอยู่ตามธรรมชาติ กินแมลงตัวเล็ก ๆ และพืชเป็นอาหาร ปัจจุบันถูกล่าเอาชน จนเริ่มมีน้อยลง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่อง ได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับการจับใจความสำคัญของ เรื่อง
2. แจกเอกสารชุดที่ 2 เรื่อง นกยูงให้นักเรียนอ่านโดยให้นักเรียนแบ่ง เป็นกลุ่ม

เพื่อปรึกษากัน

3. ให้นักเรียนจับใจความสำคัญของ เรื่องตามวิธีการที่เรียนมาแล้ว
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้ง เพื่อหาข้อสรุป
5. ครูสรุปอีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเอง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 2

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากใจความสำคัญ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 3

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 4)

เรื่อง

ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์

ความคิดรวบยอด

ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์มีลักษณะแตกต่างกันดังนี้ ดาวเคราะห์ไม่มีแสง และเย็นตัวแล้ว ส่วนดาวฤกษ์ จะมีแสง มีขนาดใหญ่และมีแก๊ส

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย แล้วให้นักเรียนตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง โลกและดวงดาวตามที่นักเรียนเคยมีความรู้มา
2. แจกเอกสารชุดที่ 3 เรื่อง ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์ให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มส่งตัวแทนเพื่ออธิบายความแตกต่างระหว่างดาวเคราะห์และดาวฤกษ์
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป
5. ครูสรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเอง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 3

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากใจความสำคัญ

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 4

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 5)

เรื่อง

ข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรี

ความคิดรวบยอด

ข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรี ทำให้หั่นตกกว่า 30 จุด ต่างประเทศวิจารณ์ว่าการเมืองไทยไม่มั่นคง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
2. แจกเอกสารชุดที่ 4 เรื่อง ข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรีให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรีตามที่นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุปว่าใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไร
5. ครูสรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเอง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 4

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากใจความสำคัญของเรื่อง

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 5

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 6)

เรื่อง

อัมมฤตม์บับกรมประชาสัมพันธ์

ความคิดรวบยอด

กรมประชาสัมพันธ์ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพเพราะไม่สามารถสอบคัดเลือกผู้เข้าทำงานด้วยตนเองแต่ต้องให้ ก.พ. จัดสอบให้ดังนั้นถ้าจะให้กรมประชาสัมพันธ์มีบุคลากรที่มีคุณภาพต้องให้สอบเอง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่อง ได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับการจับใจความสำคัญของเรื่อง
2. แจกเอกสารชุดที่ 5 เรื่อง อัมมฤตม์บับกรมประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนอ่านโดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. ให้นักเรียนช่วยกันจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป เกี่ยวกับข้อคิดและความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเรื่อง
5. ครูสรุปให้อีกครั้งแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้สำนวนของนักเรียนเอง
6. ครูตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียน แล้วเลือกเรื่องที่เขียนได้ดีให้นักเรียนที่เป็นผู้เขียนอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์
7. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 5

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม
- ตรวจเรื่องที่นักเรียนเขียนจากใจความสำคัญของเรื่อง

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 6

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 7)

เรื่อง

เรื่องการอบสมุนไพร

ความคิดรวบยอด

การอบสมุนไพรเป็นวิธีการหนึ่งในการรักษาโรคแบบโบราณซึ่งใช้ไอร่ระเหยจากการต้มพืชมาอบตัวเพื่อให้อวัยวะต่าง ๆ ทำงานได้ดีขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่อง ได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูสนทนาเรื่องสุขภาพ
2. แจกเอกสารชุดที่ 6 เรื่อง การอบสมุนไพรให้นักเรียนอ่าน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ ครึ่งห้อง
4. ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มผลัดกันเป็นผู้ถามและผู้ตอบโดยปรึกษากันภายในกลุ่ม
ภายในขอบเขตของเนื้อหาโดยมีครูคอยเฉลยและย้าคำตอบให้ชัดเจน
5. ครูให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญและเนื้อหาที่เป็นรายละเอียดของเรื่องอีกครั้ง
6. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 6

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 7

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 8)

เรื่อง

การพัฒนาของเกาหลีใต้

ความคิดรวบยอด

การพัฒนาของเกาหลีใต้รวดเร็วกว่าประเทศไทยมาก เพราะผู้นำประเทศไม่คดโกง และเลือกคนได้เหมาะกับงาน ส่วนไทยพัฒนาช้ากว่าเพราะผู้นำประเทศคดโกงและเลือกคนไม่เหมาะกับงาน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูสนทนาเรื่องการพัฒนาประเทศ
2. แจกเอกสารชุดที่ 7 เรื่อง การพัฒนาของเกาหลีใต้ให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียน

อ่านเป็นรายบุคคล

3. ครูใช้คำถามต่อไปนี้เพื่อถามให้นักเรียนตอบ
 - ใจความหลักของเรื่องว่าอย่างไร
 - รายละเอียดของเรื่องมีอะไรบ้าง
 - ผู้เขียนมองการพัฒนาของไทยอย่างไร
 - ได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องบ้าง
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุป
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
6. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 7

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 8

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 9)

เรื่อง

น้ำใสกับหัวใจผู้คน

ความคิดรวบยอด

น้ำที่ใสบริสุทธิ์ มีลักษณะคล้ายกับหัวใจผู้คน คือ เริ่มจากการก่อเกิดแล้วผ่านสภาวะอันทำให้หม่นหมอง และกลับคืนสู่ความใสบริสุทธิ์ได้อีกครั้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูสนทนาเรื่อง สภาพความเปลี่ยนแปลงของน้ำและน้ำใจ
2. แจกเอกสารชุดที่ 8 เรื่อง น้ำใสกับหัวใจผู้คนให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียน

จับคู่เพื่อเป็นผู้ตั้งคำถามและผู้ตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

3. ให้นักเรียนแต่ละคู่ทำกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้ง เพื่อหาข้อสรุป
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
6. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 8

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 9

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 1 คาบเรียน (คาบที่ 10)

เรื่อง

ปัญหาการปลอมลายเซ็น

ความคิดรวบยอด

การปลอมลายเซ็นเป็นปัญหาสำคัญทางกฎหมายแต่ก็ไม่น่ากลัวนักเพราะลายเซ็นที่ถูกปลอมมักจะมีข้อแตกต่างจากลายเซ็นจริง ดังนั้นผู้ถูกปลอมลายเซ็น จึงไม่ต้องเดือดร้อนเพราะสามารถพิสูจน์ได้ว่าลายเซ็นใดเป็นลายเซ็นที่เจ้าตัวเซ็น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องย่ออ่านได้

กิจกรรม

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการลงลายมือชื่อหรือการใช้เครื่องหมายแทนตัว
2. แจกเอกสารชุดที่ 9 เรื่อง ปัญหาการปลอมลายเซ็นให้นักเรียนอ่านโดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อปรึกษากัน
3. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่านแล้วช่วยกันตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องด้วย
4. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันอีกครั้งว่าเรื่องที่ให้อ่านมีข้อเด่นและมีลักษณะที่น่าสนใจอย่างไรบ้าง

5. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

6. ครูสรุปและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- เอกสารชุดที่ 9

การประเมินผล

- สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการซักถาม

แผนการสอนวิชาภาษาไทยตามคู่มือครู แผนที่ 10

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลาเรียน 2 คาบเรียน (คาบที่ 11-12)

เรื่อง

แม่ศรีเรือน

ความคิดรวบยอด

ผู้ทรงสมัยก่อนต้องดูแลเอาใจใส่ต่อบ้านเรือน ดูแลลูกจึงมีความสำคัญมาก เรียกได้ว่าเป็นแม่ศรีเรือน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมาย ของศัพท์และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิเนื้อเรื่องได้
4. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม

1. ครูสนทนาเรื่องการเป็นแม่บ้านที่ดี
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องแม่ศรีเรือน จากหนังสือแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

หน้า 151 - 153

3. ให้นักเรียนดูสไลด์ประกอบเรื่องแม่ศรีเรือน เพื่อให้เห็นแบบอย่างของแม่บ้านที่ดี พร้อมกับอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ

4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าแม่บ้านที่ดีในสมัยก่อนตามเนื้อเรื่องกับแม่บ้านสมัยนี้ต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไรบ้าง

5. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
6. สรุปย่อและทบทวนอีกครั้ง

สื่อการสอน

- สไลด์ประกอบเรื่องแม่ศรีเรือน

การประเมินผล

- สังเกตการร่วมกิจกรรม

ภาคผนวก ง

- เอกสารประกอบการสอน
- แผ่นใสประกอบการสอน

เรื่อง มะนาว

มะนาวเป็นพืชสวนยืนต้นที่นิยมปลูกกันทั่วไป จัดอยู่ในตระกูลเดียวกับส้มมีลักษณะของต้นและใบคล้ายกันหลายประการโดยเฉพาะใบมีสีเขียวเข้มและหนา คนไทยนิยมใช้มะนาวปรุงอาหารให้มีรสเปรี้ยว

มะนาวมีลักษณะลำต้นเป็นทรงพุ่มเตี้ย ลำต้นมีหนามแหลมคมมาก ออกดอกได้ตลอดปี ส่วนผลลักษณะกลมคล้ายผลส้ม ผิวเรียบเมื่อยังอ่อนผลมีสีเขียว เมื่อแก่จัดก็จะกลายเป็นสีเหลือง

เรื่อง สมุดและหนังสือ

นักเรียนทุกคนต้องใช้สมุดและหนังสือทุกวัน นักเรียนบอกได้หรือไม่ว่าสมุดและหนังสือมีชื่อเหมือนและชื่อแตกต่างกันอย่างไร

ชื่อเหมือน สมุดและหนังสือต่างก็ทำมาจากกระดาษ เย็บรวมกันไว้ ใช้ลักษณะนามว่าเล่ม และใช้ประโยชน์ในการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ เหมือนกัน

ชื่อแตกต่าง สมุด นักเรียนต้องเขียนข้อความลงไปเองเพราะไม่ได้พิมพ์ข้อความอะไรไว้เลย ส่วนหนังสือจะพิมพ์เรื่องราวต่าง ๆ มาจากโรงพิมพ์แล้วนักเรียนเพียงแต่อ่านเรื่องที่อยู่ในหนังสือเท่านั้นไม่จำเป็นต้องเขียนลงไปอีก

เรื่อง มาลีมาโรงเรียนสาย

มาลีเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บ้านเธออยู่ห่างจากโรงเรียน 10 กิโลเมตรทุกเช้า มาลีต้องช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน ดูแลน้องและนำควายออกไปที่ท้องนา มาลีมาโรงเรียนด้วยจักรยาน คันเก่าของเธอ กว่าจะมาถึงโรงเรียนก็สายจนเพื่อน ๆ เข้าเรียนกันหมดแล้ว นี่คือปัญหาของ มาลี

คุณครูฝ่ายปกครองจึงแนะนำให้มาลีตื่นนอนแต่เช้า รับช่วยงานบ้านให้เสร็จแล้วนั่งรถประจำทางมาเรียนพร้อมกับเพื่อน ๆ จึงจะมาเรียนทัน

เรื่อง สิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมรอบตัวเราถูกทำลายลงไปทุกวัน ผู้คนที่ดำรงชีวิตอยู่ในทุกวันนี้จึงต้องเผชิญกับน้ำเน่า อากาศไม่บริสุทธิ์ และไม่มีทัศนียภาพตามธรรมชาติไว้ดูเพื่อพักผ่อน

สาเหตุสำคัญที่ทำให้สิ่งแวดล้อมถูกทำลายคือ คน คนทั้งของเสียลงในน้ำทำให้น้ำเน่าเสีย คนใช้เครื่องจักรกลกันมาก ทำให้เกิดควันพิษปะปนอยู่ในอากาศจึงทำให้อากาศไม่บริสุทธิ์ คนทำลายสิ่งแวดล้อมที่สวยงามจึงไม่มีทัศนียภาพให้ชม

เอกสารชุดที่ 2

นกยูง

ลักษณะทั่วไป นกยูงเป็นสัตว์ในตระกูลไก่ฟ้าขนาดใหญ่ มี 2 สกกลคือ นกยูงคอนโก (นกยูงอินเดีย หรือนกยูงสีน้ำเงิน) และสกกลเอเชีย (นกยูงไทย หรือนกยูงสีเขียว) สำหรับตัวผู้จะมีลักษณะพิเศษคือ ขนหางจะมีสีสังทลากหลาย สว่างงาม ซึ่งมักจะแผ่ออกโชว์ความงาม โดยเรามักจะเรียกว่านกยูงรำแพน ซึ่งจะพบมากในฤดูผสมพันธ์

ที่อยู่และพฤติกรรม นกยูงมักจะอยู่เป็นกลุ่มตามชายป่า และลำน้ำสายใหญ่ ๆ มันเป็นสัตว์ที่รักความสะอาด เมื่อจะข้ามลำน้ำมันจะเลือกบริเวณที่ไม่ลึก มันจะเดินไปตามลำน้ำ โดยจะคอยยกหางไม่ให้ถูกน้ำตลอดเวลา

อาหารของนกยูงส่วนมากเป็นแมลงตั๊กแตน และใบอ่อนของพืชล้มลุกหลายชนิด เช่น กก หัวหมู พง อ้อ ผักโขมหนาม ใบบอน ฯลฯ นอกจากนี้ยังกินแมลงชนิดต่าง ๆ ตลอดจนกบ เขียด ขนาดเล็ก หรือหากเจอลูกปลาที่ติดอยู่ที่แอ่งน้ำตื้น ๆ นกยูงก็จะจัดการเช่นกัน

การสืบพันธ์ นกยูงตัวผู้เมื่อถึงฤดูผสมพันธ์จะกำหนดอาณาเขตพื้นที่เกี่ยวพาราสีของตนเอง โดยที่จะมิยอมให้นกยูงตัวอื่น เข้ามาล้ำแดนเด็ดขาด ในระยะนี้ตัวผู้จะรำแพนหางที่สวยงามที่สุด นกยูงตัวเมียจะออกไข่ครั้งละ 4 - 8 ฟอง ใช้เวลาฟักประมาณ 27 - 30 วัน

สถานการณ์ปัจจุบัน ด้วยเหตุแห่งความเจริญทำให้ถิ่นที่อยู่ของนกยูงถูกเปลี่ยนแปลงเป็นบ้านเรือนประกอบกับการล่าเพื่อเอาขนอันสวยงามและดักจับลูกนกมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้นกยูงเริ่มหมดไปจากพื้นที่หลายแห่ง และได้ถูกจัดให้เป็นสัตว์ที่กำลังถูกคุกคาม ซึ่งอาจหมดไปได้ในอนาคตอันใกล้

เอกสารชุดที่ 3

ดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์

อะไรคือความแตกต่างระหว่างดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์

ดาวฤกษ์คือลูกบอลไฮโดรเจนที่ร้อนระอุ ประกอบไปด้วยกลุ่มแก๊สที่หมุนโคจรในห้วงอวกาศ แก๊สที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของดาวฤกษ์คือ ไฮโดรเจนและฮีเลียม และดาวฤกษ์ก็เป็นดาวที่มีแสงในตัวเอง อันเป็นผลมาจากปฏิกิริยาเคมีของปฏิกิริยา ๗ จุดศูนย์กลางของดาวนั่นเอง ซึ่งนั่นนับเป็นเหตุให้ดาวฤกษ์มีความร้อนสูงมาก จนสามารถหลอมละลายสิ่งต่าง ๆ ที่พุ่งเข้ามาได้

ส่วนดาวนพเคราะห์ นั้นเป็นดาวขนาดเล็กกว่า ประกอบไปด้วยของเหลวที่กำลังเย็นตัวลงเป็นของแข็งแล้วเป็นบางส่วน ดาวเคราะห์ไม่สามารถส่องแสงในตัวเองได้เพราะไม่มีพลังงานเพียงพอที่จะทำให้เกิดแสงกระพริบได้ แต่ที่เราเห็นแสงในดาวเคราะห์ได้นั้น เนื่องจากดาวเคราะห์สามารถสะท้อนแสงจากดาวฤกษ์ที่อยู่ใกล้ ๆ ได้ แสงที่เราเห็นจากดาวเคราะห์จึงไม่กระพริบ

ดวงอาทิตย์นับได้ว่าเป็นดาวฤกษ์ที่อยู่ใกล้โลกมากที่สุด ดวงอาทิตย์มีบริวารเป็นดาวนพเคราะห์ 9 ดวงคือ ดาวพุธ ดาวศุกร์ โลก ดาวอังคาร ดาวพฤหัสบดี ดาวเสาร์ ดาวยูเรนัส ดาวเนปจูน และดาวพลูโต

เอกสารชุดที่ 4

ข่าวลือการลาออกของนายกรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายนนี้ มีข่าวลือว่าท่านนายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ลาออกจากตำแหน่ง สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้มีข่าวดังกล่าวก็เพราะท่านนายกรัฐมนตรีได้เคยพูดเปรย ๆ ถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและตัวนายกรัฐมนตรีเองต้องการที่จะแก้ไขสถานการณ์ที่กำลังตึงเครียดนี้ให้ดีขึ้น

ทั้งนี้การลาออกของนายกรัฐมนตรีตามระบอบประชาธิปไตยนั้นถือเป็นเรื่องธรรมดา เพราะตามรัฐธรรมนูญเมื่อยังมีสภาผู้แทนราษฎรอยู่ก็สามารถสรรหาตัวนายกรัฐมนตรีมาดำรงตำแหน่งต่อไปได้ ซึ่งประธานรัฐสภาจะเป็นผู้ดำเนินการในการเสนอแต่งตั้งนายกต่อไป

สำนักข่าวต่างประเทศหลายแห่งติดตามข่าวด้วยการสอบถาม หน่วยงานข่าวในประเทศตลอดเวลาเพื่อรายงานเหตุการณ์ให้กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก แต่แล้วก็ยังเป็นเพียงข่าวลือเท่านั้นหาได้เป็นความจริงไม่

ถึงแม้จะเป็นเพียงข่าวลือแต่กระนั้น ในวงสังคมการเมือง การค้าและตลาดหุ้นก็แตกตื่นกันเป็นอันมาก ผลจากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ราคาการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้นตกไปกว่า 30 จุด และนอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ต่างประเทศหลายแห่งต่างก็วิจารณ์ว่าสถานการณ์การเมืองของไทยไม่มั่นคงพอที่จะสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนได้ นี่คือผลกระทบที่เกิดจากข่าวลือการลาออกจากตำแหน่งของท่านนายกรัฐมนตรี

อัมมฤถ์ ฉบับกรมประชาสัมพันธ์

กรมประชาสัมพันธ์นั้นมีบุคลากรทางด้านผู้สื่อข่าว และผู้ประกาศข่าวหรือโฆษกที่มีประสิทธิภาพนับได้ว่าอยู่ในระดับมือหนึ่งของประเทศไทยทีเดียว

แต่กรมประชาสัมพันธ์ ไม่สามารถจะเก็บบุคลากรดี ๆ ดังกล่าวนี้อาไว้ได้

เพราะพอกรมประชาสัมพันธ์อัมมฤถ์ ประกอบประทงมมาอย่างดีจนกระทั่งเป็นตัวเป็นตนก็จะถูกคนอื่นมาแย่งตัวเอาไป

เหมือนเรื่อง อัมมฤถ์ทางทีวี. นั้นแหละ แต่นี้เป็นอัมมฤถ์ฉบับกรมประชาสัมพันธ์

ทำไมจึงเป็นเช่นนี้

เรื่องของเรื่องมันมีอยู่ว่า กรมประชาสัมพันธ์นั้นเป็นหน่วยราชการหน่วยหนึ่ง เมื่อกรมประชาสัมพันธ์หน่วยราชการ การจะสอบบรรจุคนเพื่อเข้ารับราชการก็ต้องให้ ก.พ. เป็นผู้สอบ

ผลปรากฏว่าพอคนดีของกรมประชาสัมพันธ์ไปสอบกับข้อสอบ ก.พ. หลายคนสอบไม่ได้จึงต้องกระจัดกระจายหลบหลีกหนีออกไปจากกรมประชาสัมพันธ์

นี่แล้วอาจจะงงขอขยายความอย่างพิสดารให้ฟัง

การรับบุคคลที่กรมประชาสัมพันธ์ทำอยู่ในเวลานี้ จะแบ่งการรับออกเป็น 2 ช่วงตอน คือ ในช่วงแรกกรมประชาสัมพันธ์จะรับสมัครบุคคลเข้ามาเป็นลูกจ้างชั่วคราว (เมื่อกรมประชาสัมพันธ์ ขาดบุคลากร) การรับลูกจ้างชั่วคราวนี้ กรมประชาสัมพันธ์สามารถรับได้เอง โดยยังไม่ต้องไปผ่าน ก.พ. เมื่อกรมประชาสัมพันธ์คัดเลือกบุคคลที่เห็นว่าเหมาะสมได้แล้ว ทางกรมประชาสัมพันธ์ก็จะจัดแจงอบรมสั่งสอนให้พวกเขาเหล่านั้นมีวิทยายุทธ

สอนกันจนวิทยายุทธกล้าแข็งจากนั้นก็ถึงการรับช่วงที่ 2 คือรับบรรจุเป็นข้าราชการประจำ ตอนนั้นแหละที่ลูกจ้างชั่วคราวที่กรมประชาสัมพันธ์ฝึกมาอย่างดีนั้น จะต้องไปสอบกับข้อสอบของ ก.พ. และข้อสอบของ ก.พ. นั้นจะวัดผลทางด้านวิชาการมากกว่าการปฏิบัติ

คนที่เคยปฏิบัติมาแล้วอย่างดีทางด้านนักข่าว หรือโฆษกพอไปเจอหลักวิชาการวิชาสามัญต่าง ๆ เขาก็มีอันต้องพ่ายแพ้

ผลที่ประกาศออกมาก็ต้องสอบใหม่ ส่วนคนที่สอบได้กลับกลายเป็นคนไม่เคยมีหลัก
การปฏิบัติงานตามที่กรมประชาสัมพันธ์ต้องการเลย

เรื่องของเรื่องก็ต้องกลายเป็น "อุ้มบุญ" อย่างที่กล่าวไว้นั้นแหละ

บุคลากรที่กรมประชาสัมพันธ์สร้างมาแล้วจะไปไหน

คนเหล่านั้นเมื่อสอบไม่ได้ เขาก็จะมีคนจากหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับความ
สามารถของพวกเขามาเรียกให้ไปทำงานที่บริษัทเอกชน

บุคลากรที่มีความรู้ทางด้านนี้โดยตรงก็จะออกไปอยู่กับเอกชนหมด ตรงจุดนี้เองที่
คนภายนอกมักจะมองดูว่า กรมประชาสัมพันธ์ไม่มีบุคลากรที่ดีเอาไว้ใช้งาน

มันเลยเป็นความคับแค้นใจของคนในกรมประชาสัมพันธ์เรื่อยมาที่แก้ไขไม่ได้

ครั้งจะเอาคนที่เก่งด้านวิชาการอย่างเดียวมาปฏิบัติก็ไม่เข้ากันอีก

เพราะถ้าจะว่าไปแล้ว บุคลากรทางด้านนักข่าวหรือโฆษกนั้นจะเอาแต่เพียงคนที่มี
ความรู้ทางวิชาการอย่างเดียวไม่ได้ มันต้องประกอบกับความคล่องตัว บุคลิกส่วนบุคคลมา
ประกอบด้วย

เพราะบุคลากรหรือคนงานประเภทนี้จะต้องมีทั้งศิลป์และศาสตร์จึงจะเป็นคนที่
เหมาะสมกับงาน

แล้วหนทางแก้จะมีไหม

คำตอบคือ "มี" แต่จะทำได้แค่ไหนและขัดกับหลักการของราชการหรือไม่

เพราะวิธีการที่ดีที่สุด ที่กรมประชาสัมพันธ์จะไม่กลายเป็นคนอุ้มท้องเพื่อคนอื่นก็คือ
กรมประชาสัมพันธ์จะต้องมีสิทธิ์ในการสอบบรรจุบุคลากรของตนเอง เพราะอย่างน้อยที่
สุดกรมประชาสัมพันธ์เขาจะรู้ว่า บุคลากรที่เหมาะสมกับงานนั้นควรมีความสามารถและ
คุณสมบัติอย่างไร

ถ้ารัฐยอมให้กรมประชาสัมพันธ์ทำได้แบบนี้ บุคลากรของกรมประชาสัมพันธ์คงจะ
เป็นคนที่มีความเหมาะสมกับคำว่า กรมประชาสัมพันธ์ของชาติ

ไม่ใช่เป็นแบบครึ่ง ๆ กลาง ๆ เหมือนทุกวันนี้

สுகายสบายใจ

เนื่องจากว่ามีผู้สนใจใคร่จะทราบเรื่อง "การอบสมุนไพร" ว่ามีคุณประโยชน์อย่างไร ด้วยเหตุนี้ศูนย์สุขภาพสบายใจจึงขอเสนอ เรื่องการอบสมุนไพรในแง่ปฏิบัติเป็นการสนองความประสงค์ดังกล่าว

การอบสมุนไพร เป็นวิธีการรักษาแบบแผนโบราณอย่างหนึ่ง ซึ่งมีมานานแล้วนอกเหนือไปจากการกิน ยา ประคบ รม นวด โกรก หรืออาบน้ำสมุนไพร การใช้สมุนไพรเพื่อรักษาโรคหรืออาการด้วยวิธีใด ย่อมขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายและความเร่งด่วน

หลักการอบสมุนไพรคือ ต้มสมุนไพรกับน้ำจนเดือด ไอน้ำจะพาตัวยาซึ่งเป็นพวกน้ำมันหอมระเหย ออกมาอบตัวผู้ที่อยู่ในกระโจม ยากับไอน้ำจะถูกตัวและหายใจเข้าไป ด้วย จึงมีผลต่อร่างกาย โดยเฉพาะที่ผิวหนัง และผลทั่วร่างกายจากการหายใจเอาตัวยาเข้าไป ซึ่งเป็นผลของความร้อนจากไอน้ำและผลจากตัวยา คือน้ำมันหอมระเหย

ไอน้ำ ทำให้อุณหภูมิของร่างกายสูงขึ้นการไหลเวียนเลือดดีขึ้น เหงื่อออกมากขึ้นเพราะรูขุมขนเปิดมากกว่าปกติ เมื่อไอน้ำเข้าไปในระบบทางเดินหายใจ จะทำให้เกิด ความชุ่มชื้น ช่วยให้เสมหะถูกขับออกโดยสะดวก

น้ำมันหอมระเหย ช่วยให้จมูกโล่งศีรษะโปร่ง เบาสบาย น้ำมันหอมระเหยบางชนิดมีฤทธิ์ระงับเชื้อด้วย

สมุนไพรที่นิยมใช้ได้แก่ขิง ข่า ตะไคร้ ใบกระเพรา ชม้น หัวหอม ฯลฯ ซึ่งเป็นพืชสวนครัวหาได้ง่าย ราคาไม่แพง สมุนไพรเหล่านี้จะให้น้ำมันหอมระเหยซึ่งจะถูกพาไปกับไอน้ำดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ยังมีการใช้ผักบุงด้วย สำหรับผักบุงเหมาะสำหรับเวลาเริ่มเป็นหวัด คือรู้สึกเมื่อยขบ ครั่นเนื้อครั่นตัวเมื่อใช้อบตัวพอเหงื่อออก อาการหวัดจะทุเลาบางครั้งก็หายไปเลย นอกจากนี้ยังทำให้เบาศีรษะ เบาตัว และตาสว่าง เมื่อใช้เสร็จแล้วยังสามารถนำผักบุงมารับประทานกับน้ำพริกได้ด้วย

สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบสมุนไพรได้แก่ ม้านั่งตัวเล็ก เตาไฟฟ้า เตาแก๊ส หม้อดินหรือหม้ออลูมิเนียม ไม้พาย กระโจมผ้า หรือกระโจมพลาสติก ถ้ามีห้องขนาดเล็ก อาจใช้แทนกระโจมได้ โดยปิดหน้าต่างปล่อยให้อากาศเข้าเฉพาะ ทางช่องลม ถ้าจะอบ

เพียงศีรษะให้ใช้ผ้าหนา ๆ หรือผ้าขนหนูคลุมศีรษะ ขณะสูดดมไอน้ำกับน้ำมันหอมระเหย ที่ออกมาจากตัวยาสมุนไพร บางคนอบเพียงตัวโดยปล่อยให้ศีรษะอยู่นอกกระโจมก็มี แต่ถ้าต้องการผลทั่วร่างกาย ควรอบทั้งตัว

เนื่องจากการอบสมุนไพรทำให้การไหลเวียนของเลือดดีขึ้น เป็นเหตุให้อวัยวะเหล่านั้นทำงานดีขึ้นด้วย เช่น ปอด สมอง หัวใจ ฯลฯ นอกจากนี้ยังขับเหงื่อเพิ่มขึ้น นับเป็นการกำจัดของเสียจากร่างกายวิธีหนึ่ง ซึ่งจะลดภาระของไตในการขับของเสียได้ ทำให้ร่างกายเบาสบาย หายปวดเมื่อยและสมองโปร่ง

แม้การอบสมุนไพรจะมีประโยชน์หลายประการดังได้กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่ก็อาจก่อให้เกิดโทษได้เช่นกัน จึงต้องระวังดังต่อไปนี้

ก่อนอบสมุนไพร ต้องทราบว่าโรคหรือภาวะอะไรบ้าง ซึ่งจะส่งผลต่อการอบสมุนไพร เช่น โรคไต โรคหัวใจ โรคลมบ้าหมู อยู่ในภาวะขาดน้ำ เสียเลือด ท้องเดิน ฯลฯ ถ้าสงสัยควรให้แพทย์ตรวจร่างกายเสียก่อนว่าควรอบสมุนไพรหรือไม่

ขณะอบสมุนไพร ต้องระวังไฟไหม้ น้ำร้อนลวกต้องมีช่องทางให้อากาศถ่ายเทได้พอควร กระโจมหรือห้องอบตัวต้องไม่แคบหรือแออัดเพราะอยู่กันหลายคน ไม่ควรอบนานเกินไปเพราะจะเสียเหงื่อและเกลือแร่มากเกินไป ที่ถูกพรมีเหงื่อซึมออกก็ควรราไฟปล่อยให้น้ำเดือดเองสักครู่ ไอน้ำก็จะหมดไปเอง

เมื่อเลิกอบสมุนไพรแล้ว อย่าไปตากลมทันที ต้องเช็ดตัวให้แห้ง พักสักครึ่งชั่วโมง การดื่มน้ำส้มหรือน้ำมะนาวหนึ่งแก้วโดยไม่ใส่น้ำแข็ง จะช่วยให้ร่างกายสดชื่นไม่อ่อนเพลีย จากนั้นจึงอาบน้ำอุ่น หรือน้ำอุณหภูมิห้อง จะทำให้รู้สึกสดชื่นแจ่มใส

การพัฒนาของเกาหลีใต้

สำนักงานคณะกรรมการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ได้คาดคะเนว่าในปี 2539 หรือสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 7 ประชากรจะมีรายได้ต่อหัวเป็น 10,000 เหรียญต่อปีและเป็นเจ้าหนี้ประเทศอื่นราว 100 ล้านเหรียญสหรัฐ นายกัง บองเคียน ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวางแผน หรือสำนักงานคณะกรรมการแห่งนี้ได้ย้าว่า เป้าหมายของแผนพัฒนาฉบับที่ 7 ได้แก่ การทำให้เกาหลีก้าวไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ เทียบเท่าประเทศในยุโรป อเมริกา และญี่ปุ่น สิ้นคริสต์ศตวรรษนี้

เมื่อเปรียบเทียบกับของไทยแล้ว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาของเรายังอยู่ห่างไกลมากนัก ทั้ง ๆ ที่ไทยกับเกาหลีเริ่มต้นพัฒนามาพร้อม ๆ กัน โดยปี พ.ศ. 2504 รายได้ต่อหัวของประชากร ก็เท่ากัน คือ 87 เหรียญต่อปี อนึ่ง สภาวะทางการเมืองก็ดูจะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เกาหลีใต้มีนายพล ปีกุงยี่ เป็นจอมเผด็จการ ส่วนไทยเรามีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งได้อำนาจมากเพราะการยึดอำนาจ และทำการปกครองประเทศด้วยการยึดหลักการพัฒนาทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับความมั่นคงของชาติ

ในปัจจุบัน เกาหลีมีประชาธิปไตยครึ่งใบ ส่วนไทยอาจมีมากไปกว่าครึ่ง ส่วนความร่ำรวยทางการเมืองของเกาหลีออกจะมีมากกว่า และการเผาตัวตายของนักศึกษาเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลลาออกก็เป็นเช่นเดียวกัน แต่การคาดคะเนถึงผลการพัฒนาเมื่อสิ้นสุดของแผน 7 ของไทยนั้น คนสยามจะมีรายได้ต่อหัวเพียง 1,500 - 1,800 เหรียญต่อปี และเป็นลูกหนี้ต่างประเทศ 600,000 ล้านบาท หรือราว 24,000 ล้านเหรียญสหรัฐเลยทีเดียว ซึ่งเป็นหนี้ที่ก่อโดยรัฐบาลเท่านั้น ไม่นับหนี้ของภาคเอกชน โดยอาจมีจำนวนน้อยกว่ากันเพียงเล็กน้อย

คำถามก็คือ อะไรที่ทำให้เกาหลีได้ก้าวไกลไปกว่าไทยหลายช่วงตัวและจะทาบกันติดหรือไม่ เมื่อวันเวลาก้าวไปถึงคริสต์ศตวรรษที่ 21 หรืออีก 9 ปีข้างหน้า เพราะเกาหลีจะกลายเป็นประเทศชั้นนำของโลก ส่วนไทยจะกลายเป็นนิกส์หรือเปล่าไม่รู้

คำตอบข้อแรกเห็นจะได้แก่การได้รับผลตอบแทนในการต่อสู้ทางการเมือง ดังตัวอย่างเช่น เมื่อจอมเผด็จการ ปีก จุงยี่ ถึงแก่อสัญกรรม เขามีเพียงบ้านสองหลังให้แก่มูลก ส่องคนอาศัยอยู่ ส่วนจอมพลเผด็จการมาแตงนั้นดำรงอยู่ในอำนาจเพียง 3 ปีก็

เสียชีวิตและพบว่ามีภรรยาเป็นร้อยคน อีกทั้งทรัพย์สินที่ยึดมาได้กว่า 2-3 พันล้านบาท หรือราวร้อยละ 20 ของมวลรวมรายได้ประชาชาติ ในสมัยนั้น

ประการที่สอง ระบบประธานาธิบดีที่เกาหลีใช้อยู่ใน ผู้นำประเทศเลือกคณะรัฐมนตรีด้วยตัวเอง ทำให้เขาเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถจริง ๆ มาร่วมงานอำนวยการแทรกแซงจากนักการเมืองต่อข้าราชการประจำมีน้อยมาก นอกจากนี้เกาหลีโซคัตที่มีประธานาธิบดีที่ฉลาดและมีสายตากว้างไกลทำให้ทุกคนทำงานด้วยความสบายใจ และทุ่มเทให้กับงานพัฒนาของชาติอย่างเต็มที่

ประการที่สาม ผู้บริหารและผู้นำของสังคมไทยส่วนใหญ่มีความฉลาดปราดเปรื่องด้วยการคิดสร้างแผนหรือโครงการ แต่คนเกาหลีไล่จับคนที่คิดแตกต่างไปจากกลุ่มผู้นำประเทศโดยการจ้างในขณะที่ยังใหญ่ "คนขยันทำ" ซึ่งยิ่งผลให้เกาหลีมีเป้าหมายการพัฒนาไปในแนวเดียวกันนับตั้งแต่เริ่มต้นการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน นั่นคือการเป็นประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้า ส่วนของไทยนั้น นักคิดต่างแปลความหมายการพัฒนาออกไปในแนวทางที่ต่างกันเสมอมา รวมทั้งไม่ค่อยจะขยันทำหรืออยากทำก็สักแต่ทำโดยไม่ค่อยคำนึงว่า ผลที่ได้รับจะมีคุณภาพเป็นเช่นไร ดังนั้นเราจึงพบเห็นเสมอว่ามีเขื่อนร้าง สะพานแขวนชำรุด ทั้งที่เพิ่งสร้างเสร็จใหม่ ๆ แถมมีการโกงกินสารพัด

ที่กล่าวนี้มีใช้จะบ่งบอกว่า เกาหลีดีเลิศ แต่คนไทยเลว ทั้งนี้ก็เพราะยังมีคนไทยจำนวนหนึ่งที่ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจให้กับการพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง ทั้งที่เป็นนักการเมือง นักวิชาการ และนักพัฒนาเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ทำให้เราก้าวมาจนถึงจุดนี้ แต่คงมีจำนวนน้อยกว่าเกาหลีมาก จึงทำให้เราไล่ตามเขาไม่ทัน

หรือท่านว่าไม่จริง

น้ำใสกับหัวใจผู้คน

หนาวมาหลายวันแล้ว หลังจากทุกคนต่างเปลี่ยนใจเรื่องของคุณน้ำที่จะเข้า จะออก จะร่วมหลงโรงกับใคร บัดนี้เรื่องราวก็จบแหล่งไปด้วยดี

ที่นี้ก็มีเวลาว่างสำหรับมานั่งคิดอะไรเล่น ๆ

ผมลองคิดเทียบเคียงบางสิ่งบางอย่างกับหัวใจคนที่เราต้องพบปะเผชิญหน้ากันอยู่ทุกวัน แล้วก็มาทบทวนสรุปเอาว่าน้ำใสนี่แหละน่าจะเทียบได้กับหัวใจผู้คน

รวบรัดตัดตอนมาตั้งแต่น้ำฝนที่หล่นเหมะลงบนยอดหญ้า ถึงจะต้องผ่นละอองให้ชุ่มฉ่ำลงบ้าง แต่ก็ยังดูใสสะอาดกระทั่งร่วงลงคลุกเคล้ากับดินไหลลงลำธาร ผ่านความร้อนหนาว เคล้าโคลนตมจนขุ่นคลั่ก แต่เมื่อน้ำนั้นมาขังพักไว้สักวันสองวันก็จะตกตะกอนใสสะอาดเหมือนเดิม และในที่สุดก็ระเหยสู่อากาศกลายเป็นฝนหล่นลงมาให้ชื่นใจอีกครั้ง

หัวใจผู้คนนั้น น่าจะเหมือนกับน้ำใสที่เริ่มจากทารกซึ่งลืมตาร้องอู๋แว่หามแม่ ผมเชื่อว่าสภาพจิตใจของทารกน้อยคงเหมือนน้ำที่ใสสะอาด แต่พอผ่านชีวิตผ่านเหลี่ยมคูกุผู้คน มากเข้า สภาพจิตใจที่ผ่องใสสะอาดก็เริ่มจะหมองมัวลงตามลำดับ

ในที่สุดก็ขุ่นคลั่กถ้าเราไม่รู้จัก"พักใจ"ซึ่งเปรียบเสมือนการขังน้ำให้ตกตะกอน

นี่คือปรากฏการณ์ที่เราได้พบเห็นกันอยู่ทุกวันระหว่างน้ำใสกับหัวใจผู้คน

น้ำมีการปรับตัวตามธรรมชาติและยังคงเป็นน้ำตลอดไปจากน้ำขุ่น น้ำเน่า แต่ก็ยังเป็นน้ำใสได้อีก

แต่สำหรับใจผู้คนจะปล่อยให้ลื่นไถลไปตามธรรมชาติคงไม่เข้าท่า

เพราะคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าไม่มีการ "พักใจ" ให้เหมือนกับการขังน้ำขุ่นให้กลับใสสะอาดเสียบ้างก็ยากที่จะทำให้หัวใจคนนั้นคลายความชั่วร้ายลงได้

แล้วลองหลับตานึกถึงสังคมมนุษย์ในอนาคตกูเถอะครับ ลูกหลานเราจะลำบากขนาดไหน ถ้าจะต้องพบปะกับผู้คนที่มีจิตใจชั่วร้ายก่อนเมือง

คิดมาถึงตรงนี้ ผมก็เลยถือโอกาสเอามะพร้าวห้าวมาขายสวน กราบเรียนท่านผู้อ่าน ถึงวิธีการ "พักใจ" อย่างที่ผมเชื่อว่าทุกคนสามารถทำได้

วิธีที่ง่ายที่สุดก็คือ “เอาความรักใส่เข้าไปในหัวใจ” คือพยายามทำให้มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์และเมตตาต่อสรรพสัตว์ทั้งมวล

เชื่อเถอะหัวใจที่เปี่ยมไปด้วยความรัก ความเมตตา จะมีแต่ความสุข ความเบิกบานเหมือนน้ำใส

ปัญหาการปลอมลายเซ็น

เพื่อนสาวของเพื่อนผมคนหนึ่งบังเอิญได้มีโอกาสร่วมวงสนทนากัน บ่นให้ผมฟังว่า ถูกเพื่อนที่ทำงานเล่นตลกให้ดูชะแล้ว ผมเป็นคนชอบตลกอยู่ด้วยก็พาซื้อถามไปว่า "สนุกดีไหมครับ" เธอเลยหันมาทำตาขุ่นใสผมทั้ง ๆ ที่เธอไม่ได้เป็นคนตาถั่วสักหน่อย พร้อมกับแหวัดใสผมว่า "ถูกปลอมลายมือชื่อไปกู้เงินนะ สนุกมากไหมคะ" ผมเลยจ๋อยไปตามระเบียบ แต่เพื่อจะได้โทษที่ไปยั่วโทษเธอเข้าโดยไม่ได้ตั้งใจ ก็เลยให้เธอเล่ารายละเอียดให้ฟัง เพื่อนแนะนำอะไรที่เป็นประโยชน์แก่เธอได้

เธอก็เลยเล่าให้ฟังเพิ่มเติมอีกว่าที่ทำงานของเธอได้จัดตั้งเงินทุนสวัสดิการให้สมาชิกในหน่วยงานได้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อประทังความเดือดร้อนกันตามสมควร ด้วยความที่เป็นการบริการกันเอง ก็มีได้เข้มงวดตรวจสอบอะไรมากนัก เพื่อนของเธอ ก็เลยเอาแบบฟอร์มขอกู้เงินมาเขียนยื่นกู้ โดยระบุว่าเธอเป็นคนกู้พร้อมลงลายมือชื่อ เธอให้เสร็จเรียบร้อยแล้วก็รับเงินไปด้วย เมื่อเรื่องแดงขึ้น ก็เลยอยู่ในระหว่างการดำเนินการของผู้บังคับบัญชา

ผมได้ฟังก็ได้แต่บอกรับเรื่องของลายมือชื่อกับว่าถ้าเธอไม่ได้เป็นคนเซ็นเอง ไม่ต้องกังวล ไม่ต้องหนักใจอะไรหรอก ไม่ต้องกลัวว่าจะกลายเป็นลูกหนี้โดยไม่เจตนา ส่วนเรื่องการดำเนินการภายในหน่วยงานไม่ได้พูดถึง

การลงลายมือชื่อหรือที่เราเรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า ลายเซ็นนั้นกฎหมายมีจุดมุ่งหมายให้บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของชื่อนั้นเป็นคนเซ็น จะไปมอบอำนาจให้คนอื่นเซ็นแทนกันไม่ได้ จะเซ็นก็แบบ กี่วิธี นั่งเซ็น นอนเซ็น จะเซ็นสั้น เซ็นยาวก็ไม่ว่ากัน แต่ในทางปฏิบัติในระยะเวลาใกล้เคียงกัน ลายมือชื่อไม่เหมือนกันความยุ่งยากคงเกิดกับเจ้าของลายมือชื่อน้อย่างเช่น เวลาไปเบิกเงินธนาคาร หากลายมือชื่อย้อนก่อนกับตอนฝากไม่เหมือนกัน พนักงานธนาคารคงไม่ยอมจ่ายเงินให้คุณออกมาง่าย ๆ ต้องให้คุณเซ็นแล้ว เซ็นอีกจนแน่ใจว่าเป็นลายมือชื่อคุณ เพราะโดยปกติแล้วในช่วงเวลาห่างกันเป็นปี ๆ ลายมือชื่อย่อมเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นในทางปฏิบัติก็ควรเซ็นให้เหมือนกันทุกครั้ง

กฎหมายไม่ได้กำหนดห้ามไว้เลยว่า ลายเซ็นนั้นจะต้องมีลักษณะอย่างไร หรือต้องเซ็นเฉพาะชื่อจริงเท่านั้น จะเซ็นชื่อเล่น หรือเซ็นอย่างไรก็ได้ ขอให้เซ็นด้วยตัวเองเท่านั้น

สำหรับคนที่เขียนหนังสือไม่ได้ ก็ไม่ต้องห่วง กฎหมายว่าให้ใช้พิมพ์นิ้วมือหรือแกงไตก็ได้ "แกงไต" หมายถึงการใช้เครื่องหมายแทนตัว เช่น กากบาท วงกลม แต่หมายถึงตัวเคยใช้เป็นประจำ ส่วนใหญ่สมัยนี้คงไม่ค่อยมีคนใช้ คงใช้แต่การพิมพ์นิ้วมือเท่านั้น การพิมพ์ลายนิ้วมือก็ไม่จำเป็นต้องพิมพ์เฉพาะนิ้วหัวแม่มือหรือครบ จะใช้นิ้วใดก็ได้ ขอเพียงแต่ให้พยานลงลายมือชื่อเป็นพยานไว้ สองคนเท่านั้น

มีบางคนซึ่งเกียจเซ็นบ่อย ๆ ก็ใช้ตราประทับแทนการลงลายมือชื่อก็ได้ และวิธีนี้ไม่ต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองเหมือนพิมพ์ลายนิ้วมือ หรือการใช้แกงไต

แม่ศรีเรือน

ครอบครัวของเราคนไทยสมัยก่อนนี้ ผู้ชายต้องเป็นหัวหน้าครอบครัว ถ้ามาจากตระกูลดี มีวิชาความรู้ก็มักรับราชการ เพราะคนไทยเรานิยมการรับราชการ มีเงินเดือน มีบ้านเรือน ของตนเองได้ก็มี เขาเขาก็มี อยู่กับบิดามารดาก็ไม่น้อย ได้เป็นมรดกตกทอดกันก็มี ททรัพย์สมบัติเหล่านี้จะยกหรือหมดไปก็อยู่ที่ภรรยาผู้เป็นแม่บ้าน คนไทยสมัยก่อนมีลูกมาก อย่างคุณยายเองก็มีพี่น้องมาก ช้าง ๆ บ้านคุณยายมีลูก 10 คนหลายบ้าน มีอยู่บ้านหนึ่งที่อยู่เยื้องกัน มีลูกมากที่สุดถึง 18 คน เพราะมีฝาแฝดด้วย 2 คู่ บิดารับราชการรายจ่ายก็ต้องมากเป็นธรรมดา เพราะลูกมากก็ต้องกินมาก ยิ่งบางคนมีภรรยาหลายคน มีลูกมากถึง 20 คนก็มี

แต่แม่บ้านเหล่านั้นนอกจากอยู่บ้านเลี้ยงลูกแล้ว ก็มักจะทำการค้าขาย หรือรับจ้างไปด้วยในตัว เพื่อเพิ่มพูนรายได้ นอกจากเงินเดือนของพ่อบ้านแล้วแม่บ้านเหล่านี้จะประหยัดรายจ่ายทุกทาง ทุกอย่างทำเองได้ก็ทำ ไม่หาซื้อกันง่าย ๆ แล้วของก็ไม่ค่อยมีจะให้ซื้อกันด้วย บ้านเรือนสมัยก่อนมักตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ริมคลองที่มีเรือสัญจรมาก หรือบางทีบ้านอยู่ริมถนนก็ตั้งร้านขายข้าวแกง ขายขนมบ้างรับจ้างต่าง ๆ หรือเป็นตัวแทนขายส่งสินค้าบ้าง บริเวณบ้านสมัยก่อนกว้างขวาง เพราะที่ดินราคาถูกบ้านเรือนตั้งอยู่ห่างกันจึงมีที่ดินพอที่จะปลูกเครื่องสวนครัวไว้กินปลูกผลไม้ไว้กินเอง เช่น มะม่วง ชมพู่ กล้วยนี้ขาดไม่ได้ มะพร้าว และอื่น ๆ เป็นการทุ่นรายจ่ายไปได้มาก ถ้ามีมากเกินไปใช้สอย ก็ขายเอาเงินเลี้ยงบ้าง

คุณย่าของคุณยายนั้น นอกจากเย็บสบงจีวรพระ ทำพุ่มและดอกไม้เข้าพรรษาส่งตามร้านขายเครื่องบวชแล้ว ก็ยังขายขนมจีนน้ำยา น้ำพริก ตอเน่า ฯลฯ อีกด้วย เย็นก็ยังเก็บดอกไม้จำปา จำปี ดอกขจร ใส่กระถาง หรือเย็บเป็นซองใบตองใส่ถาดออกขายอีกด้วย คุณป้าของคุณยายรวมทั้งคุณแม่ก็รับทำขนมและของว่างทุกอย่างตามแต่จะสั่งให้ทำ บางคนนั้นเขียน รูป มวนบุหรืต่าง ๆ สานปลาตะเพียนขายส่ง ปั้นตุ๊กตาดินเผาสำหรับเก็บนหรือถวายศาลพระภูมิ ทำดอกไม้กระดาษ ดอกไม้โสน รับจ้างปักเสื้อผ้า โสน ละคร ปักย่ามและตาลปัตรพระ ตามแต่ใครจะมีวิชาอะไรติดตัวมาบ้าง บางคนเป็นตัวแทนขายหมาก พลุ ขายถ่าน ฟืนแสมหรือพืชผลอย่างอื่น ๆ ขายของแบบไม่ต้องขนขึ้นบ้านก็ได้กำไรแล้วก็มี เรือขายปลีกรู้จักตวงใส่เรือได้กำไรทันที

แม่บ้านที่ทำการค้าขายหรือรับจ้างต่าง ๆ เหล่านี้เลี้ยงลูกไปด้วย ไม่ได้ปล่อยทิ้งไว้

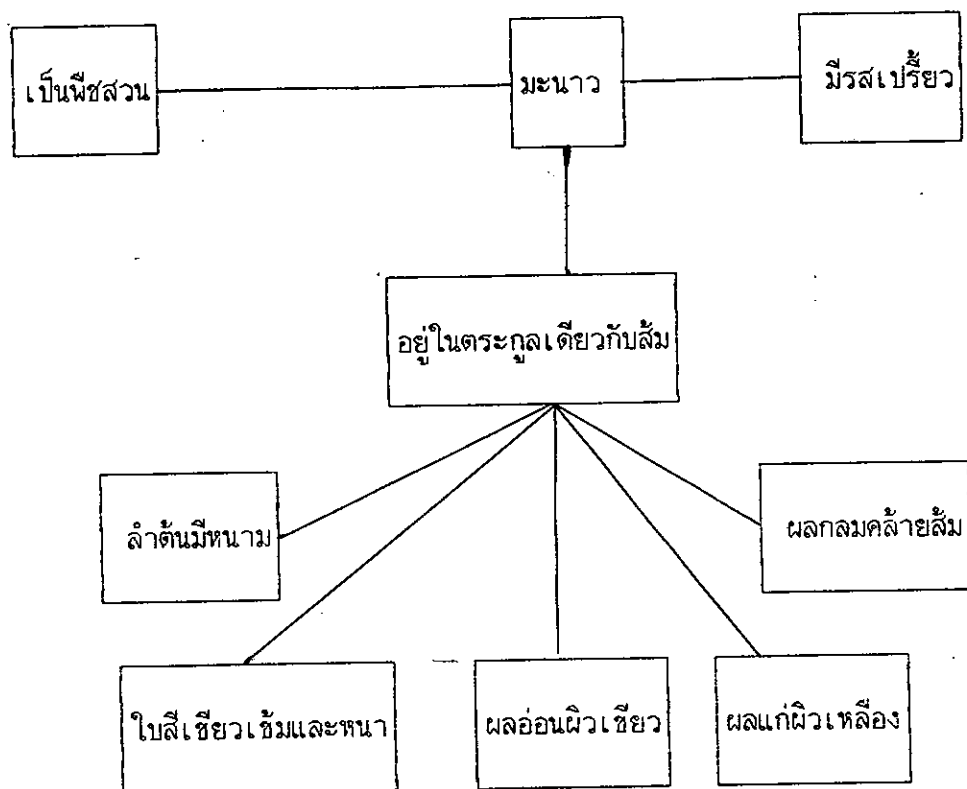
บ้านช่องก็ดูแลควบคุมไปด้วยในตัว เพราะการประกอบอาชีพอยู่กับบ้านไม่ต้องทิ้งไป จึงทำให้มีเวลาอบรมลูกและดูแลสามีได้เต็มที่ เมื่อตัดรายจ่ายเพิ่มรายได้ก็เก็บเงินได้เป็นกอบเป็นกำหลาย ๆ ปีเข้าก็พอมีเงินซื้อสวน นา หรือขยายเนื้อที่บ้านให้กว้างขวางขึ้น ทำมรดกไว้ให้ลูกหลาน ที่ดินก็ราคาไม่แพงหาซื้อง่าย

กิจการต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าใหญ่มากนักเกินกว่ากำลังก็จ้างลูกจ้างช่วย คราวสงครามการค้าชายตีมิดำไร ก็ตกรางวัลเงินสดหรือทองหยองให้ลูกจ้าง เหลือจึงเก็บสะสมไว้ นับว่าเป็น "แม่ศรีเรือน" คุณยายมีเพื่อนบ้านเขาค้าส่งถ่าน ลูกแต่ละคนหน้าตามอมแมมเพราะต้องช่วยตวงถ่าน เวลาเรือถ่านมาเทียบพร้อม ๆ กันหลายลำลูกจ้างตวงไม่ทัน นายและลูก ๆ ก็ต้องลงมือช่วยตวงด้วย ถึงหน้าดำก็ได้กำไรทันที ถึงจะสตาจค์แล้ว เรือบรรทุกถ่านลำใหญ่ ๆ ขนาด 4 มือลิงก็ได้บาทหนึ่งแล้ว เรือหลายลำก็ได้หลายบาท บางครั้งชนจากเรือใหญ่ลงเรือเล็กได้เลย ไม่ต้องชนขึ้นโรงก็ได้กำไรถึงสตาจค์แน่นอน

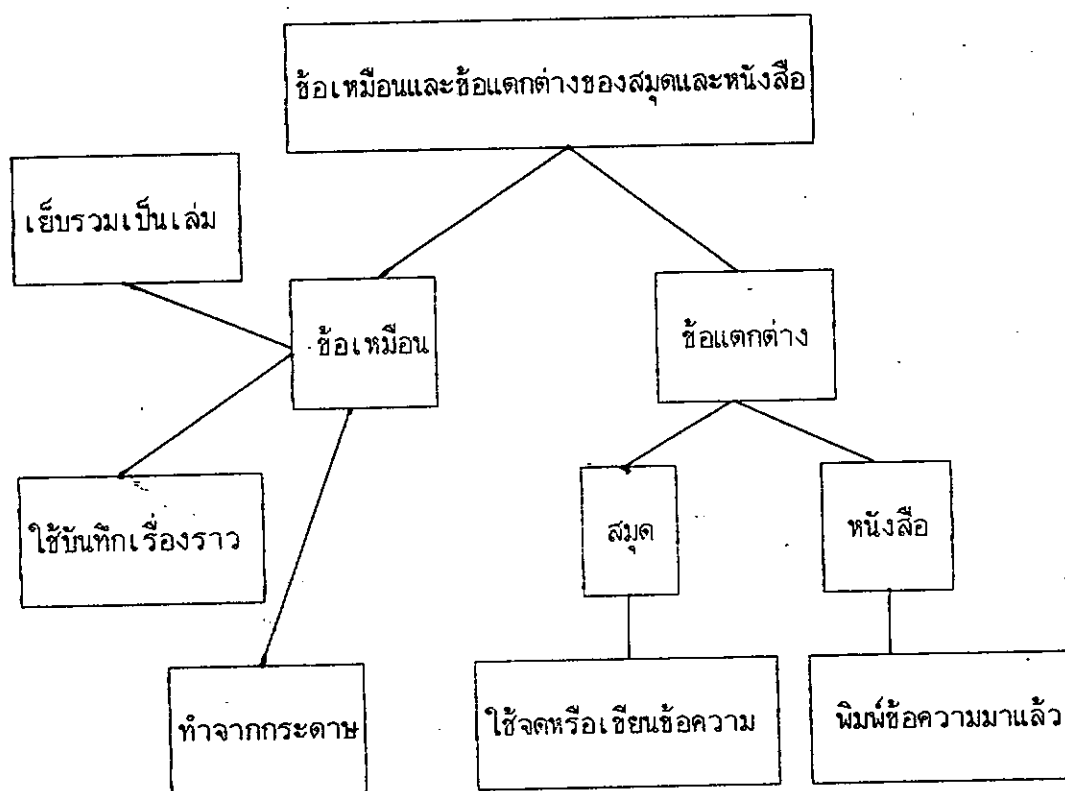
บ้านที่มีลูกมาก ๆ ต้องซื้ออาหารของใช้แบบขายส่ง คือ ซื้อไข่ มะม่วง กล้วย ส้ม กันเป็นร้อย ๆ เพื่อจะได้ทุนเงิน ถึงกินไม่ทันก็เก็บไว้กวักกินได้ ซื้อผ้าตัดเสื้อก็ยกพับ ผ้านุ่งก็ซื้อยกก๊อ เป็นโหลหรือเป็นกรุส. เพื่อให้ทุนเงิน จะซื้ออาหารกับบรรทุกเรือจ้างหรือรถเจ๊กมาที่เดียวจ่ายน้ำปลา ปลาร้าเป็นไห ๆ น้ำตาลก็ซื้อทั้งปี มะพร้าวแคงก็ซื้อกันเป็นร้อย ๆ เสื้อผ้าลูกที่คับแล้วก็ใส่ลงมาเป็นทอด ๆ ไม่มีทิ้งขว้างเสียของเลย จะไปไหนก็ยกโขยงกันเป็นกลุ่มเตรียมอาหารการกินใส่ปืนโตใส่หม้อไปให้พร้อม จะได้ไม่ต้องเสียสตาจค์ซื้อกินกลางทางให้หมดเปลือง แม่ศรีเรือนสมัยก่อนนี้นับว่าเก่งมากที่ประหยัดทุกวิถีทาง และยังรู้จักทำมาหากินเพิ่มพูนรายได้อีก

ถ้าแม่บ้านมีวิชาติดตัวมาบ้าง เช่นเย็บปักถักร้อย ฝนรูปเทียน มวนบุหรี ทำดอกไม้สดหรือแห้ง อาจจะเป็นช่างทำขนมหรืออาหารอะไรก็ได้ ที่อร่อยเป็นพิเศษ ก็มีช่องทางทำมาหากินทั้งนั้น ในสมัยก่อนผู้หญิงไม่มีโอกาสได้รับราชการ หรือทำงานตามบริษัทอย่างผู้ชาย บางคนก็ยังอ่านเขียนไม่ได้ด้วยซ้ำไป ยังใช้ปูนหรือดินสอพองขีด ๆ ตามกระดานข้างฝาหรือเสาเรือน ทำบัญชีสินค้าได้จนร่ำรวยก็แล้วกัน งานอิสระชนิดนี้ผู้ชายไทยเราออกจะไม่ชอบเอาทีเดียว ทว่าต่ำช้าบ้าง ไม่เหมาะกับชาติตระกูลบ้าง แต่ผู้หญิงไทยไม่ได้คิดอย่างนั้น บางคนได้เงินมากกว่าสามีเสียอีก

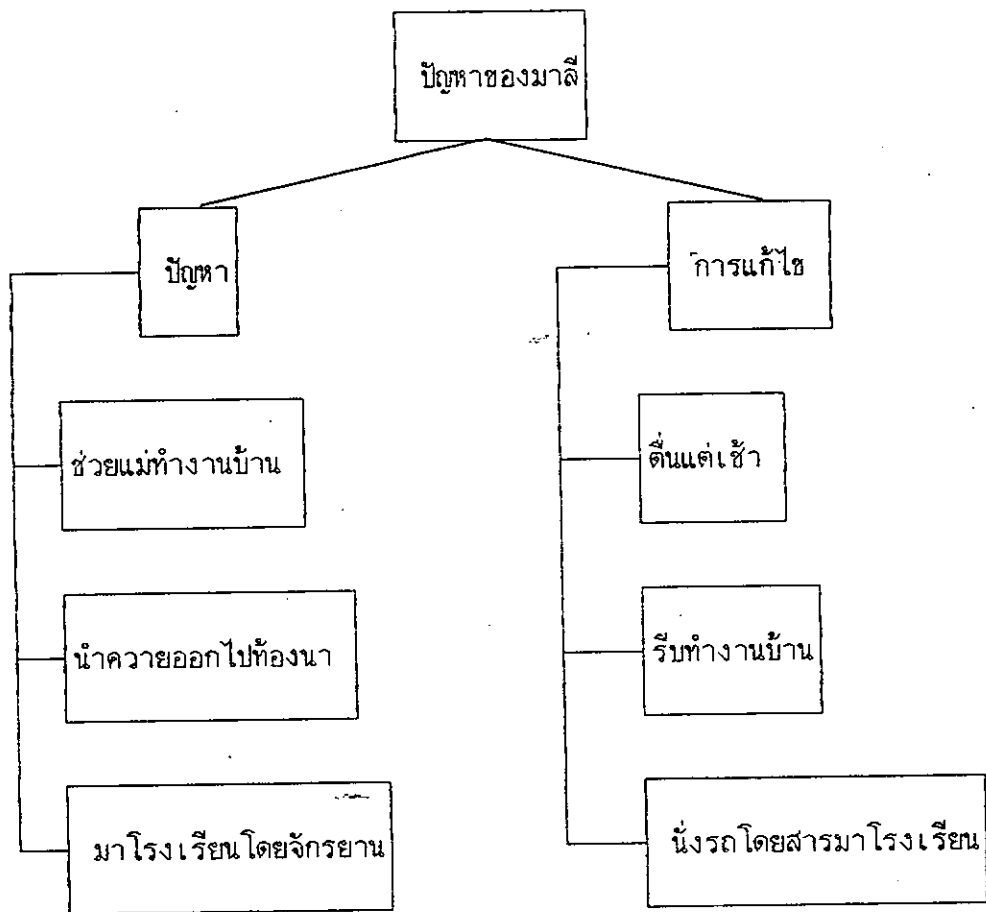
แผนโปร่งใสที่ 1

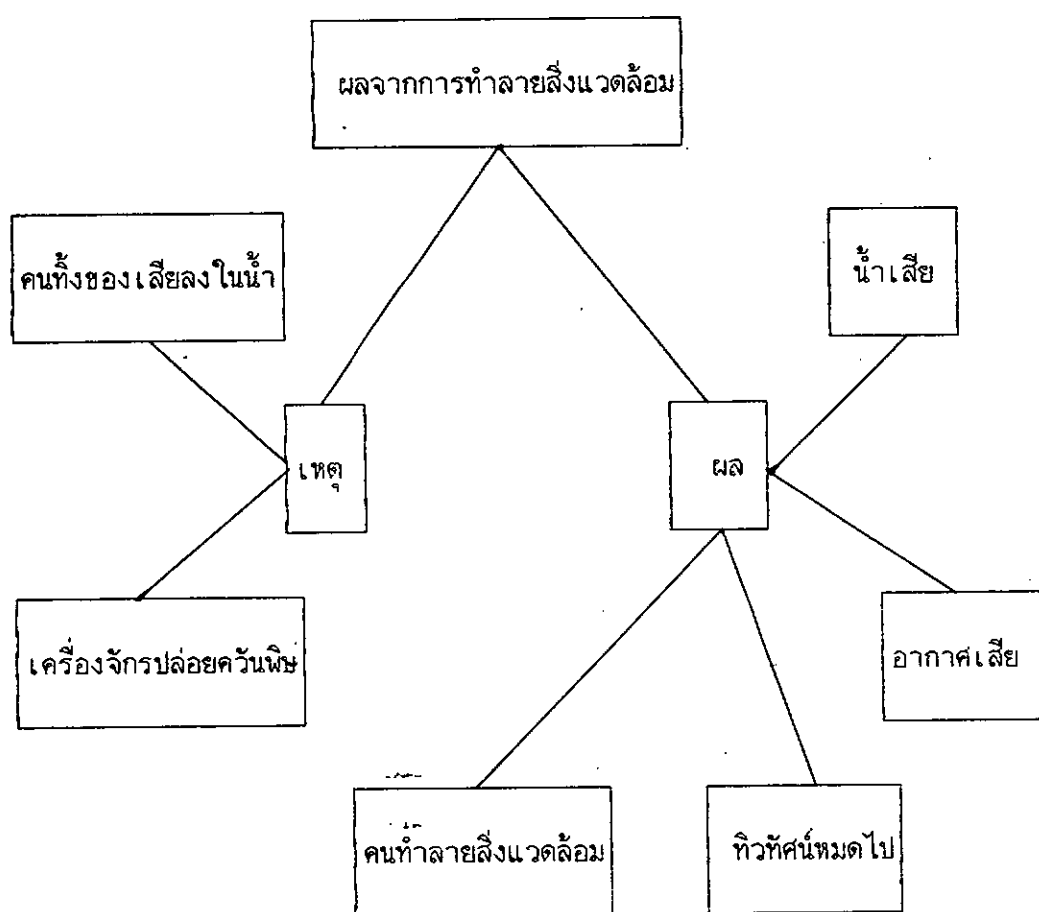
แผนโปร่งใสที่ 2

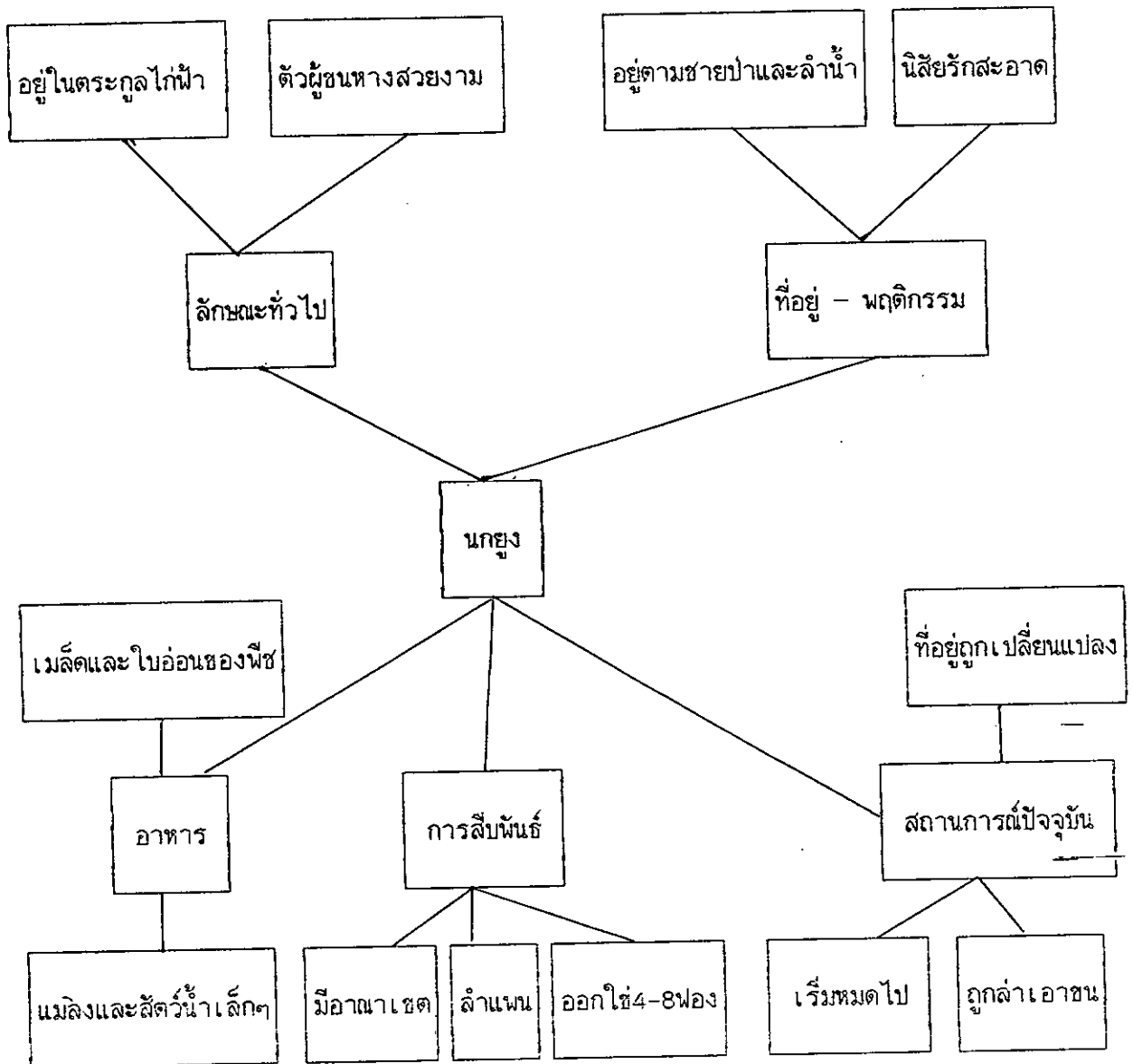
แผนโปร่งใสที่ 3

แผนโปร่งใสที่ 4

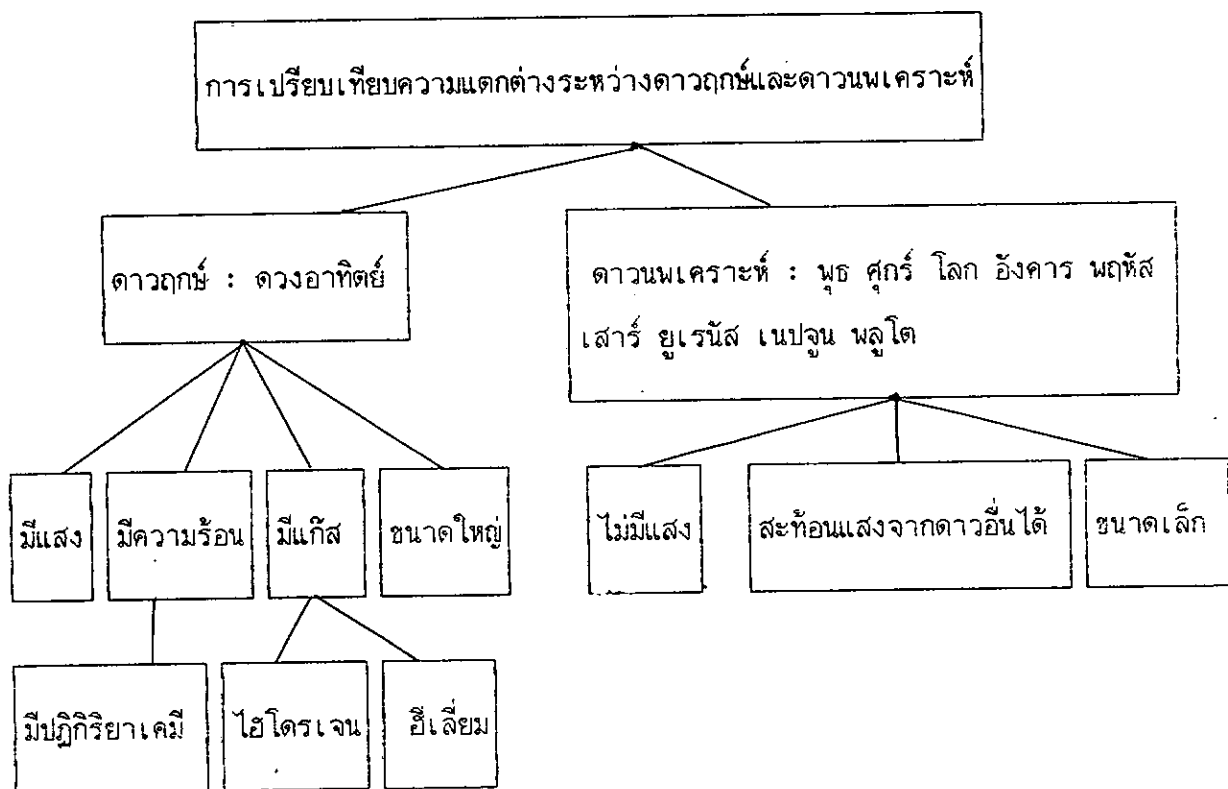

แผนผังโครงสร้างที่ 5

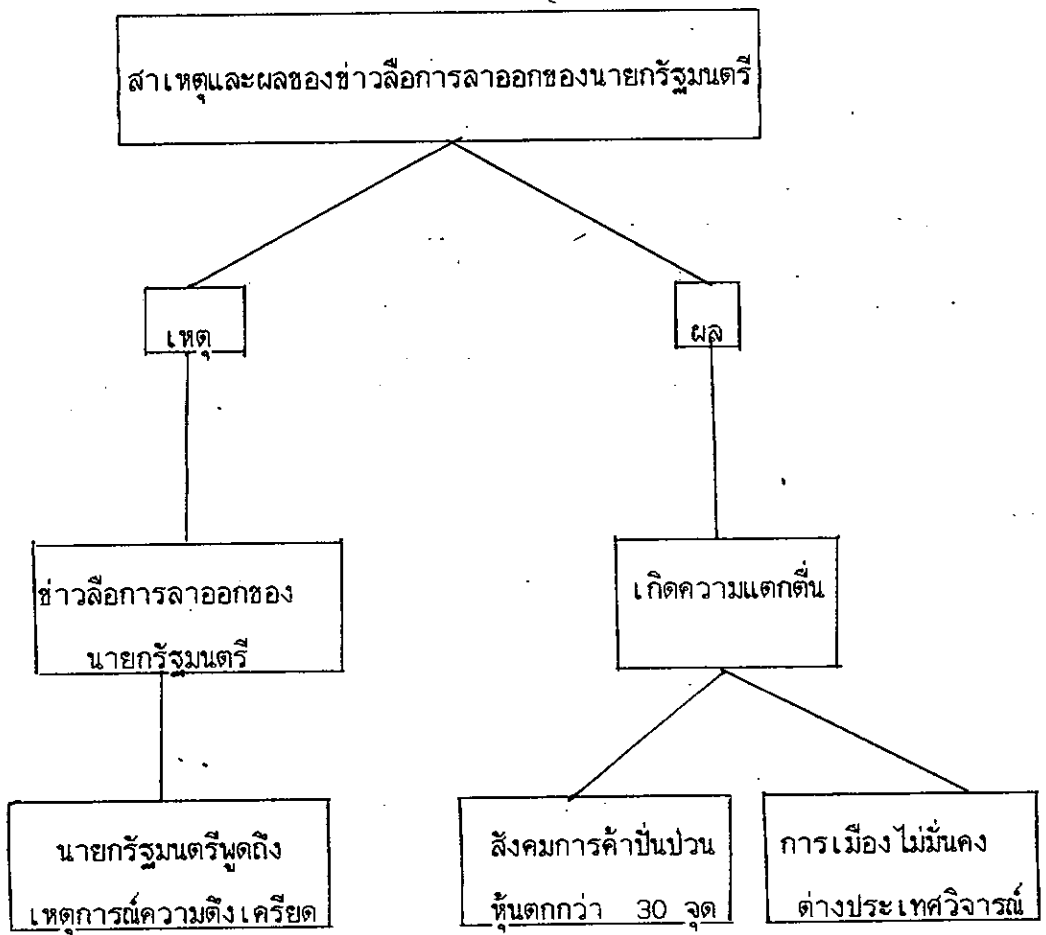

แผ่นโปร่งใสที่ 6

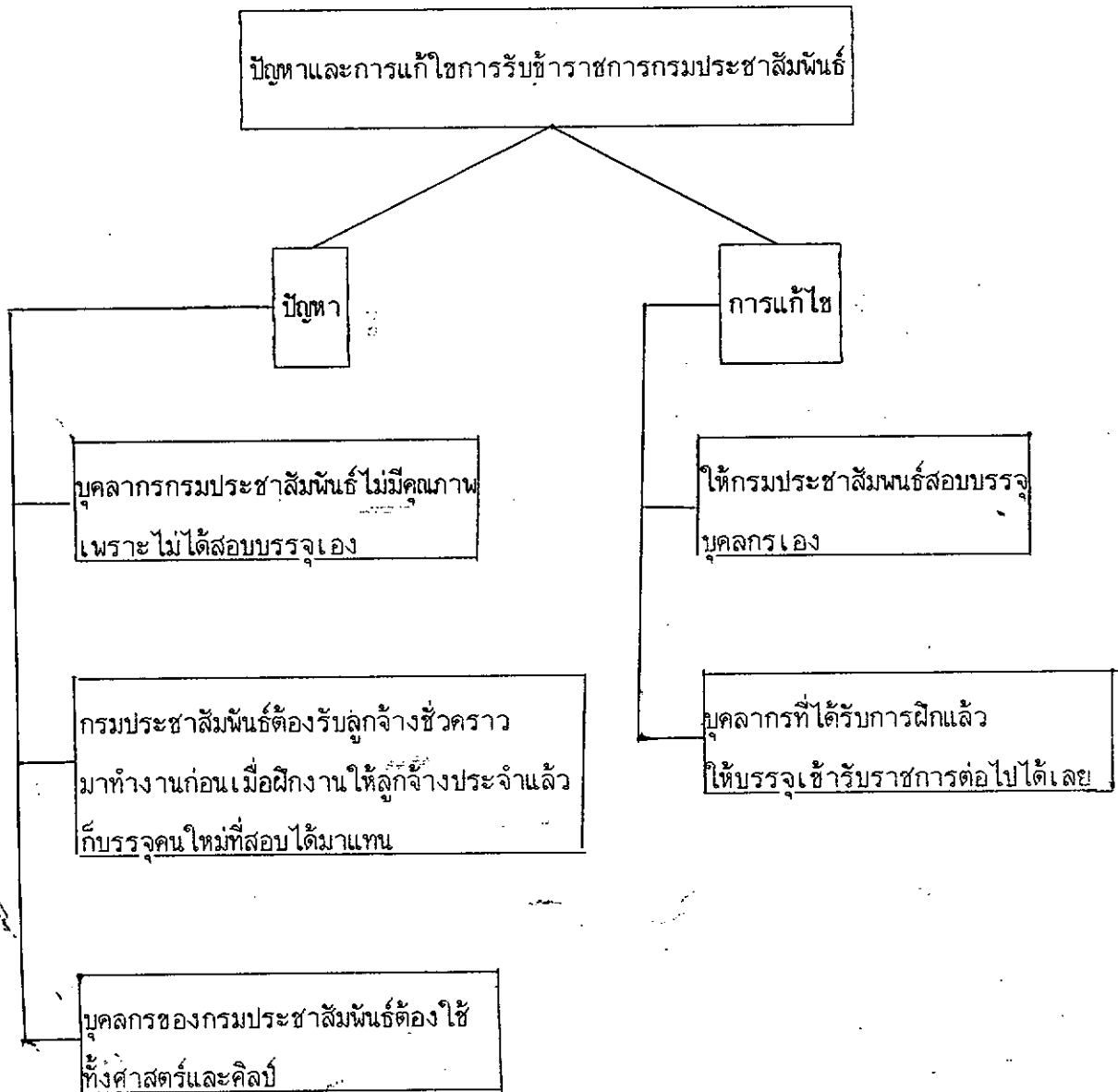
เรื่อง ดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์

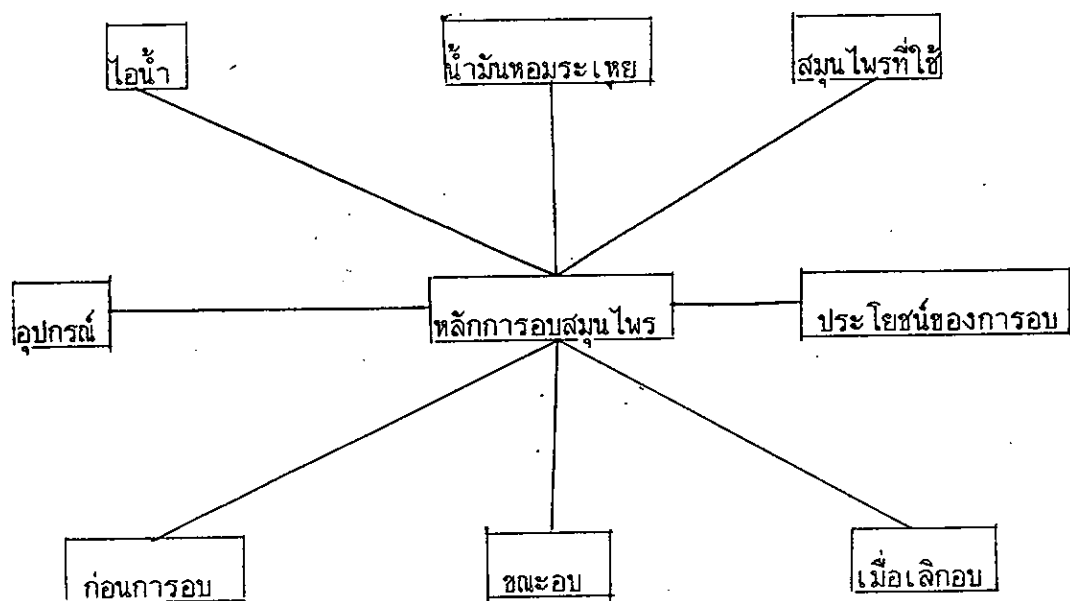
แผนโปร่งใสที่ 7

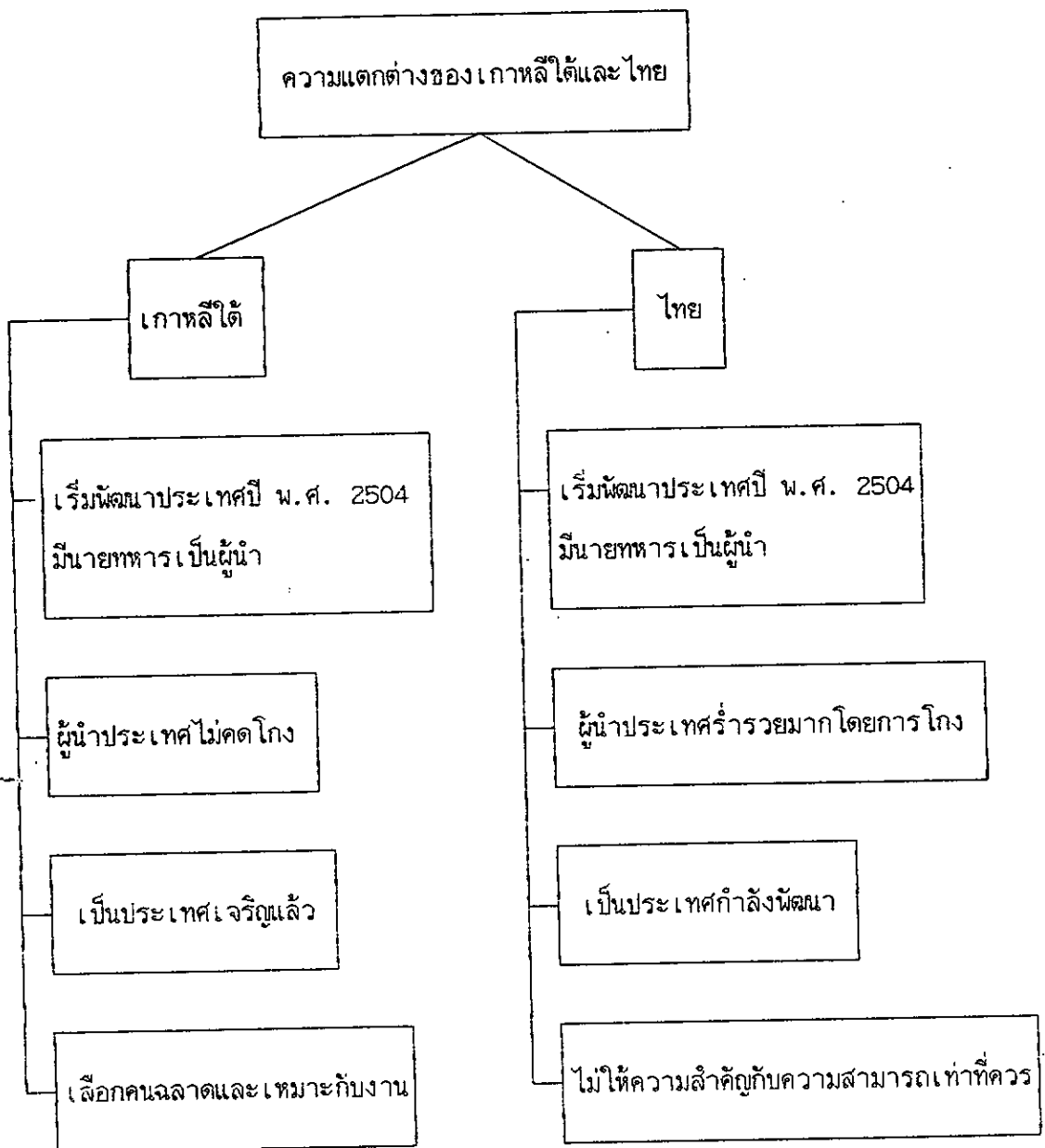
แผนโปร่งใสที่ 8

ผ่านโปร่งใสที่ 9

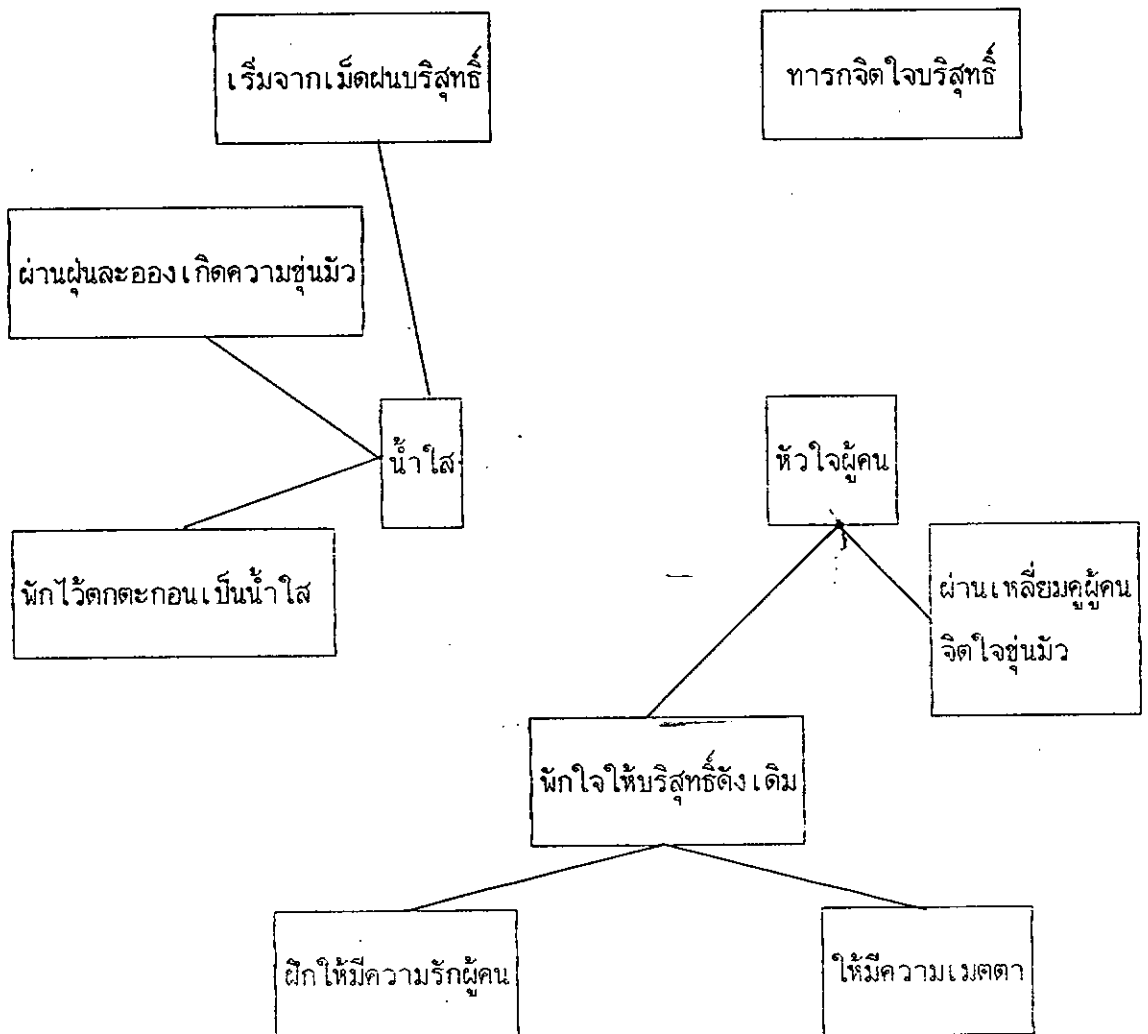

แผนโปร่งใสที่ 10

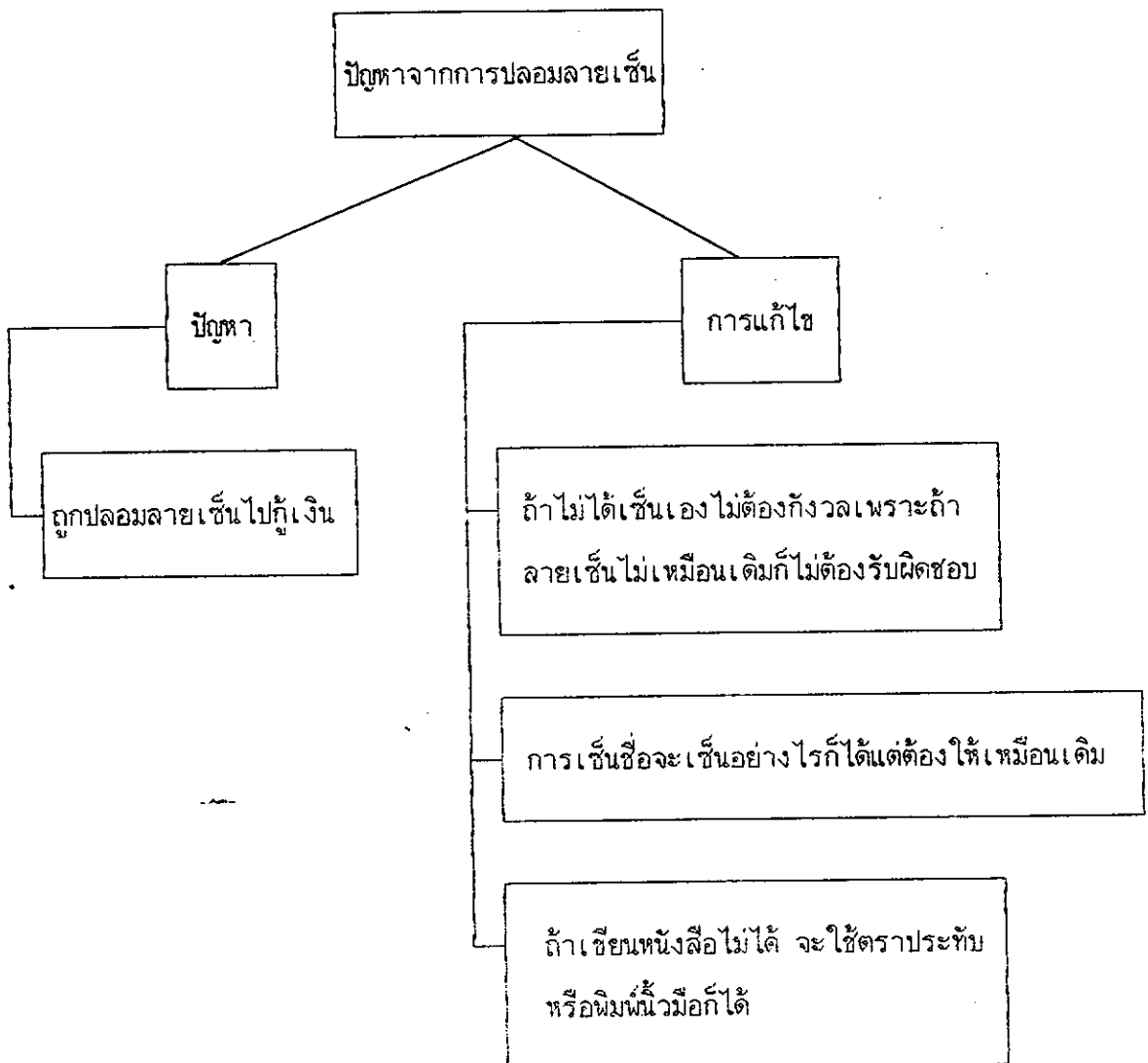

แผนโปร่งใสที่ 11

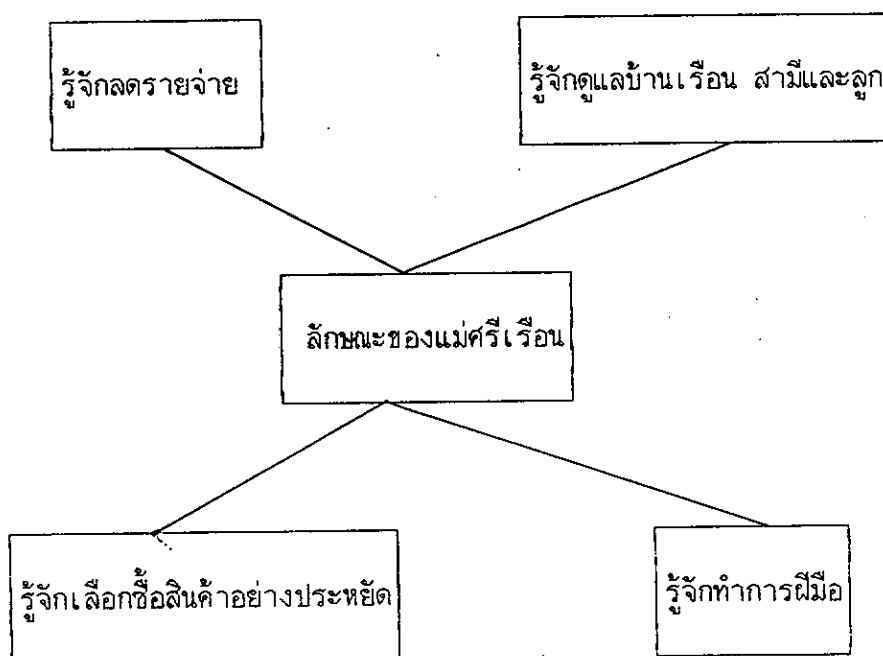
น้ำใสกับหัวใจผู้คน

แผนโปร่งใสที่ 12

แผนโปร่งใสที่ 13

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายทวีศักดิ์ ชื่อสกุล บุญทน

เกิดวันที่ 1 เดือน ตุลาคม พุทธศักราช 2506

สถานที่เกิด อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 54 หมู่ที่ 3 ตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย
จังหวัดศรีสะเกษ 33120

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนร่มเกล้า อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนกำแพง
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย
พ.ศ. 2529	ครุศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกภาษาไทย) จากวิทยาลัยครูสุรินทร์
พ.ศ. 2534	การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา การสอนภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบ
โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
ทวิศักดิ์ บุญทน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
สิงหาคม 2534

การศึกษาค้นคว้านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบ ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนร่มเกล้า อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลอง 12 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เนื้อหาเดียวกัน กลุ่มทดลองเรียนจากการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนตามคู่มือครู ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบแบบที (t-test แบบ Difference Score)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA I STUDENTS' THAI READING
COMPREHENSION AND ATTITUDES TOWARD READING
THROUGH TOP-LEVEL STRUCTURE TEACHING METHOD
AND METHODS IN THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

TAWEESAK BOONTON

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

August 1991

The purpose of this study was to compare Thai reading comprehension and attitudes toward reading. Through Top-Level structure teaching method and the Method in the teacher's manual of Mathayom Suksa I students.

The samples were 60 Mathayom Suksa I students in Romklao School, Amphur Lahansai, Burirum during the second semester of the 1990 academic year, the 30 students randomly selected as an experimental group and the other was assigned to the control group.

The experimental group was taught through Top-Level structure teaching method and the control group was taught through the method in the teacher's manual. It took 12 periods each (1 period = 50 minutes) to study the same contents.

The randomized control group pretest - posttest design was used. At the end of the experiment, Thai reading comprehension test and the inventory checklist on attitudes towards reading were statistically analyzed by using t-test difference score.

The results indicated that reading comprehension of the experimental group ~~and~~ the control group was not significantly different. And the attitudes of toward reading in the two groups was not significantly different.